

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ เรื่อง ความสัมพันธ์
ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลกของนักเรียน
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคระยอง
ผู้ศึกษา นางประไพ ชิตรัฐธา **ปริญญา** ศีษาสาตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สุมนทิพย์ บุญสมบัติ **ปีการศึกษา** 2546

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ก่อนและหลังการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ และ
(2) ศึกษาทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ที่เรียนโดยการ
เรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคระยอง
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 35 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่
แผนการจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการศึกษาพบว่า (1) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้
เทคนิคจิกซอว์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ
(2) นักเรียนที่เรียนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์มีการพัฒนาทักษะการทำงาน
ร่วมกันในระดับสูงขึ้น

คำสำคัญ การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิกซอว์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการทำงาน
ร่วมกัน ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้ว่าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ สุมนทิพย์ บุญสมบัติ แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อาจารย์ ดร. อุมภาพร หล่อสมฤติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่ได้กรุณาให้คำแนะนำติดตามการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ ทวีศักดิ์ ศรีโสภณ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ประยูร คำนวน อาจารย์ชมนาด เมืองศิริ หัวหน้าแผนกวิชาสัมพันธ์ อาจารย์จิรภา ชูคำ หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา อาจารย์สิริมล ธีระประทีป หัวหน้าแผนกวิชาสามัญ วิทยาลัยเทคนิคระยอง และอาจารย์พัชรีย์ สุนสวัสดิ์ วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี ที่ได้กรุณาเสนอแนะและตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้รับการสนับสนุนกำลังใจจากผู้ช่วยผู้อำนวยการทำหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก 3 ชโลธร ชิตรัฐธา สามีอันเป็นที่รักยิ่ง อาจารย์ยุพิน เตชะเทียมจันทร์ อาจารย์สมนัส ปริยานนท์ วิทยาลัยเทคนิคระยอง เป็นอย่างมาก ถือว่ามีพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้ผู้สนใจการศึกษาทุกท่าน

ประไพ ชิตรัฐธา

กรกฎาคม 2547

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดของการเรียนแบบร่วมมือ.....	7
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการทำงานร่วมกัน.....	34
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง 2546).....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ.....	59
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของ นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค จิกซอว์.....	70
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอว์.....	71

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	73
สรุปการวิจัย.....	73
อภิปรายผลการวิจัย.....	75
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	86
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	87
ข แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อน-หลังเรียน เรื่องความสัมพันธ์ ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก.....	89
ค แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน.....	108
ง คู่มือการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์.....	112
แผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์	
1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องเศรษฐกิจระหว่างประเทศ.....	119
2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการค้าระหว่างประเทศของไทย.....	156
3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ...	191
4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องกลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่สำคัญของไทย.....	229
ประวัติผู้ศึกษา.....	269

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียน ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์.....	70
ตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาทักษะการทำงานร่วมกันหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบ ร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์	71

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 ลำดับขั้นตอนของการเรียนแบบร่วมมือ.....	23
ภาพที่ 2.2 การจัดทำผังบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ที่ 13 เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง เศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก.....	58
ภาพที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนัก เรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอว์.....	71
ภาพที่ 4.2 ผลการศึกษาทักษะการทำงานร่วมกันหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบ ร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอว์	72

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้รับอิทธิพลความเจริญทางวิชาการ และเทคโนโลยีจากประเทศที่พัฒนาแล้ว เพราะวิชาการและเทคโนโลยีทำให้การหล่อหลอมประชากร ในส่วนต่าง ๆ ของโลกเป็นสังคมเดียวกัน และอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข จากสังคมขนาดเล็กที่สุดคือครอบครัว และใหญ่ที่สุดคือระดับโลก จากการเชื่อมต่อกันของโลกจึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณลักษณะของเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้มี ความรู้ความสามารถในการประกอบการ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีความเข้มแข็งอดทน สามารถต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคได้ ตลอดจนรู้จักเลือกรับข่าวสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และต้องคำนึงถึงกฎกติกาใหม่ ๆ ของโลกเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาตามมา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา “ จัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเป็นการผลิตและพัฒนา กำลังคนในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ เพื่อสร้างทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ มีทักษะวิชาชีพพื้นฐานและวิชาชีพเฉพาะ มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์” (พวงศักดิ์ จันทรสุนทร 2546 : 9) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 – 2549) วัตถุประสงค์หลักของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คือการจัดการศึกษาสายอาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนไทยให้มีความรู้คู่คุณธรรม อยู่ร่วมกันในสังคมไทยอย่างมีความสุข สามารถทำงานในสถานประกอบการและประกอบอาชีพอิสระได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีแนวทางในการปฏิรูปการอาชีวศึกษาด้าน คุณภาพ ที่สำคัญ 3 ประการคือ 1. เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข 2. เป็นคนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น 3. เป็นคนที่สามารถปรับตัว เข้ากับชุมชนหรือสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้

การปรับตัวเข้ากับชุมชนหรือสังคมได้เป็นอย่างดี คือความสามารถในการสร้างทักษะในการจัดการตนเอง (Self Organizing Skill) คือนิสัยอุตสาหกรรมที่เป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จขององค์กร สำหรับบุคลากรภาคอุตสาหกรรม การผลิตในปัจจุบันและอนาคต ทักษะการจัดการตนเองที่สำคัญข้อหนึ่ง คือ ทักษะในการทำงานแบบร่วมมือ หรือแบบกระบวนการกลุ่ม และการปลูกฝังจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองและสังคม “การพัฒนาบุคลากรในยุคโลกาภิวัตน์

จะต้องพัฒนาโดยยึดหลักสมรรถนะ (Competency Based Management : CBM) คำว่า “สมรรถนะ” คือ กลุ่มความรู้ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนทัศนคติที่จำเป็นในการที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของบุคลากรในการทำงาน” (อำนาจ เถาตระกูล : 18) โดยคำนึงถึงมาตรฐานอาชีพ (Vocational Qualification) การสอนอาชีวศึกษาทุกระดับและประเภทวิชา จะต้องเน้นกระบวนการเรียนรู้ ที่มุ่งสมรรถนะของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญและการประเมินเพื่อตัดสินการเรียนว่าผู้เรียนมีความรู้และทักษะนั้น ตามจุดประสงค์รายวิชานั้นหรือไม่ การที่จะพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้ปฏิบัติงานมืออาชีพหรือที่เรียกว่า “Professional” นั้นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานทั้งในทักษะวิชาชีพ และทักษะชีวิต ”สามารถประกอบอาชีพหรือสร้างงานอิสระได้ ภายใต้กระบวนการที่แท้จริง ทำได้ เข้าใจชีวิต” (พวงศักดิ์ จันทร์สุรินทร์ 2546 : 9)

ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนดังกล่าว ครูผู้สอนควรจะมี ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้เรียนเป็นอย่างดี ใช้กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ระดับอายุของผู้เรียนธรรมชาติของวิชา ลักษณะของเนื้อหา สภาพแวดล้อมในโรงเรียนและชีวิตจริงของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ประสบการณ์ ความรู้รอบตัว ความชำนาญ ความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนมาร่วมกันทำกิจกรรม มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีโอกาสคิดพิจารณาโดยมีครูเป็นผู้แนะนำช่วยเหลือ ครูจะให้ความสำคัญต่อกระบวนการทำงานของผู้เรียน มากกว่าสิ่งที่ผู้เรียนคิดหรือสิ่งที่ผู้เรียนผลิตขึ้นมาเรียกว่า “การเรียนรู้แบบร่วมมือ” (Cooperative Learning) ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมในวิชาสังคมศึกษาเป็นอย่างมาก จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson & Johnson , 1974 : 213-240 อ้างถึงในทิสนา แจมมณี 2546 : 263) กล่าวว่า “ผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขัน เพราะการแข่งขันทำให้เกิดการแพ้ – ชนะ อันเป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้งทางด้านจิตใจและสติปัญญา”

จากผลการรายงานการประเมินตนเอง เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคระยอง โดยการวิเคราะห์เชิงระบบ ด้านกระบวนการและด้านผู้เรียนพบว่า ปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไขเร่งด่วนคือผู้เรียนสำเร็จการศึกษาเพียงร้อยละ 50 ของจำนวนผู้เข้าเรียนทั้งหมด และจากผลการวิจัยของ ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ (2533:บทคัดย่อ) และ กฤษณ ทงคำ (2545: บทคัดย่อ) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานประเภทช่างอุตสาหกรรมและผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ตลาดแรงงานต้องการ คือมีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย การตรงต่อเวลา มีความมั่นใจในความรู้ความสามารถของตนเอง ตามลำดับ ดังนั้นการแก้ปัญหาด้านผู้เรียนและด้านกระบวนการของวิทยาลัยเทคนิคระยอง ทำได้โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณา

การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการฝึกทักษะกระบวนการ คิดแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ และให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้จากภาคทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติได้ มีการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านเครือข่ายสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น (วิทยาลัยเทคนิคระยอง 2546: 3)

เมื่อพิจารณาถึงการเรียนแบบร่วมมือ และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการวิจัยของ กนกพร แสงสว่าง (2540: บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ สำหรับการศึกษาทักษะการทำงานร่วมกันนั้น พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ มีการพัฒนาการทักษะการทำงานร่วมกัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากผลการวิจัยของ นรินทร์ กระพี้แดง (2542 : บทคัดย่อ) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประชาธิปไตยที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนตามปกติและพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ มีพัฒนาการทักษะการทำงานร่วมกันหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ผลการวิจัยของ ปิยะฉัตร ขาวแก้ว (2542: บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับทักษะการทำงานร่วมกันนั้น พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ มีทักษะการทำงานร่วมกัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ พบว่านักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำและขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง มีทักษะในการทำงานร่วมกันน้อยไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรม กลุ่มได้ตามกำหนดเวลา และไม่รับบทบาทหน้าที่ในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี จึงสนใจที่จะ ศึกษาผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทย และเศรษฐกิจโลก ในรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคระยอง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานแบบร่วมกันสูงขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปี
ที่ 1 ก่อนและหลังเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์

2.2 เพื่อศึกษาทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ปีที่ 1 หลังเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์

3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบการเรียนแบบร่วมมือ
โดยใช้เทคนิคจิกซอร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3.2 ทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียน ที่ได้รับการสอน โดยการเรียนแบบร่วมมือ
โดยใช้เทคนิคจิกซอร์หลังเรียนอยู่ในระดับสูง

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยได้กำหนดขอบเขต ไว้ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ของวิทยาลัยเทคนิคระยอง
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 3 ห้องเรียน 100 คน

กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ของวิทยาลัยเทคนิคระยอง
โดยการสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน 35 คน

4.2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

4.2.1 *ตัวแปรอิสระ* คือ การสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์

4.2.2 *ตัวแปรตาม* คือ

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2) ทักษะการทำงานร่วมกัน

4.3 เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาคือ เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลกในรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองกลุ่มตัวอย่าง ใช้ระยะเวลา 4 สัปดาห์ๆละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง

5. นวัตกรรมที่เฉพาะ

5.1 การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบจิกซอว์ (JIGSAW) ซึ่งมีแนวดำเนินการ ตามลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

5.1.1 ให้ผู้เรียนละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 5 คนและเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้าน (home group)

5.1.2 สมาชิกในกลุ่มบ้าน ได้รับมอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วน และหาคำตอบในประเด็นปัญหาที่ผู้สอนมอบหมายให้

5.1.3 สมาชิกในกลุ่มบ้านแยกย้ายไปรวมกับสมาชิกกลุ่มอื่นซึ่งได้รับเนื้อหาเดียวกัน ตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (expert group) ขึ้นมา ร่วมกันทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นอย่างละเอียด และร่วมกันอภิปรายหาคำตอบประเด็นปัญหาที่ผู้สอนมอบหมายให้

5.1.4 สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลับไปสู่กลุ่มบ้าน แต่ละคนช่วยสอนเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในสาระที่ตนได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เช่นนี้ สมาชิกทุกคนก็จะได้เรียนรู้ภาพรวมของสาระทั้งหมด

5.1.5 ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบ แต่ละคนจะได้คะแนนเป็นรายบุคคล และนำคะแนนของทุกคนในกลุ่มบ้านมารวมกัน (หรือหาค่าเฉลี่ย) กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียนที่เกิดจากการเรียน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ในรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.3 ทักษะการทำงานร่วมกัน หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันของบุคคลในกลุ่ม ซึ่งมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สมาชิกทุกคนใช้ความรู้ความสามารถและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ด้วยความชำนาญสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับประสบการณ์ใหม่เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่มีเนื้อหาเดียวกัน ความยากง่ายใกล้เคียงกัน เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ จำนวน 40 ข้อ โดยเนื้อหาประกอบด้วยเรื่องเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศของไทย การรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่สำคัญของไทย

5.5 แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน หมายถึง แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกันของผู้เรียนตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ บทบาทการทำงานร่วมกัน และพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก มีความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมที่จะพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยในยุคโลกาภิวัตน์

6.2 ผู้เรียนมีสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตามวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยเทคนิคระยองและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาคือ มีความรับผิดชอบและมีทักษะในการทำงานร่วมกัน

6.3 เป็นแนวทางสำหรับครูในการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับการประกันคุณภาพของสถานศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและศึกษาทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ในการเรียนรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก โดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคระยอง จังหวัดระยอง 3 ห้องเรียน จำนวน 100 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 วิทยาลัยเทคนิคระยอง 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คน ได้จากการสุ่มแบบกลุ่มจากจำนวนนักเรียน 3 ห้องเรียน ซึ่งแต่ละห้องเรียนจัดนักเรียนโดยความสามารถแล้วสุ่มให้นักเรียนห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองเพื่อสอน โดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1.1 แผนการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ในรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1) **ศึกษาหลักสูตร จุดมุ่งหมาย คำอธิบายรายวิชาและขอบเขตเนื้อหา** รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ จากเอกสารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545(ปรับปรุง 2546) และจากหนังสือการจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2) **ศึกษาเอกสารและตำราเรียนที่เกี่ยวข้องกับ** เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง เศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ในรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

3) **จัดแบ่งเนื้อหา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจและเศรษฐกิจโลก** ในรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ที่จะใช้ในการทดลองสอน โดยแบ่งเป็นหัวข้อย่อยได้ ดังนี้

- (1) เศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- (2) การค้าระหว่างประเทศ
- (3) การรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- (4) กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่สำคัญของไทย

4) **ศึกษาวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์** และการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากตำราและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5) **สร้างแผนการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์** จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ตามหัวข้อในข้อข้างต้น แต่ละแผนการสอนมี องค์ประกอบหลัก ดังนี้

- (1) สาระสำคัญ
- (2) จุดประสงค์การเรียนรู้
- (3) เนื้อหาสาระ
- (4) กิจกรรมการเรียนการสอน มีลำดับขั้นตอน ดังนี้
  - ก) **ขั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน** การเรียนแบบ ร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์
  - ข) **ขั้นสอนหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาที่ต้องการสอน**
  - ค) **จัดกลุ่มผู้เรียน** มอบหมายงาน
- (5) **ผู้เรียนเรียนรู้** ทำงานร่วมกันโดยใช้ทักษะการทำงานร่วมกัน
- (6) **ตรวจสอบผลงานและทดสอบ**
- (7) **สรุปผลงาน** ผลการทดสอบของกลุ่มและเสริมแรง

(8) สรุปบทเรียน

- 6) นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นเสนอต่อ คณะอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา คำนวณอิสระเพื่อพิจารณาตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำแผนการสอนมาปรับปรุงแก้ไข
- 7) นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
- 8) นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คน เพื่อเก็บข้อมูลวิจัย

2.1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง เศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ในรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ เป็นแบบทดสอบชนิด เลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ เวลา 40 นาที ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบ คุณภาพ ดังนี้

- 1) ศึกษาจุดประสงค์กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2546) และมาตรฐาน การเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 ม. 4-6
- 2) ศึกษาเอกสารตำราและสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวข้องกับ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ในรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์
- 3) ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากหนังสือ ตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 4) วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อสร้างแผนผังการสร้าง แบบทดสอบโดยแบ่งพฤติกรรมการเรียนรู้ออกเป็น 6 ด้าน คือ
  - (1) ความรู้ – ความจำ
  - (2) ความเข้าใจ
  - (3) การนำไปใช้
  - (4) การวิเคราะห์
  - (5) การสังเคราะห์
  - (6) การประเมินค่า
- 5) สร้างแผนผังการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด
- 6) นำแผนผังการสร้างแบบทดสอบ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา คำนวณอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุง

7) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก เป็นข้อสอบแบบคู่ขนาน ให้ครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้และพฤติกรรมที่ต้องการวัด ตามแผนผังการสร้างแบบทดสอบ จำนวน 2 ฉบับ ๆ ละ 60 ข้อ

8) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

9) นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ตลอดจนภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

10) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นทั้ง 2 ฉบับ ไปทดลองใช้ กับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิคระยอง ที่เคยเรียน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ในรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ มาแล้วจำนวน 2 ห้องเรียน โดยใช้แบบทดสอบห้องเรียนละ 1 ฉบับ

11) นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนนข้อที่ตอบถูกข้อละ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิดหรือไม่ได้ตอบให้ 0 คะแนน

12) นำผลที่ได้จากการตรวจมาวิเคราะห์หาคุณภาพแบบทดสอบเป็นรายข้อ เพื่อหาค่าความยาก (p) และหาค่าอำนาจจำแนก (r)

13) เลือกข้อสอบที่มีค่าความยากระหว่าง .20 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไปได้ฉบับละ 40 ข้อ ซึ่งครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ และระดับ พฤติกรรมที่ต้องการวัดที่กำหนดไว้ในแผนผังการสร้างแบบทดสอบ

14) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบจากสูตรของ Kuder – Richardson ที่ 20 (K- R 20) โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบฉบับที่ 1 (ก่อนเรียน) เท่ากับ .91 และฉบับที่ 2 (หลังเรียน) เท่ากับ .90

2.1.3 แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน เป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยปรับปรุงมาจาก นรินทร์ กระพีแแดงและนิตยา ชังคมานนท์ โดยมีขั้นตอนในการปรับปรุงและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินที่เกี่ยวข้องกับการประเมินทักษะการทำงานร่วมกันจากหนังสือ ตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2) ปรับปรุงแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน โดยสร้างแบบประเมินเป็นมาตรประมาณค่า (Rating Scales) 3 ระดับโดยเขียนข้อความให้ครอบคลุมองค์ประกอบของการทำงานร่วมกัน คือ

(1) **ค่านับบทบาท** คือบทบาทของผู้เรียนรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ - ศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดบทบาทของผู้เรียนประกอบด้วยบทบาทที่สำคัญดังนี้

ก. บทบาท “หัวหน้ากลุ่ม” มีบทบาทที่สำคัญ คือ

ก) แสดงบทบาทในฐานะผู้นำในสถานการณ์ต่าง ๆ

ข) สามารถควบคุมพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิกใน

กลุ่ม

ค) นำเสนอความคิดในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ข. บทบาท “ผู้ประสานงาน” มีบทบาทที่สำคัญ คือ

ก) ประสานงานระหว่างกลุ่มกับครู เพื่อจัดเตรียมเอกสาร

การเรียนของกลุ่ม

ข) เป็นผู้อธิบายลำดับขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนใน

แต่ละขั้น ตอนให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจ

ค) จัดเตรียมเอกสารและอุปกรณ์การปฏิบัติงานกลุ่ม

ค. บทบาท “ผู้ควบคุมเสียง” มีบทบาทที่สำคัญ คือ

ก) คอยควบคุมสมาชิกในกลุ่มไม่ให้พูดเสียงดังจนรบกวนกลุ่ม

อื่น ๆ

ข) คอยกระตุ้นเตือนให้สมาชิกใช้เสียงดังพอเหมาะแก่การ

ได้ยิน ไม่ ดังหรือเบาเกินไป

ค) ควบคุมสมาชิกให้ใช้เสียงและวาจาที่สุภาพ

ง. บทบาท “ผู้รักษาเวลา” มีบทบาทสำคัญ คือ

ก) รับผิดชอบด้านการรักษาเวลา คอยเตือนให้สมาชิกในกลุ่ม

ร่วมกันทำงาน

ข) ทำงานเสร็จตรงตามกำหนดเวลา

ค) กระตุ้นเตือนให้สมาชิกได้เข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มตาม

เวลาที่กำหนด

จ. บทบาท “ผู้ตรวจสอบและสรุปงาน” มีบทบาทที่สำคัญ คือ

ก) เป็นผู้ขมวดประเด็นอภิปรายหาข้อสรุป

ข) รับผิดชอบในการตรวจสอบความเรียบร้อยของงานใน

กลุ่ม

ค) เป็นตัวแทนกลุ่มในการร่วมกับกลุ่มอื่น ๆ เพื่ออภิปราย
สรุป

(2) ด้านพฤติกรรม คือ พฤติกรรมของผู้เรียนรายวิชา 20001302

ภูมิศาสตร์ศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์ของเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้กำหนด
พฤติกรรมของผู้เรียน ประกอบด้วยพฤติกรรมที่สำคัญ ดังนี้

- ก. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จสมบูรณ์
- ข. ตรงต่อเวลา
- ค. มีส่วนร่วมในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น
- ง. เข้าร่วมกิจกรรมภายในกลุ่มด้วยความสงบเรียบร้อย
- จ. มีความเป็นผู้นำที่เหมาะสม

3) ตรวจสอบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน สร้างเป็นแบบมาตร
ประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อ ซึ่งจะกำหนดน้ำหนัก
ของตัวเลือกในช่วงเป็น 1 2 และ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดระดับคะแนนไว้ ดังนี้

- 3 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติมากกว่า 3 ครั้ง
- 2 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติ 1 - 2 ครั้ง
- 1 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนไม่เคยปฏิบัติ

4) การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของคะแนน
ที่ได้จากการประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน ดังนี้

- (1) ระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.5 คะแนน หมายถึงนักเรียนมีทักษะ
การทำงานร่วมกันอยู่ในระดับต่ำ
- (2) ระดับคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.5 – 2.5 คะแนน หมายถึงนักเรียนมี
ทักษะการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับปานกลาง
- (3) ระดับคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า 2.5 คะแนน หมายถึงนักเรียนมีทักษะ
การทำงานร่วมกันอยู่ในระดับสูง

5) นำแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกันที่ผู้วิจัยปรับปรุงขึ้นเสนอต่อ
อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แล้วนำมาปรับปรุง
แก้ไข

6) นำแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกันที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแล้วเสนอ
ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านเพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรง

7) นำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า .50 ต้องทำการปรับปรุงข้อความหรือข้อคำถามใหม่

8) นำแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกันที่ผ่านเกณฑ์ไปใช้ เป็นเครื่องมือในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษากลุ่มทดลองโดยการวัดก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Desing) โดยมีรูปแบบการวิจัย ดังนี้

กลุ่มทดลอง

O_1 X O_2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง

O_1 หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลอง

X หมายถึง การสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์

O_2 หมายถึง การทดสอบหลังเรียน

3.2 วิธีการทดลอง

3.2.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มทดลองด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 40 นาที แล้วบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนก่อนเรียนสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2.2 ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนนักเรียนกลุ่มทดลองด้วยตนเอง ใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาในการสอน 8 ชั่วโมง โดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์

3.2.3 เก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลอง โดยให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 40 นาที และทำแบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม

3.2.4 ตรวจสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน แล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานและสรุปผล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ค่า t- test แบบ Dependent

4.2 ศึกษาทักษะการทำงานร่วมกัน ของนักเรียนหลังเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ค่า t – test แบบ Dependent โดยใช้สูตรดังนี้

สูตรหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อกำหนดให้ $\bar{X}$ เป็นคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ เป็นผลรวมทั้งหมดของคะแนน

n เป็นจำนวนคะแนนหรือจำนวนตัวอย่าง

สูตรการหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

$$S^2 = \frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}$$

เมื่อกำหนดให้ S^2 เป็นความแปรปรวนของคะแนนชุดนี้

$\sum X$ เป็นผลรวมทั้งหมดของคะแนน

n เป็นจำนวนคะแนนหรือจำนวนตัวอย่าง

สูตรการทดสอบนัยสำคัญโดยอาศัยการแจกแจงของที (t - test)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อกำหนดให้ D เป็นความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

n เป็นจำนวนคะแนนหรือจำนวนตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ ที่มีต่อทักษะการทำงานร่วมกันและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ในรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ของ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคระยอง จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

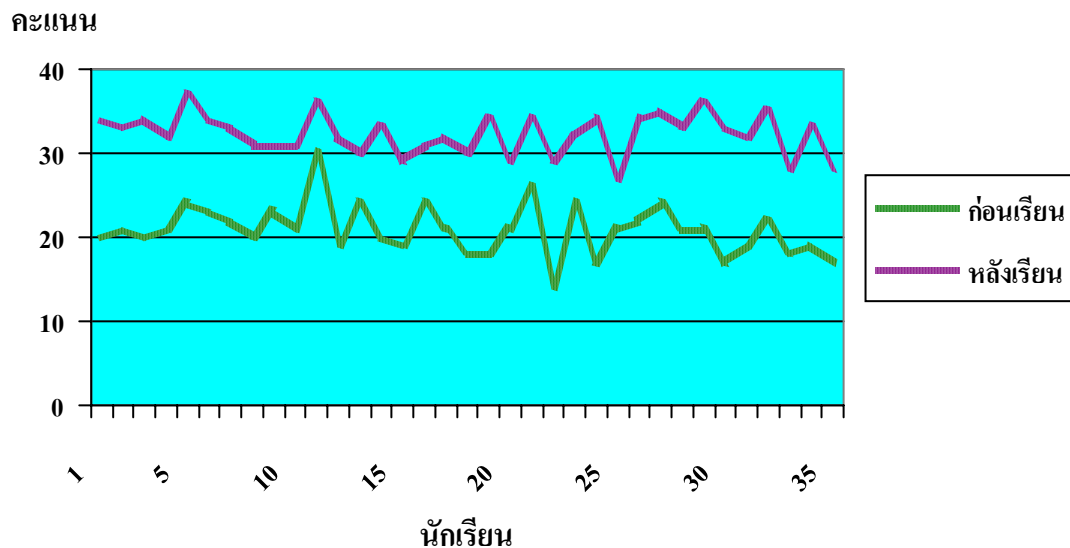
1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลัง เรียนของนักเรียน ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคระยอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์
2. ศึกษาทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของ นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์

	n	$\bar{X}$	SD	t
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์	35	20.886	2.998	22.871**
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์	35	32.257	2.442	

** p < .01

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

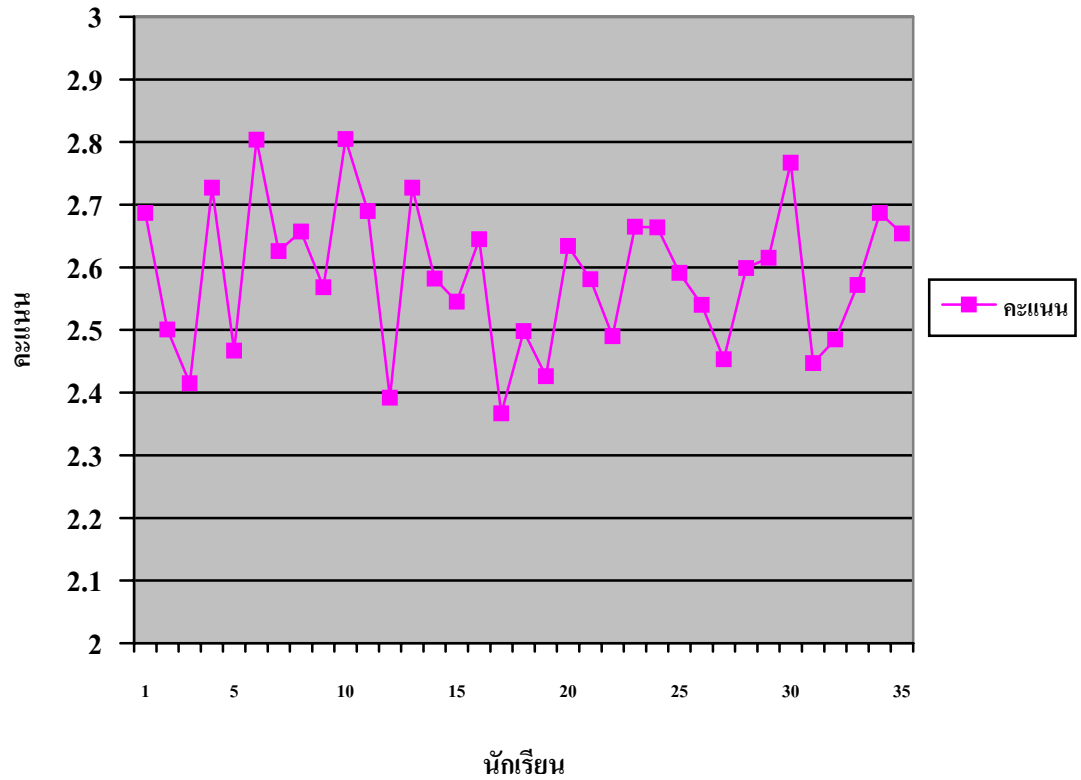
ภาพที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์

จากภาพที่ 4.1 แสดงว่า หลังจากที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน อย่างเห็นได้ชัดเจน

ตารางที่ 4.2 ผลการทำงานร่วมกันนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์

	n	$\bar{X}$	SD
การสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ	35	2.587	0.116
โดยใช้เทคนิคจิกซอร์หลังเรียน			

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่าทักษะการทำงานร่วมกันหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์อยู่ในระดับสูงขึ้นไป

ภาพที่ 4.2 ผลการศึกษาการทำงานร่วมกันหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอน
 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์

จากภาพที่ 4.2 แสดงว่า หลังจากที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้
 เทคนิคจิกซอร์ นักเรียนมีพัฒนาการทักษะการทำงานร่วมกันในระดับสูง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เรื่อง ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ใน รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคระยอง จังหวัดระยอง ได้ผลสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์

1.1.2 เพื่อศึกษาทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคระยอง จังหวัดระยอง ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2546 3 ห้องเรียน จำนวน 100 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคระยอง จังหวัดระยอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 35 คน ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม จากนักเรียน 3 ห้องเรียน แต่ละห้องเรียนจัดนักเรียนโดยความสามารถ จึงมีความสามารถใกล้เคียงกัน แล้วสุ่มให้นักเรียนห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- 1) แผนการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์
- 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ
- 3) แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกันแบบประมาณค่า 3 ระดับ

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

- 1) ทดสอบก่อนเรียนกลุ่มทดลองโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับก่อนเรียน (Pre – test) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก จำนวน 40 ข้อ และแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน ก่อนดำเนินการสอน แล้วบันทึกผลการสอบและผลการประเมินไว้วิเคราะห์ข้อมูล
- 2) ดำเนินการสอน โดยผู้วิจัยทำการสอนด้วยตนเอง ในกลุ่มทดลองใช้เวลา 8 ชั่วโมง โดยใช้แผนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์
- 3) เมื่อทดลองเสร็จแล้ว ทำการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับหลังเรียน (Post – test) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก จำนวน 40 ข้อ และแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน
- 4) ตรวจสอบคำตอบของนักเรียนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน นำผลมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีทางสถิติ

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t-test) แบบ dependent โดยใช้โปรแกรม SPSS for window
- 2) ศึกษาทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอว์หลังเรียนโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรม SPSS for window

1.3 ผลการวิจัย

ผลของการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

- 1.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
- 1.3.2 ทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียน ที่ได้เรียนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์หลังเรียนอยู่ในระดับสูง

2. อภิปรายผล

การวิจัยเพื่อศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ ที่มีต่อทักษะการทำงานร่วมกันและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ในรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคระยอง จังหวัดระยอง มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของนรินทร์ กระพี้แดง (2542 : 79) ที่ได้วิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ทดลองสอน โดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของปิยะฉัตร ขาวแก้ว (2542 : 7) ที่ได้วิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ทดลองสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของกนกพร แสงสว่าง (2540: 61) ที่ได้วิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ทดลองสอน โดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์มีผลสัมฤทธิ์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิตยา ชังคมา นนท์ (2544 : 64) ที่ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานร่วมกัน ในรายวิชา ส 503 สังคมศึกษาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญ ยังมีผลการศึกษานักการศึกษาอีกหลายท่านที่ให้ผลการศึกษาที่สอดคล้องกันนี้ เช่น สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2531: 5) สุรีย์ บาวเออร์ (2536: 19-20) สามารถ สุขาวงศ์ (2537:96) และทองม้วน สอติ (2540: บทคัดย่อ) ซึ่งผลการศึกษาทุกเรื่องต่างก็ให้ข้อสรุปที่สอดคล้องกันว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอน โดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาและผลการวิจัยตามที่ค้นพบนี้ เป็นผลมาจากลักษณะเด่นของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชูศรี สนิทประชากร (2534:46 – 47) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือว่า การเรียนแบบร่วมมือจะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นและมีความรู้คงทน ทำให้ผู้เรียนรู้จักใช้เหตุผลมากขึ้น เข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ลึกซึ้ง และมีความคิด สร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น ผู้เรียนจะได้รับแรงจูงใจทั้งภายนอกและภายในที่จะก่อให้เกิดความรู้ ความสนใจในงานที่จะทำ มีการยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล มีสุขภาพจิตและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอน

นอกจากนี้ ยัง (Young, 1972 อ้างถึงในกึ่งดาว กลิ่นจันทร์ 2536: 18 – 19) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือว่า จะทำให้บรรยากาศในการเรียนมีความเป็นกันเอง ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้นักเรียนมีระเบียบวินัย ส่งเสริมสามัคคีในกลุ่ม รู้จักแสดงความคิดเห็น ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ช่วยสร้างผู้นำและลดปัญหา ต่าง ๆ ในกลุ่มผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับสลาวิน (Slavin, 1989,1990 อ้างถึงใน นิตยา คงเกษม 2545 : 105) ที่กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นการฝึกทักษะในการสื่อสาร ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นมาก นักเรียนอ่อนจะลดความรู้สึกด้อยที่มีต่อตนเอง เพราะนักเรียนที่เรียนอ่อนก็เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่ตนศึกษา ทำให้รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มมากกว่าการเรียนแบบอื่น และกล้าที่จะตั้งคำถามเพื่อถามเพื่อน ๆ สมาชิกด้วยกัน เมื่อถามกันมากขึ้นจะทำให้เกิดการคิดวิเคราะห์มากขึ้น และรู้สึกสบายใจที่ไม่ถูกกดดัน

จากผลการวิจัยและแนวความคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยตามที่กล่าวมาแล้วจึงสรุปว่าการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ มีผลอย่างสำคัญที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะ การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์มีลักษณะเด่นที่สำคัญคือ เป็นวิธีการเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนช่วยเหลือกันในกลุ่ม อันมีนักเรียนคละกันทั้งเด็ก เก่ง ปานกลาง และอ่อน ซึ่งการสื่อสารภายในกลุ่มของนักเรียนที่มีพื้นฐานใกล้เคียงกันจะทำให้ดีกว่าการถ่ายทอดของครู นอกจากนี้ นักเรียนยังมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างทั่วถึง และทุกคนจะช่วยเหลือกันอย่างเต็มที่เพราะคะแนนของกลุ่มมีผลต่อคะแนนเป็นรายบุคคลด้วย ทำให้เด็กไม่เห็นแก่ตัว และตั้งใจทำงานเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม รวมถึงนักเรียนทุกคนมีแรงจูงใจในการทำงาน เพราะความสำเร็จของกลุ่มจะได้รับการเสริมแรงจากครูอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาและต่อครูผู้สอน

2.2 ศึกษาทักษะการทำงานร่วมกัน

จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์หลังเรียนมีทักษะการทำงานร่วมกันในระดับสูง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของผลการวิจัยของนรินทร์ กระทีโปง (2542: 7) ได้วิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ทดลองสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์มีทักษะการทำงานร่วมกันสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของปิยะฉัตร ขาวแก้ว (2542: 7) ได้วิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ทดลองสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ มีทักษะการทำงานร่วมกันสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสอดคล้องกับสอดคล้องกับผลการวิจัยของกนกพร แสงสว่าง (2540: 64) ที่ได้ทำการศึกษาพัฒนาการทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนที่ได้รับการสอน

โดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ มีพัฒนาการด้านทักษะการทำงานร่วมกันสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรววรรณ กัญชะพงศ์ (2529: 52) ที่พบว่า การเรียนแบบร่วมมือทำให้นักเรียนทุกคนมีพฤติกรรมการร่วมมือสูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ในงานวิจัยของ นักวิชาการหลายท่าน เช่น จารุวรรณ เพ็ญสุข (2533 อ้างถึงใน กิ่งดาว กลิ่นจันทร์ 2536:34) สามารถ สุขาวงศ์ (2537:96) บัทเลอร์ (Butler,1991 : บทคัดย่อ) ก็ยังให้ ผลสรุปของการวิจัยที่ สอดคล้องกัน ซึ่งเป็นเครื่องยืนยันเป็นอย่างดีว่า การสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ เป็นวิธีการ เรียนที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน ทั้งนี้ เนื่องจากการทำงานร่วมกันใน หลาย ๆ ด้าน เช่น การเป็นผู้นำ ผู้ตาม การสื่อสาร การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การ ช่วยเหลือกัน ความสามัคคี รวมถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกลุ่มสมาชิก นอกจากนี้การเรียน แบบร่วมมือยังทำให้นักเรียนมองเห็นเป้าหมายหรือความสำเร็จร่วมกัน ทำให้เกิดการช่วยเหลือกัน อย่างเต็มกำลังความสามารถ ดังนั้น ปฏิสัมพันธ์ ภายในกลุ่มจึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพราะเมื่อนักเรียนได้เผชิญปัญหาด้วยตนเอง จำเป็นที่จะต้องใช้ทักษะการทำงานร่วมกันเพื่อ แก้ปัญหาต่าง ๆ จึงจะทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จได้

ซึ่งข้อสรุปทั้งหมดนี้ สอดคล้องกับหลักการของการเรียนแบบร่วมมือที่สำคัญคือ (Johnson and Johnson ,1975 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี 2545: 263)

1. การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการพึ่งพากัน(positive interdependence) โดยถือว่า ทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและต้องพึ่งพาอาศัยกันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน
2. การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน (face to face interaction) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ
3. การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม (Social skills) โดยเฉพาะทักษะ ในการทำงานร่วมกัน
4. การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (group processing) ที่ใช้ในการทำงาน
5. การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ (individual accountability)หากผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ร่วมกัน จากผลงานวิจัยและแนวคิดต่าง ๆ ตามที่กล่าวแล้วพอสรุปได้ว่า การเรียนแบบ ร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ มีผลอย่างสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันหรือการทำงาน แบบกระบวนการกลุ่ม ทั้งนี้เพราะการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เป็นการเรียนที่เน้น ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสปฏิบัติงานในลักษณะกระบวนการกลุ่ม ซึ่งทุกคนมีเป้าหมายร่วมกัน มี

บทบาทอย่างเสมอภาคกันภายในกลุ่ม ทุกคนจึงแสดงบทบาทของตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อผลสำเร็จของตนเองและกลุ่ม ดังนั้น บทบาทการทำงานร่วมกันของสมาชิกกลุ่มจึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันของผู้เรียนทุกคน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนดังนี้

3.1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน จึงสมควรที่จะนำวิธีการสอนนี้ไปใช้ในการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษาและวัฒนธรรม ในรายวิชาอื่น ๆ ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต่อไป

3.1.2 การสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ มีผลต่อการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียน ดังนั้น เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน ครูผู้สอนจึงสมควรนำเอาวิธีการสอนแบบนี้ไปใช้ ในการสอนเมื่อต้องการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน

3.1.3 ครูผู้สอนที่จะนำเอาวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ไปใช้ ควรศึกษาเทคนิคเฉพาะต่าง ๆ ของวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อให้การสอนมีความมีประสิทธิภาพตามเทคนิควิธีการอย่างแท้จริง

3.1.4 การจัดทำสื่อต่าง ๆ ประกอบการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ เช่น ใบงาน แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ควรคำนึงความเหมาะสมของเวลา เนื้อหา ภาษา และความน่าสนใจของสื่อต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนมีประสิทธิภาพที่สูง

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยในรายวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มสาระสังคมศึกษาและวัฒนธรรม ในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพเพื่อตรวจสอบถึงประสิทธิภาพของการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ได้ดียิ่งขึ้น

3.2.2 ควรมีการวิจัยผลของวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระสังคมศึกษาและวัฒนธรรม และการพัฒนาการด้าน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในด้านอื่น ๆ เช่นบุคลิกภาพด้านการมีภาวะผู้นำ และผู้ตาม การพัฒนาความรับผิดชอบและการมีวินัยในตนเอง เป็นต้น

3.2.3 ควรมีการวิจัยวิธีการสอนแบบการเรียนรู้ร่วมมือในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบกับการสอนโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ และเลือกรูปแบบการเรียนรู้ร่วมมือที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาหรือระดับชั้น หรือ แผนกของผู้เรียนได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกพร แสงสว่าง (2540) “ การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานร่วมกัน ในวิชา ส 305 โลกของเรา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์กับการสอนปกติ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- กฤษณ ทงคำ (2545) “คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรมวิชาการ (2545) การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 สาระมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ กรมอาชีวศึกษา (2545) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ
- กองบรรณาธิการฝ่ายการศึกษา (2547) “การเรียนแบบร่วมมือ” วารสารวงการครู 1,5 (เมษายน): 84-85
- กระทรวงศึกษาธิการ (2544) สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
- กิ่งดาว กิ่งจันทร์ (2537) “ผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมที่มีต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- คิม ไชยแสนสุขและคันสนีย์ วรรณางกูร (2545) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-6) สาระที่ 3 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ประสานมิตร
- จักรชัย โฉมทองดี หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ฉบับวันที่ 20 มีนาคม 2547 หน้า 9

ชูศรี สนิทประชากร (2534) “ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ” *จันทร์เกษมสาร* (กรกฎาคม – ธันวาคม) : 48-49

ทวี ทองสว่าง และคณะ (2545) *หนังสือเรียน รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์*
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ 2545

ทิสนา แจมมณี *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการ* พิมพ์ครั้งที่ 2 (ฉบับเพิ่มเติม)
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2535) “คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ประสบความสำเร็จตามแนวคิดของผู้ที่ได้รับคัดเลือกจากกรมอาชีวศึกษาให้เป็นอาชีวศึกษาตัวอย่าง” *วิทยานนท์*
ปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาบริหารอาชีวและเทคนิคการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ธำรง อุดมไพจิตรกุล และพัชรีย์ สุนสวัสดิ์ (2542) *รายวิชา 20001302 สังคมศึกษา 2*
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ประสานมิตร

นรินทร์ กระจ่าง (2542) “ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ที่มีต่อทักษะการทำงานร่วมกันและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบอบประชาธิปไตย ในรายวิชา ส 402 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน จังหวัดขอนแก่น” *วิทยานนท์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต* *แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*

นวลจิตต์ เขาวีรดิพงษ์ (2545) “การเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้” ใน *วารสารประมวลบทความการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้* นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

นิตยา คงเกษม (2545) “ผลการเรียนแบบร่วมมือที่บูรณาการกับโยนิโสมนสิการที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4” *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย* 15,1 (มกราคม - เมษายน) : 106-112

นิตยา ชังมานนท์ “ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการทำงานร่วมกันในรายวิชา ส 503 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม” *วิทยานนท์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต* *แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*

บุญชม ศรีสะอาด (2541) *วิธีการสถิติสำหรับการวิจัย* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น ศูนย์วิจัยกสิกรไทย *หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน* (20 มีนาคม 2547) หน้า 20

- ปรีชา เนาวีเย็นผล (2542) “การวิจัยเชิงทดลอง” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา การวิจัยหลักสูตร และการกระบวนการเรียนการสอน* หน่วยที่ 6 หน้า 99–180 พิมพ์ครั้งที่ 3 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปิยะฉัตร ขาวแก้ว (2542) “ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ที่มีต่อทักษะการทำงานร่วมกันและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชา ส 306 : ประเทศของเรา 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีราชินูทิศ จังหวัดอุดรธานี” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*
- พยอม วงศ์สารศรี (2542) *องค์การและการจัดการ* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์สุภา
- พรรณพิศ วานิชการ (2528) “การทำงานแบบกลุ่ม” *วารสารสารานุกรม 1* (กรกฎาคม–กันยายน)
- พยงค์ศักดิ์ จันทรสุรินทร์ (2546) “กระบวนการทัศน์ใหม่ของการอาชีวศึกษาจุดเปลี่ยนที่ท้าทาย” *วารสารสำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา 1,ฉ 1* (พฤษภาคม – สิงหาคม) : 9
- พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์ (2540) “ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการสร้างมนุษยสัมพันธ์” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสังคมศึกษา* หน่วยที่ 6 หน้า 264 พิมพ์ครั้งที่ 4 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ภณิดา มาประเสริฐ (2537) “สื่อกับการพัฒนาการเรียนการสอนสังคมศึกษา” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสาระศิลปะและวิถีชีวิตทางวิชาสังคมศึกษา* หน่วยที่ 13 หน้า 1-5 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ราชบัณฑิตยสถาน (2531) *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์
- ล้วน สายยศ และอังสนา สายยศ (2543) *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น
- ล้วน สายยศ (2545) “ระเบียบวิธีทางสถิติบางประการเพื่อการวิจัย” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน* หน่วยที่ 4 หน้า 255-380 พิมพ์ครั้งที่ 4 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วิชา ทรวงแสง (2545) “การอ่านแบบร่วมมือ” *วารสารวิชาการ 5,3* (มีนาคม) :32-33
- วิทยาลัยเทคนิคระยอง (2546) รายงานการประเมินตนเองมาตรฐานการอาชีวศึกษาระยะของ วิทยาลัยเทคนิคระยอง

- วรรณภา พูนพาณิชย์และคณะ (2546) *หนังสือเรียน รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์*
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมอาชีพ
- วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) *เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*
กรุงเทพมหานคร พริกหวานกราฟฟิค
- (2542) *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง* กรุงเทพมหานคร แอลที เพรส
- (2545) *การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*
กรุงเทพมหานคร พริกหวานกราฟฟิค
- สามารถ สุขาวงษ์ (2537) “การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพฤติกรรมการทำงาน
กลุ่มและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคม-
ศึกษา” มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- สิริวรรณ ศรีพหล (2540) “รูปแบบการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากกลุ่ม” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา
การพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธีทางการสอน* หน้าที่ 10 หน้า 224-225 พิมพ์ครั้งที่ 2
นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุชาดา วราหพันธ์ (2545) *หนังสือเรียน รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์* กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์เอ็มพันธ์
- สุนทรี คนเที่ยง (2544) “การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของ
นักศึกษา” ใน *เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการวันที่ 29 – 30 มีนาคม 2544
ณ โรงแรมโลตัส ปางสวนแก้ว เชียงใหม่* หน้า 15 - 20
- สุมณฑา พรหมบุญ (2540) “การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม” *เอกสารทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม*
หน้า 57-68 กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2531) “การเรียนการสอนแบบร่วมมือ” *วิทยจารย์ 86 (กุมภาพันธ์) : 5*
- สุริย์ บาวเออร์ (2535) “การเรียนรู้โดยร่วมมือ” *วารสารวิชาการอุดมศึกษา 2 (กันยายน –
ธันวาคม)*
: 17-2
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545) *19 วิธีการจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ภาพพิมพ์
- ไสว พิทขาว (2544) *หลักการสอนสำหรับการเป็นครูมืออาชีพ* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
เอ็มพันธ์
- กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ (2546) *การเจรจาการค้าพหุภาคี คืบคืบวันที่ 5 มีนาคม 2546*

จาก <http://www.moc.go.th>

อุษาวดี จันทรสนธิ (2545) หน่วยที่ 12 “การวิจัยเกี่ยวกับการสอน” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยและกระบวนการเรียนการสอน* หน้า 85-105 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อนุสิทธิ์ เฟื่องประภัสร์ (2542) *หนังสือเรียน รายวิชา 20001302 สังคมศึกษา 2* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ศูนย์รวมหนังสือกรุงเทพ

Holiday, C dwight.(1991). *The Effects of the Cooperative Learning Stratfgy Jigsaw II on Academic Achievement and Cross-Race Relationships in a secondary Social Studies classroom* (CD-ROM) Doctoral Dissertation, University of Southern Mississppi, Abstret from : Proquest File : Dissertation Abstracts Ondisc.

Johnson, David W. And Johnson, Roger T. *Learning Togethwe and Alone*. New Jersey : University of Minesota.

Nattiv , Amalya (1986) “ The Effects of Cooperative Learning Instruction Strategies on Academic Achievement among sixth – grade Social Studies Studen” (CD – ROM) Doctoral Dissertation, University of California,1986 Abstract from : Proquest File : Dissertation Abstracts Ondisc.

Slavin, Robret E (1990). *Cooperative Learning Theory , Research , and practice* Englewood. chifs , New Jersey : Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ นายประยูร คำนวน
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยเทคนิคระยอง
อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
วุฒิการศึกษา คอ.ม. (บริหารอาชีพและเทคนิคการศึกษา) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ
ประสบการณ์หรือความชำนาญ - ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 8 ปี
2. ชื่อ นางจิรภา ชูคำ
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยเทคนิคระยอง
อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ประสบการณ์หรือความชำนาญ - หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา 10 ปี
3. ชื่อ นางพัชรี สุนสวัสดิ์
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
วุฒิการศึกษา คบ. (วิชาเอกภูมิศาสตร์) วิทยาลัยครูเทพสตรี
ประสบการณ์หรือความชำนาญ - หัวหน้างานแนะแนวและจัดหางาน
- วิทยากรการทำผลงานทางวิชาการ 7 ปี

ภาคผนวก ข.

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน-หลังเรียน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก
2. แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (pre – test)

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก

รายวิชา 20001302 วิชาภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

แบบทดสอบฉบับนี้ เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก

จำนวน 40 ข้อ เวลา 40 นาที

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกที่สุดในกระดาษคำตอบ

1. เศรษฐกิจระหว่างประเทศเกิดขึ้นเพราะความแตกต่างทางด้านใดมากที่สุด
  - ก. เชื้อชาติ
  - ข. ศาสนา
  - ค. การเมืองและวัฒนธรรม
  - ง. ทรัพยากรธรรมชาติ
2. ข้อใดต่อไปนี้เป็นคำกล่าวที่ถูกที่สุด
  - ก. การค้าระหว่างประเทศไม่จำเป็นสำหรับประเทศที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์
  - ข. การค้าระหว่างประเทศไม่จำเป็นสำหรับประเทศที่พัฒนาแล้ว
  - ค. การค้าระหว่างประเทศไม่จำเป็นสำหรับประเทศที่มีระดับการพัฒนาต่ำ
  - ง. การค้าระหว่างประเทศไม่จำเป็นสำหรับประเทศที่ผลิตสินค้าสนองความต้องการไม่ครบถ้วน
3. ข้อใดเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ
  - ก. การสร้างอำนาจผูกขาด
  - ข. การแสวงหาความชำนาญในการผลิต
  - ค. การเพิ่มอำนาจการต่อรองของประเทศสมาชิก
  - ง. การกระจายผลประโยชน์ระหว่างประเทศสมาชิก
4. นโยบายการค้าเสรีให้ประโยชน์ด้านใด
  - ก. รายได้ประชาชาติสูง
  - ข. การค้าเจริญรุ่งเรืองเร็ว
  - ค. เกิดปัญหาการว่างงานน้อย
  - ง. เกิดการแข่งขันกันทางการผลิต

5. การค้าระหว่างประเทศยุ่งยากมากกว่าการค้าภายในประเทศเพราะเหตุใด
  - ก. ทรัพยากรธรรมชาติแตกต่างกันระหว่างประเทศ
  - ข. พ่อค้าในประเทศไม่ทราบความต้องการของตลาดต่างประเทศ
  - ค. การค้าภายในประเทศใช้เงินตราสกุลเดียวกันการค้าระหว่างประเทศใช้เงินสกุลต่างกัน
  - ง. มีความแตกต่างในรสนิยมของผู้บริโภคสินค้าภายในประเทศน้อยกว่านอกประเทศ
6. ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา 1 ดอลลาร์ ต่อ 47 บาท เปลี่ยนเป็น 1 ดอลลาร์ 45 บาท โดยประมาณ จะทำให้เกิดผลอย่างไร
  - ก. ราคาสินค้าส่งออกของไทยถูกลง
  - ข. ราคาสินค้าส่งออกของไทยแพงขึ้น
  - ค. ดุลการชำระเงินของไทยต้องเกินดุล
  - ง. ดุลการชำระเงินของไทย
7. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่นิยมใช้ในปัจจุบันคือระบบใด
  - ก. การแลกเปลี่ยนแบบกำหนดค่าเสมอภาค
  - ข. การแลกเปลี่ยนแบบกำหนดค่ามาตรฐาน
  - ค. การแลกเปลี่ยนแบบตะกร้าเงิน
  - ง. การแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว
8. ประเทศกำลังพัฒนา มักขาดดุลการค้าเป็นส่วนใหญ่เพราะเหตุใด
  - ก. การคมนาคมล่าช้า
  - ข. การขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ
  - ค. สินค้าส่งออกสำคัญเป็นผลผลิตทางการเกษตร
  - ง. ขาดผู้เชี่ยวชาญทางการค้าระหว่างประเทศ
9. บัญชีเดินสะพัดในบัญชีดุลการชำระเงินระหว่างประเทศแสดงถึงอะไร
  - ก. การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ
  - ข. มูลค่าสินค้าส่งออกและสินค้านำเข้า
  - ค. การเคลื่อนย้ายสินทรัพย์ทางการเงิน
  - ง. มูลค่าการบริการที่ให้หรือรับจากต่างประเทศ

10. ข้อใด **ไม่ใช่** ประโยชน์ของการค้าระหว่างประเทศ
- มีสินค้าสนองความต้องการมากขึ้น
  - สามารถเลือกสินค้าคุณภาพดีราคาถูก
  - ทำให้การแข่งขันการค้าลดลงเพราะการแบ่งงานกันทำ
  - ประเทศด้อยพัฒนาได้แบบอย่างจากประเทศพัฒนาแล้ว
11. ข้อใดทำให้เกิดปัญหาในการค้าระหว่างประเทศมากที่สุด
- ทุน
  - แรงงาน
  - วัตถุดิบ
  - การบริหารจัดการ
12. ประเทศไทยมีนโยบายการค้าประเภทใด
- นโยบายการค้าแบบเสรี
  - นโยบายการค้าแบบคุ้มกัน
  - ตั้งกำแพงภาษี
  - ปลอดภาษี
13. ในรอบปีที่ผ่านมาประเทศไทยมีลักษณะดุลการค้าเป็นอย่างไร
- มูลค่าสินค้าส่งออกเท่ากับมูลค่าสินค้านำเข้า
  - มูลค่าสินค้าส่งออกน้อยกว่ามูลค่าสินค้านำเข้า
  - มูลค่าสินค้าส่งออกมากกว่ามูลค่าสินค้านำเข้า
  - รายได้ประชาชาติและผลผลิตมวลรวมประชาชาติมากกว่ารายได้ส่วนบุคคล
14. ข้อใด **ไม่จัด** เป็นการลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทย
- เงินกู้
  - ให้สินเชื่อสินค้า
  - การซื้อหุ้นหรือพันธบัตรรัฐบาล
  - การนำเข้าความรู้และเทคโนโลยี

15. การลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทยก่อให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างไร
- มีการนำเข้าวัตถุดิบมากขึ้น
  - มีการนำเข้าเทคโนโลยีมากขึ้น
  - การผลิตมีการขยายตัวสูงขึ้น
  - เงินทุนสำรองเป็นเงินตราต่างประเทศสูงขึ้น
16. ข้อใดเป็นการเสียเปรียบของประเทศไทยต่อกลุ่มสหภาพยุโรปและสัมพันธมิตร
- ขาดแหล่งเงินทุน
  - ลดศักยภาพการผลิต
  - กระแสการส่งออกสินค้าไม่แน่นอน
  - สินค้าส่งออกมีคุณภาพต่ำ
17. ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ส่งเสริมการลงทุนในเขตนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง ด้านใดมากที่สุด
- อุตสาหกรรมปิโตรเคมี
  - อุตสาหกรรมการยาง
  - อุตสาหกรรมยานยนต์
  - อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์
18. สินค้าส่วนใหญ่ที่ประเทศไทยส่งออกไปขายประเทศญี่ปุ่นคือสินค้าประเภทใด
- สินค้าอิเล็กทรอนิกส์
  - สินค้าเกษตรแปรรูป
  - สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
  - สินค้าเคมีภัณฑ์
19. สินค้าชนิดใดที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วในตลาดอินโดจีน
- สินค้าอิเล็กทรอนิกส์
  - อาหารแปรรูป
  - สินค้าอุปโภคและเครื่องนุ่งห่ม
  - สินค้าเคมีภัณฑ์

20. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญที่ประเทศไทยขาดดุลการค้า
- มีความต้องการการนำเข้าสินค้าทุนมาก
  - มีการผลิตและส่งออกสินค้าการเกษตรมาก
  - มีความต้องการสินค้าที่ผลิตภายในประเทศมาก
  - มีความต้องการบริโภคสินค้าและบริการมาก
21. ข้อใดเป็น **ข้อเสีย** ที่เกิดจากการลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทย
- เกิดการขาดดุลชำระเงิน
  - เกิดการขาดดุลการค้า
  - เกิดการไหลออกของเงินทุน
  - เกิดการไหลออกของผู้เชี่ยวชาญ
22. หากประเทศต่าง ๆ ทำการค้าโดยไม่มีการกีดกันการค้ากับประเทศไทยจะทำให้เกิดผลสำคัญในข้อใด
- ไม่มีปัญหาการขาดดุลการค้า
  - จะมีอัตราความเจริญทางเศรษฐกิจเท่ากัน
  - สินค้าที่นำเข้ามาค้าขายกันจะเป็นสินค้าที่ต้นทุนการผลิตต่ำ
  - มีการผลิตสินค้าเพียงพอแก่ความต้องการ
23. ข้อใดเป็นวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- ให้เงินกู้ระยะสั้น
  - ให้ประโยชน์ทางการค้า
  - ให้คำแนะนำเฉพาะด้าน
  - ให้ความช่วยเหลือกันทางเศรษฐกิจ
24. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศมีผลดีทางด้านใด
- ทำให้ทุกประเทศได้ผลประโยชน์ทางด้านภาษีการค้า
  - ทำให้ใช้ทรัพยากรอย่างเต็มที่
  - ใช้เป็นอำนาจต่อรองทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง
  - ทำให้เกิดความขัดแย้งทางเศรษฐกิจแต่มีผลดีทางการเมือง

25. สหภาพยุโรป (EU) มีส่วนเกี่ยวข้องกับประเทศไทยอย่างไร
- เป็นกลุ่มใหญ่ในการลงทุนในประเทศไทย
  - เป็นกลุ่มสินค้านำเข้า
  - เป็นตลาดการค้า
  - เป็นนายทุนเงินกู้
26. การกำหนดมาตรฐานประกันคุณภาพ ISO 9000 ของสหภาพยุโรป เป็นไปตามสนธิสัญญา
- มาตรฐานข้อใด
- ยุโรปตลาดเดียว
  - มีนโยบายการค้าร่วมกัน
  - สหภาพเศรษฐกิจและการเงิน
  - ความร่วมมือด้านนโยบายต่างประเทศ
27. ประเทศไทย ไม่ได้ ได้รับความประโยชน์ในด้านใดจากกลุ่มโอเปค (OPEC)
- สามารถส่งสินค้า ด้านการเกษตร เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ออกไปขาย ยังกลุ่มประเทศสมาชิกโอเปคมากขึ้น
  - สามารถจัดส่งแรงงานไปทำงานในประเทศกลุ่มสมาชิกโอเปคได้มากขึ้น
  - ได้รับความช่วยเหลือด้านเงินกู้และความช่วยเหลือด้านการเกษตร
  - ได้รับความช่วยเหลือในการลดราคาน้ำมันที่เป็นสินค้าเข้าของประเทศ
28. ข้อใดเป็นลักษณะการค้าแบบ Barter System ระหว่างรัฐบาลไทยกับประเทศกลุ่มโอเปค
- การแลกข้าวกับน้ำมัน
  - การกำหนดราคาสินค้าเป็นเงินสกุลยูโร
  - การกำหนดมาตรฐานสินค้าแบบ ISO 9000
  - การค้าภายในลักษณะเครดิต
29. วัตถุประสงค์ของ (GATT) คือข้อใด
- เพื่อเจรจาต่อรองยกเลิกมาตรการที่ขัดแย้งกันด้านการค้าระหว่างประเทศ
  - เพื่อเจรจาต่อรองให้ประเทศสมาชิกไม่ต้องเก็บภาษีสินค้านำเข้า
  - เพื่อเจรจาต่อรองให้ประเทศร่ำรวยไม่เอาไรด์เอาเปรียบประเทศยากจน
  - เพื่อเจรจาให้ประเทศสมาชิก มีความร่วมมือกัน

30. องค์การการค้าโลกมีหน้าที่สำคัญข้อใด
- ควบคุมภาษีศุลกากร
  - ควบคุมสินค้าทุกชนิด
  - ควบคุมการค้าโลกทั้งหมด
  - แก้ไขปัญหาวิกฤติทางการค้าโลก
31. ผู้นำการค้ากลุ่มอาเซียน (ASEM) น่าจะได้แก่ประเทศใด
- ไทย
  - สิงคโปร์
  - มาเลเซีย
  - อินโดนีเซีย
32. โครงการหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ (GMSEC) ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานใด
- กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)
  - องค์การการค้าโลก (WTO)
  - ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (ADB)
  - องค์การอนามัยโลก (WHO)
33. สมาชิกประเทศล่าสุดของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คือประเทศใด
- ไทย
  - กัมพูชา
  - ลาวและพม่า
  - บรูไนดารุสซาลาม
34. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของการรวมกลุ่มของประเทศอาเซียน
- สร้างเขตปลอดภาษีในกลุ่มสมาชิก
  - ร่วมมือกันกีดกันสินค้านำเข้าจากประเทศอื่น
  - ร่วมมือกันพัฒนาอุตสาหกรรมส่งออกในกลุ่มสมาชิก
  - ร่วมมือกันพัฒนาความเจริญก้าวหน้าด้านเศรษฐกิจของสมาชิก
35. ประเทศไทยได้รับประโยชน์จากกลุ่มโอเปคในด้านใด
- เป็นผู้นำด้านการค้าได้ง่ายขึ้น
  - ได้แนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจ
  - ได้ขยายตลาดให้กว้างขึ้น
  - เปิดตลาดการค้าเสรีได้

36. การเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) คือการส่งเสริมความร่วมมือในด้านใด
- การเพิ่มมาตรการทางศุลกากรแก่ประเทศสมาชิกอย่างเข้มงวด
  - การยกเลิกการเก็บภาษีขาเข้าสินค้าระหว่างประเทศสมาชิก
  - การยกเว้นการเก็บภาษีขาเข้าในสินค้าบางประเภทระหว่างประเทศสมาชิก
  - การขายสินค้าโดยใช้อัตราการเก็บภาษีคงเดิมมากที่สุด
37. การรวมกลุ่มเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดในโลกคือกลุ่มใด
- โอเปค (OPEC)
  - เอเปค (APEC)
  - กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)
  - สหภาพยุโรป (EU)
38. สินค้าชนิดใดของประเทศไทยที่สามารถรองตลาด อันดับ 1 ของสหภาพยุโรป (EU)
- คอมพิวเตอร์
  - เครื่องรับโทรทัศน์
  - ผลิตภัณฑ์ยาง
  - ผลิตภัณฑ์อาหาร
39. หน่วยงานใดของประเทศไทยเป็นผู้กำกับดูแลระบบคุณภาพ
- สมาคมมาตรฐานไทย
  - สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไทย
  - คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
  - สำนักงานนิคมอุตสาหกรรม.
40. ปัญหาการแพร่ระบาดของไข้หวัดนกในปัจจุบัน มีกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศของไทยในกลุ่มใดมากที่สุด
- อาฟตา (AFTA)
  - สหภาพยุโรป (EU)
  - เอเปค (APEC)
  - โอเปค (OPEC)

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก

รายวิชา 20001302 วิชา ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

1. ง	2. ง	3. ค	4. ค	5. ข
6. ข	7. ก	8. ค	9. ข	10. ง
11. ข	12. ข	13. ค	14. ค	15. ข
16. ค	17. ง	18. ง	19. ข	20. ก
21. ค	22. ข	23. ง	24. ก	25. ค
26. ก	27. ค	28. ก	29. ก	30. ง
31. ค	32. ค	33. ข	34. ง	35. ก
36. ค	37. ข	38. ข	39. ข	40. ค

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (post – test)

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก

รายวิชา 20001302 วิชาภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

แบบทดสอบฉบับนี้ เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก

จำนวน 40 ข้อ เวลา 40 นาที

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดเกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศน้อยที่สุด
  - ก. ความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรม
  - ข. ความแตกต่างด้านลักษณะกายภาพของแต่ละภูมิภาค
  - ค. ความแตกต่างกันทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - ง. ความแตกต่างทางการเมืองนโยบายทางด้านเศรษฐกิจ
2. ข้อใดเป็นสาเหตุทำให้ภาวะเศรษฐกิจไทยสัมพันธ์กับภาวะเศรษฐกิจโลกเป็นอย่างมาก
  - ก. การลงทุนในประเทศส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุนของชาวต่างประเทศ
  - ข. ประเทศไทยมีระบบการค้าแบบเสรีและเป็นสมาชิกขององค์การนานาชาติ
  - ค. ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการค้าและการเงินของภูมิภาคอินโดจีน
  - ง. มูลค่าการค้าต่างประเทศในผลิตภัณฑ์ประชาชาติคิดเป็นสัดส่วนค่อนข้างสูง
3. การเพิ่มอำนาจการต่อรองทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดด้านใด
  - ก. การลงทุนของชาวต่างชาติ
  - ข. การรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ
  - ค. การขยายฐานการผลิตในต่างประเทศ
  - ง. การใช้ปัจจัยการผลิตร่วมกัน
4. การใช้นโยบายการค้าระหว่างประเทศแบบคุ้มกันเหมาะสำหรับเศรษฐกิจของประเทศที่อยู่ในสถานะใด มากที่สุด
  - ก. เสียเปรียบในการผลิต
  - ข. เสียเปรียบการผลิต
  - ค. ต้องการเพิ่มการผลิตเพื่อการส่งออก
  - ง. เท่าเทียมกันในด้านประสิทธิภาพการผลิต

5. ความเชี่ยวชาญในการผลิตสินค้าของแต่ละประเทศเป็นสาเหตุของการเกิดการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากความแตกต่างกันในด้านใด
  - ก. ภูมิศาสตร์
  - ข. วัฒนธรรม
  - ค. ความรวดเร็วในการขนส่ง
  - ง. ความหนาแน่นของประชากร
6. การนำเข้าแป้งสาลีของประเทศไทยแสดงถึงสาเหตุของการค้าระหว่างประเทศด้านใด
  - ก. ภูมิศาสตร์
  - ข. วัฒนธรรม
  - ค. ความรวดเร็วในการขนส่ง
  - ง. ความหนาแน่นของประชากร
7. ถ้าเงินบาทของไทยเพิ่มขึ้นจะมีผลต่อการค้าระหว่างประเทศของไทยอย่างไร
  - ก. ราคาสินค้าส่งออกของไทยถูกลง
  - ข. ราคาสินค้าส่งออกของไทยแพงขึ้น
  - ค. ความสามารถในการแข่งขันกันของตลาดโลกต่ำลง
  - ง. ความสามารถในการแข่งขันของตลาดโลกสูงขึ้น
8. การใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศแบบลอยตัวทำให้เกิดปัญหาหลายด้าน ยกเว้น ด้านใด
  - ก. อัตราแลกเปลี่ยนขนาดเสถียรภาพ
  - ข. ตลาดการเงินระหว่างประเทศขาดความเชื่อถือ
  - ค. มีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศ
  - ง. รัฐบาลต้องเข้าแทรกแซงค่าเงินเพื่อรักษาเสถียรภาพ
9. มูลค่าการบริการที่ให้หรือรับจากต่างประเทศในการค้าระหว่างประเทศตรงกับข้อใด
  - ก. บัญชีทุน
  - ข. บัญชีเดินสะพัด
  - ค. บัญชีเงินบริจาค
  - ง. บัญชีการบริการ

10. สถานการณ์ในข้อใดไม่เป็นผลดีแก่ประเทศมากที่สุด
- ก. หนี้ต่างประเทศเพิ่มขึ้น
  - ข. คุณค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น
  - ค. งบประมาณขาดดุลเพิ่มขึ้น
  - ง. คุณค่าการชำระเงินขาดดุลเพิ่มขึ้น
11. ปัญหาสำคัญของการค้าระหว่างประเทศคือข้อใด
- ก. ปัจจัยการผลิต
  - ข. การบริหารจัดการ
  - ค. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
  - ง. ลักษณะทางกายภาพ
12. ปัญหาการขาดดุลการค้าและดุลการชำระเงินระหว่างประเทศที่สำคัญเกิดจากข้อใด
- ก. ทุน
  - ข. แรงงาน
  - ค. วัตถุดิบ
  - ง. การบริหารจัดการ
13. ในรอบปีที่ผ่านมาประเทศไทยมีสถานะการค้าเป็นอย่างไร
- ก. สมดุล
  - ข. เกินดุล
  - ค. ขาดดุล
  - ง. ยังสรุปไม่ได้
14. บัญชีเดินสะพัดของไทยขาดดุล มีความหมายว่าอย่างไร
- ก. รายได้จากการส่งออกต่ำกว่ารายได้จากการนำเข้า
  - ข. รายรับเงินตราต่างประเทศต่ำกว่ารายได้จากการนำเข้า
  - ค. รายรับจากขายสินค้าและบริการให้ต่างประเทศต่ำกว่ารายจ่ายในการซื้อสินค้าและบริการจากต่างประเทศ
  - ง. รายรับจากการส่งออกและการลงทุนในต่างประเทศต่ำกว่ารายจ่ายในการนำเข้าและคืนเงินทุนให้ต่างประเทศ

15. ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศของประเทศไทยจะสูงขึ้นเนื่องจากสาเหตุใด
- แรงงานไทยไปทำงานยังต่างประเทศ
  - การลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทย
  - การลงทุนของนักธุรกิจไทยในต่างประเทศ
  - การนำเข้าวัตถุดิบเพื่อผลิตสินค้าส่งออก
16. ประเทศในข้อใดเข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากที่สุด
- ญี่ปุ่น กลุ่มสหภาพยุโรป
  - กลุ่มสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา
  - ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา
  - ญี่ปุ่น และกลุ่มอาเซียน
17. ข้อใด เป็น สาเหตุที่ประเทศญี่ปุ่นได้ดุลการค้าประเทศไทย
- สินค้าญี่ปุ่นทันสมัย
  - สินค้าญี่ปุ่นมีเทคโนโลยีสูง
  - ญี่ปุ่นไม่นิยมบริโภคสินค้าที่ผลิตจากต่างประเทศ
  - สินค้าญี่ปุ่นทันสมัยและมีคุณภาพดีกว่าสินค้าของยุโรปและสหรัฐอเมริกา
18. ข้อใดเป็นการแลกเปลี่ยนสินค้านี้ระหว่างประเทศไทยกับพม่า
- สินค้าอุปโภค บริโภค กับ ไม้
  - สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ กับ ก๊าซธรรมชาติ
  - สินค้าปิโตรเคมี กับ ก๊าซธรรมชาติ
  - สินค้าเคมีภัณฑ์ กับ ไม้และก๊าซธรรมชาติ
19. การนำเข้าสินค้าทุนจำนวนมากของประเทศไทยทำให้เกิดปัญหาใด
- ขาดดุลชำระเงิน
  - ขาดดุลการค้า
  - ขาดดุลบัญชีเดินสะพัด
  - เงินทุนสำรองระหว่างประเทศลดลง
20. ข้อใดเกิดผลดีมากที่สุด
- ซื้อสินค้าจากต่างประเทศลดลง
  - ผลิตสินค้าได้เพิ่มขึ้น
  - สินค้าไรและดอกเบียร์ให้แก่ผู้ลงทุนมากขึ้น
  - ผลิตสินค้าส่งออกไปต่างประเทศเพิ่มขึ้น

21. ข้อใดเป็นการแก้ปัญหาการขาดดุลการค้าของประเทศโดยตรง
- ก. ขึ้นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มภายในประเทศ
  - ข. ลดอัตราดอกเบี้ยเงินภายในประเทศ
  - ค. สนับสนุนการลงทุนภายในประเทศให้มากขึ้น
  - ง. ส่งเสริมให้มีการขยายตลาดสินค้าออกให้มากขึ้น
22. ข้อใดคือวิธีการของการให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
- ก. จัดตั้งกองทุนรวม
  - ข. ลดอัตราภาษีการนำเข้าสินค้า
  - ค. ให้คำแนะนำเฉพาะด้าน
  - ง. ให้ความช่วยเหลือกันทางเศรษฐกิจ
23. การรวมกลุ่มเศรษฐกิจแบบใด จัดอยู่ในอันดับสูงสุด
- ก. เขตการค้าเสรี
  - ข. กลุ่มเศรษฐกิจอย่างสมบูรณ์
  - ค. ตลาดร่วมยุโรป
  - ง. สภากาเศรษฐกิจ
24. การใช้อำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจจะเกิดผลดีเพราะเหตุใด
- ก. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
  - ข. การร่วมมือกันด้านปัจจัยการผลิต
  - ค. การสร้างระบบภาษีอัตราเดียว
  - ง. การร่วมมือกันทางทางเศรษฐกิจ
25. หน่วยงานใดของประเทศไทยเป็นผู้กำกับดูแลระบบคุณภาพ ISO 9000
- ก. สมาคมมาตรฐานไทย
  - ข. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
  - ค. คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
  - ง. สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมต่างประเทศ
26. กลุ่มเศรษฐกิจใดเป็นกลุ่มที่ประเทศไทยนำเข้าสินค้าเข้ามามากที่สุด
- ก. สหภาพยุโรป (EU)
  - ข. อาเซียน (ASEAN)
  - ค. เอเปค (APEC)
  - ง. อาฟต้า (AFTA)

27. ประเทศใดในกลุ่มตะวันออกกลางที่ประเทศไทยนำเข้าสินค้ามากที่สุด
- โอมาน
  - อิหร่าน
  - ซาอุดีอาระเบีย
  - สหรัฐอเมริกา
28. การค้าระหว่างประเทศโดยการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างรัฐบาลจัดเป็นการค้าลักษณะใด
- การค้าแบบบาร์เตอร์ (Barter System)
  - การค้าแบบเสรี
  - การค้าแบบคุ้มกัน
  - การค้าแบบตลาดเดียว
29. การเจรจาต่อรองเพื่อยกเลิกมาตรการที่ขัดแย้งกันด้านการค้าระหว่างประเทศเป็นวัตถุประสงค์ขององค์การใด
- แกตต์ (GATT)
  - สหภาพยุโรป (EU)
  - องค์การค้าโลก (WTO)
  - กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)
30. การแก้ไขปัญหาวิกฤติการค้าโลกเป็นหน้าที่ของหน่วยงานใด
- สหภาพยุโรป (EU)
  - องค์การค้าโลก (WTO)
  - แกตต์ (GATT)
  - กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)
31. ข้อใด **ไม่ใช่** วัตถุประสงค์ของอาเซียน (ASEM)
- เพื่อความร่วมมือทางการเมือง
  - เพื่อการผลิตและการค้าภายในกลุ่ม
  - เพื่อรักษาความสมดุลทางการค้า
  - เพื่อลดการพึ่งพาวัตถุดิบ

32. ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (ADB) ให้ความช่วยเหลือแก่โครงการในข้อใด
- สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ
  - หกเหลี่ยมเศรษฐกิจ
  - ชายแดนไทย – มาเลเซีย
  - ร่วมมือ ด้านอุตสาหกรรม
33. ประเทศบรูไน คารุซาลามเป็นสมาชิกลำดับสุดท้ายของกลุ่มเศรษฐกิจใด
- อาเซียน (ASEAN)
  - เอเปค (APEC)
  - โอเปค (OPEC)
  - องค์การค้าโลก (WTO)
34. การรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจของประเทศที่เป็นคือจุดมุ่งหมายของกลุ่มเศรษฐกิจใด
- อาเซียน (ASEAN)
  - โอเปค (OPEC)
  - เอเปค (APEC)
  - องค์การค้าโลก (WTO)
35. ประเทศไทยได้รับแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญก้าวหน้าขึ้นจากกลุ่มเศรษฐกิจใด
- อาเซียน (ASEAN)
  - โอเปค (OPEC)
  - เอเปค (APEC)
  - องค์การค้าโลก (WTO)
36. ข้อใดเป็นสินค้าที่ได้รับการลดอัตราภาษีขาเข้า ร้อยละ 0-5 เปอร์เซนต์ เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)
- สินค้าอุตสาหกรรม
  - สินค้าประเภททุน
  - สินค้าเกษตรแปรรูป
  - สินค้าเกษตรไม่แปรรูป

37. การเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนอาฟตา (AFTA) คือการส่งเสริมความร่วมมือด้านใด
- การเพิ่มมาตรการศุลกากรแก่ประเทศสมาชิกอย่างเข้มงวด
  - การยกเลิกการเก็บภาษีขาเข้าสินค้า
  - การยกเว้นการเก็บภาษีขาเข้าในสินค้าบางประเภทในกลุ่มสมาชิก
  - การขายสินค้าโดยใช้อัตราการเก็บภาษีคงเดิมให้มากที่สุด
38. ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุม APEC ในปี พ.ศ. 2546 ทำให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจตามวัตถุประสงค์ข้อใดมากที่สุด
- การขยายตัวทางเศรษฐกิจและการค้า
  - การพัฒนาและส่งเสริมระบบการค้าพหุภาคี
  - การเปิดเสรีการค้าในภูมิภาคที่ไม่ใช่ลักษณะการรวมกลุ่ม
  - การขยายความร่วมมือสาขาเศรษฐกิจที่น่าสนใจ
39. แนวโน้มความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยในอนาคตจะมีลักษณะเป็นอย่างไร
- ความขัดแย้งทางการเมืองเนื่องจากมีอุดมการณ์เพิ่มขึ้น
  - การแข่งขันทางเศรษฐกิจมีอัตราสูงขึ้น
  - ความร่วมมือทางทหารจะมีมากขึ้น
  - การสะสมอาวุธจะเพิ่มขึ้น
40. ปัญหาใดมีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศไทยและสหภาพยุโรปในปัจจุบันมากที่สุด
- สิทธิพิเศษทางการค้า
  - การกำหนดมาตรฐานสินค้า
  - การแพร่ระบาดของไข้หวัดนก
  - การส่งออกสินค้าเกษตรแปรรูป

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก

รายวิชา 20001302 วิชา ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

---

1. ก	2. ง	3. ข	4. ค	5. ข
6. ก	7. ข	8. ค	9. ง	10. ง
11. ง	12. ง	13. ข	14. ง	15. ข
16. ค	17. ค	18. ง	19. ข	20. ค
21. ง	22. ข	23. ข	24. ค	25. ข
26. ข	27. ค	28. ก	29. ก	30. ง
31. ก	32. ค	33. ง	34. ง	35. ค
36. ง	37. ค	38. ข	39. ข	40. ค

ภาคผนวก ค

แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน

วิทยาลัยเทคนิคระยอง

แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....
 กลุ่มที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

- คำชี้แจง**
1. แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกันฉบับนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ
    - 1.1 แบบประเมินบทบาทการทำงานร่วมกัน
    - 1.2 แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน
  2. แบบประเมินฉบับนี้ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด ให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริงเกี่ยวกับทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนและเพื่อนในกลุ่ม โดยพิจารณาที่ละเอียดแล้วประเมินโดยทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งมีมาตรฐานค่าดังนี้
  - 3 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติไม่ต่ำกว่า 3 ครั้ง
  - 2 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติ 1-2 ครั้ง
  - 1 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนไม่เคยปฏิบัติเลย

1. แบบประเมินบทบาทการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจงสำหรับผู้ตอบ ขอให้นักเรียนประเมินบทบาทของตนเองและเพื่อนนักเรียนในกลุ่มเดียวกันตามความเป็นจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับบทบาท

บทบาทการทำงานร่วมกัน	ระดับบทบาท		
	3	2	1
บทบาท “หัวหน้ากลุ่ม” 1. สามารถเป็นผู้นำในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การนำอภิปราย การนำเสนอประเด็น เป็นต้น			
2. สามารถควบคุมพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิกกลุ่ม เช่น การพูดนอกประเด็น การพูดคุยหรือแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม			
3. สามารถดำเนินกิจกรรมของกลุ่มได้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย			
บทบาท “ผู้ประสานงาน” 1. สามารถประสานงานระหว่างกลุ่มกับครู			
2. สามารถจัดเตรียมเอกสารและอุปกรณ์การปฏิบัติงานกลุ่ม			
3. สามารถอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมให้สมาชิกเข้าใจตรงกัน			
บทบาท “ผู้ควบคุมเสียง” 1. สามารถควบคุมสมาชิกในกลุ่มไม่ให้พูดเสียงดังจนรบกวนกลุ่มอื่น ๆ			
2. สามารถควบคุมสมาชิกให้ใช้เสียงและวาจาที่สุภาพ			
3. สามารถกระตุ้นให้สมาชิกใช้เสียงดังพอเหมาะแก่การได้ยิน ไม่ดังหรือเบาจนเกินไปขณะร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม			
บทบาท “ผู้รักษาเวลา” 1. สามารถรักษาเวลาตรงตามเวลาที่กำหนด			
2. คอยเตือนให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันทำงานให้แล้วเสร็จตามเวลา			
2. สามารถกระตุ้นเตือนให้สมาชิกทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มให้ตรงเวลา			
บทบาท “ผู้ตรวจสอบและสรุปผลงาน” 1. สามารถตรวจสอบความเรียบร้อยของงานในกลุ่ม			
2. สามารถขมวดประเด็นอภิปรายหาข้อสรุป			
3. สามารถอภิปรายสรุปร่วมกับตัวแทนกลุ่มอื่น ๆ			

2. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

คำชี้แจงสำหรับผู้ตอบ ขอให้นักเรียนประเมินพฤติกรรมการทำงานของตนเอง
ตามความเป็นจริงโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับ
พฤติกรรม

พฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	ระดับ พฤติกรรม		
	3	2	1
1. มีส่วนร่วมวางแผนการทำงานกลุ่ม			
2. ปฏิบัติตามขั้นตอนของกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายได้ทุกขั้นตอน			
3. สามารถปฏิบัติงานแล้วเสร็จครบถ้วนตามกำหนดเวลา			
4. ทราบกำหนดเวลาที่ปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม			
5. เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมตรงตามกำหนดเวลา			
6. การเสนอความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม			
7. ตั้งใจฟังเพื่อนอภิปรายด้วยความตั้งใจ			
8. ชักถามเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจขณะที่มีการอธิบายหรือขณะปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม			
9 แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในกลุ่มเสมอ			
10. มีส่วนซักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม			
11 กระตือรือร้นเมื่อได้รับงานให้ปฏิบัติร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม			
12. มีความพึงพอใจกับกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย			
13. ยอมรับและปฏิบัติตามความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มที่มีเหตุผลถูกต้อง			
14. เป็นตัวแทนกลุ่มในการตอบคำถามหรือร่วมอภิปรายกับสมาชิกกลุ่มอื่น			
15. มีส่วนประสานงานระหว่างกลุ่มของตนกับกลุ่มอื่น ๆ หรือครูผู้สอน			
16. เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มทุกครั้ง			
17. แสดงบทบาทในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี			
18. สามารถควบคุมพฤติกรรมและอารมณ์ของตนเองได้ดี			
19. นำเสนอความคิดเห็นในสถานการณ์ต่าง ๆ			
20. แสดงความคิดเห็นในงานกลุ่มอย่างจริงจัง			

ภาคผนวก ง

คู่มือปฏิบัติกิจกรรม

การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ว

คู่มือปฏิบัติกิจกรรม

การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์

รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1

วิทยาลัยเทคนิคระยอง

แนวทางการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์

1. แบ่งนักเรียนทั้งชั้นเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน เพื่อเป็นสมาชิกกลุ่มที่เรียกว่า “กลุ่มหลัก” เช่นนักเรียนมี 35 คน จะแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มบ้าน (Home group) 7 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คนเมื่อแบ่งกลุ่มแล้ว ในแต่ละกลุ่มต้องมีนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนคละกัน โดยใช้ข้อมูลจากผลการเรียนรายวิชา 20001301 วิชาธรรมวิธีไทย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มบ้านเรา การแบ่งกลุ่มนี้จะดำเนินการก่อนที่จะทำการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ 1 สัปดาห์ พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนให้นักเรียนทราบล่วงหน้า

2. กลุ่มบ้านเราแต่ละกลุ่มรับผิดชอบ 5 บทบาท คือบทบาทหัวหน้ากลุ่ม บทบาทประสานงาน บทบาทผู้ควบคุมเสียง บทบาทผู้รักษาเวลา บทบาทผู้ตรวจสอบและสรุปผลงาน โดยจัดให้สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบ 1 บทบาท การแบ่งบทบาทในกลุ่มบ้านให้มีการหมุนเวียนบทบาทในทุกแผน

**การเรียนรู้มีการแบ่งบทบาทแล้วในแต่ละแผนการเรียนรู้ของนักเรียน แต่ละคนจะ
ได้รับบัตรบทบาทดังนี้ ดังนี้**

- บัตรหมายเลข 1 บทบาทหัวหน้ากลุ่ม มีหน้าที่นำกลุ่มในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้กิจกรรมของกลุ่มบรรลุตามจุดมุ่งหมาย
- บัตรหมายเลข 2 บทบาทผู้ประสานงานมีหน้าที่ประสานงานกับครูผู้สอน ประสานงานกับเพื่อนต่างกลุ่ม และประสานงานภายในกลุ่ม
- บัตรหมายเลข 3 บทบาทผู้ควบคุมเสียง มีหน้าที่ควบคุมการพูดหรือการใช้เสียงภายในกลุ่มให้ใช้เสียงพอเหมาะ ให้ได้ยินเฉพาะภายในกลุ่ม ไม่ส่งเสียงรบกวนกลุ่มอื่น ๆ
- บัตรหมายเลข 4 บทบาทผู้รักษาเวลา มีหน้าที่รักษาเวลา คอยเตือนสมาชิกในกลุ่มให้ร่วมกันทำงานตามกำหนดเวลา
- บัตรหมายเลข 5 บทบาทผู้ตรวจสอบและสรุปผลงาน มีหน้าที่ตรวจสอบงานของกลุ่ม และเป็นผู้จัดบันทึกประเด็นข้อสรุปต่าง ๆ

เมื่อสมาชิกได้รับบทบาทแล้ว ให้เริ่มปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่กำหนดในบัตรทันที

3. สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติตามกิจกรรมตามใบงานที่กำหนดไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ซึ่งจะมีใบงานแผนละ 5 ใบงาน คนละ 1 ใบงาน

4. เมื่อสมาชิกในกลุ่มหลักได้รับมอบหมายงานแล้ว ให้แยกย้ายจากกลุ่มหลักไปเข้ากลุ่มที่เรียกว่า “กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ” ซึ่งเป็นกลุ่มที่ศึกษาตามใบงานกลุ่มละ 1 ใบงาน สมาชิกของผู้เชี่ยวชาญ จึงเป็นสมาชิกกลุ่มบ้านที่รับผิดชอบใบงานเรื่องเดียวกัน เพื่อมาร่วมกันศึกษาใบงานนั้น จำนวนกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจะแตกต่างจากจำนวนกลุ่มบ้านที่รับผิดชอบใบงานเรื่องเดียวกัน เพื่อมาร่วมกันศึกษาใบงานนั้น จำนวนกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจะแตกต่างจากจำนวนกลุ่มบ้าน เช่น หากนักเรียนทั้งชั้นมี 35 คน มีใบงาน 5 ใบงาน จะมีผู้เชี่ยวชาญ 5 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คน ผู้สอนจึงต้องเตรียมการจัดสถานที่สำหรับให้เป็นกลุ่มบ้าน 7 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 5 กลุ่มๆ ละ 7 คนซึ่งจะใช้ในชั่วโมงเดียวกัน

5. ให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญแบ่งบทบาทตามข้อ 2 แล้วให้สมาชิกรับผิดชอบคนละ 1 บทบาทในการศึกษาหรือทำกิจกรรมตามใบงานที่รับผิดชอบให้แล้วเสร็จ

6. เมื่อเสร็จกิจกรรมในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ให้สมาชิกกลับกลุ่มบ้านของตน เพื่อรายงานผลให้กลุ่มได้รับทราบและทำความเข้าใจร่วมกัน

7. การอภิปรายและสรุปผล ครูและนักเรียนตัวแทนกลุ่มบ้านร่วมกันอภิปรายสรุปเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้

8. การวัดและประเมินผล

8.1 เมื่อนักเรียนศึกษาจบตามจุดประสงค์ปลายทางแต่ละข้อ จะดำเนินการวัดผลโดยการทดสอบหลังเรียนเป็นรายบุคคล และให้คะแนนพิเศษตามเกณฑ์ดังนี้

1) คะแนนบวกพิเศษสำหรับนักเรียนแต่ละคน คิดจากคะแนนรวมของกลุ่มแล้ว นำมาหาค่าเฉลี่ย นำค่าเฉลี่ยไปคิดอัตราร้อยละจากคะแนนเต็ม และให้คะแนนพิเศษดังนี้

คะแนนของกลุ่ม (อัตราส่วนร้อยละ)	คะแนนบวกพิเศษ
80-100	5
70-79	4
60-69	3
50-53	2

2) รางวัลพิเศษสำหรับกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80-100 โดยไม่มีสมาชิกคนใดได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 60 จะได้รับเกียรติบัตรกลุ่มดีเด่นจากครูผู้สอน

8.2 เมื่อนักเรียนศึกษาจบตามจุดประสงค์ปลายทางแต่ละข้อ จะดำเนินการประเมินทักษะการทำงานร่วมกันในด้านบทบาทและพฤติกรรมที่ทำการประเมินเป็นรายบุคคล

ตารางการแบ่งกลุ่มบ้านในการเรียนแบบร่วมมือโดยเทคนิคจิกซอร์
ของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

กลุ่ม ที่	ชื่อกลุ่ม	สมาชิกกลุ่ม	เลขที่
1		1.	
		2.	
		3.	
		4.	
		5.	
2		1.	
		2.	
		3.	
		4.	
		5.	
3		1.	
		2.	
		3.	
		4.	
		5.	
4		1.	
		2.	
		3.	
		4.	
		5.	
5		1.	
		2.	
		3.	
		4.	
		5.	

กลุ่ม ที่	ชื่อกลุ่ม	สมาชิกกลุ่ม	เลขที่
6		1.	
		2.	
		3.	
		4.	
		5.	
7		1.	
		2.	
		3.	
		4.	
		5.	

แผนการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์

เรื่อง

รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

เรื่อง เศรษฐกิจระหว่างประเทศ

เวลา 2 ชั่วโมง

1. **สาระสำคัญ** ประเทศต่าง ๆ ในโลกมีได้้อย่างโดดเด่น มีการค้าติดต่อกัน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ หากเกิดปัญหาด้านเศรษฐกิจในประเทศหนึ่ง อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั่วโลก

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์นำทาง

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

2.2 จุดประสงค์นำทาง

1. อธิบายความหมายและความสำคัญของเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้
2. อธิบายสาเหตุของการค้าระหว่างประเทศได้
3. อธิบายนโยบายการค้าระหว่างประเทศได้
4. อธิบายดุลการค้าและดุลชำระเงินระหว่างประเทศได้
5. อธิบายวิธีการแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศได้
6. วิเคราะห์ประโยชน์ที่ได้รับจากการค้าระหว่างประเทศได้
7. อภิปรายถึงความจำเป็นและประโยชน์ที่ได้จากการค้าระหว่างประเทศ
8. สามารถทำงานแบบร่วมมือ มีวินัย และความรับผิดชอบ ในบทบาทและหน้าที่ของ

การทำงานได้สำเร็จตามกำหนดเวลา

3. สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและความสำคัญของเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
2. สาเหตุของการค้าระหว่างประเทศ
3. นโยบายการค้าระหว่างประเทศ
4. ดุลการค้าและดุลชำระเงินระหว่างประเทศ
5. การแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ

4. กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ทดสอบความรู้ก่อนเรียน เรื่อง เศรษฐกิจระหว่างประเทศ เป็นข้อสอบปรนัย เลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที

2. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยนำภาพและข่าวเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ จากหนังสือพิมพ์รายวันและวารสารรายสัปดาห์มาให้ให้นักเรียนดู และสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการค้าของไทยกับต่างประเทศ โดยครูให้นักเรียนสรุปภาวะการค้ากับต่างประเทศของประเทศไทยในปัจจุบัน

3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และอธิบายหลักการ ขั้นตอนของการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ พร้อมทำหน้าที่บทบาทต่าง ๆ ที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติ โดยแจกเอกสารให้นักเรียนศึกษาประกอบคำอธิบาย ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน โดยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่เรียนเก่ง 2 คน กลาง 2 คน อ่อน 1 คน เรียกว่ากลุ่มบ้าน (Home group) แล้วให้นักเรียนนั่งแยกเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มแบ่ง บทบาทหน้าที่รับผิดชอบกันคนละบทบาท คือบทบาทหัวหน้ากลุ่ม บทบาทผู้ประสานงาน บทบาทผู้ควบคุมเสียง บทบาทผู้รักษาเวลา บทบาทผู้ตรวจสอบและสรุปผลงาน โดยให้สมาชิกศึกษาหน้าที่ของแต่ละบทบาทที่ได้รับมอบหมายให้เข้าใจ

4. นักเรียนแต่ละกลุ่ม ศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงาน โดยแบ่งกันศึกษาคนละประเด็น ดังนี้

นักเรียนคนที่ 1 ศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงานที่ 1

เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

นักเรียนคนที่ 2 ศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงานที่ 2

เรื่อง นโยบายของเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

นักเรียนคนที่ 3 ศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงานที่ 3

เรื่อง การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

นักเรียนคนที่ 4 ศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงานที่ 4

เรื่อง ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ

นักเรียนคนที่ 5 ศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงานที่ 5

เรื่อง ประโยชน์ของการค้าระหว่างประเทศ

5. ให้นักเรียนที่ศึกษาประเด็นเดียวกันไปรวมกลุ่มกัน เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert group) เพื่อศึกษาไปความรู้ อภิปราย ชักถาม และทำกิจกรรมร่วมกัน ให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี แล้วแยกกันกลับกลุ่มบ้าน (Home group)

6. เมื่อนักเรียนกลับมายังกลุ่มบ้านแล้ว ให้ผลัดเปลี่ยนกันอธิบายเนื้อหาและตอบคำถามใบงานให้สมาชิกในกลุ่มฟัง โดยให้เสนอทีละคนตามลำดับจากสมาชิกคนที่ 1 ถึงคนที่ 5 พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายไปพร้อม ๆ กัน

7. ครูและนักเรียนสรุปประเด็นสำคัญตามลำดับหัวข้อ โดยครูเป็นผู้นำการอภิปรายดังนี้

1. ความหมายและความสำคัญของเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
2. นโยบายของเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
3. การแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ
4. ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ
5. ประโยชน์ของการค้าระหว่างประเทศ

8. ทดสอบหลังเรียน ข้อสอบปรนัยเลือกตอบจำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 5 นาที

9. คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละกลุ่มมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยของคะแนน ค่าเฉลี่ยที่ได้ของแต่ละกลุ่มเป็นคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มนั้น ๆ โดยนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้คะแนนเท่ากันกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับการยกย่อง ชมเชย เขียนติดป้ายประกาศหน้าห้อง

10. นักเรียนทุกกลุ่มประเมินผลทักษะการทำงานร่วมกันตามสภาพจริง แล้วประมวลผลประเมินเพื่อนำไปปรับปรุงทักษะการทำงานร่วมกันครั้งต่อไป

5. แหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพและข่าว เกี่ยวกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
2. ใบงานที่ 1 ความหมายและความสำคัญของเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
3. ใบงานที่ 2 นโยบายของเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
4. ใบงานที่ 3 การแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ
5. ใบงานที่ 4 ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ
6. ใบงานที่ 5 ประโยชน์ของการค้าระหว่างประเทศ
7. คู่มือปฏิบัติการกรรมการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์
8. หนังสือแบบเรียนรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์
9. ใบความรู้ เรื่องเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
10. แผ่นใสสรุปประเด็นสำคัญ

11. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

6. กระบวนการวัดและประเมินผล

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง เศรษฐกิจระหว่างประเทศ เป็นข้อสอบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือกแบบคู่ขนานฉบับละจำนวน 10 ข้อ

2. ประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน (บทบาท) โดยพิจารณาที่ละข้อแล้วประเมินโดยทำเครื่องหมายกากบาท ในช่องที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับทักษะการทำงานร่วมกัน (บทบาท) ของนักเรียนและเพื่อนในกลุ่ม โดยพิจารณาที่ละข้อแล้วประเมินโดยทำเครื่องหมายกากบาท ในช่องที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งมีมาตรฐานค่าดังต่อไปนี้

- 3 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติไม่ต่ำกว่า 3 ครั้ง
- 2 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติ 1 ถึง 2 ครั้ง
- 1 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนที่ไม่เคยปฏิบัติเลย

3. การวัดและประเมินผล ซึ่งมีวิธีการประเมินคือ การทดสอบหลังเรียน โดยการ ทดสอบเป็นรายบุคคล แล้วเฉลี่ยเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่สามารถทำคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ครูกำหนดไว้จะได้คะแนนพิเศษดังนี้

3.1 คะแนนบวกพิเศษ ถ้านำคะแนนของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละจากคะแนนเต็มของการสอบ จะได้คะแนนบวกพิเศษตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ตาราง

คะแนนของกลุ่ม (อัตราส่วนร้อยละ)	คะแนนบวกพิเศษ
80-100	5
70-79	4
60-69	3
50-59	2

3.2 รางวัลพิเศษสำหรับกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนจากการสอบคิดเฉลี่ยร้อยละ 80-100 โดยไม่มีสมาชิกคนใดในกลุ่มมีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60 กลุ่มนั้นจะได้เกียรติบัตรกลุ่มดีเด่นใน

รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ได้คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ 60 จะได้รับรางวัลและได้รับการยก
ย่องเป็นกลุ่มดีเด่นการยกย่องเป็นกลุ่มดีเด่น

ใบงานที่ 1

รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

เรื่อง ความหมายและความสำคัญของกิจกรรม
เศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ชื่อ-สกุล.....กลุ่ม.....เลขที่..... กลุ่มบ้านที่.....	
บทบาทในกลุ่มบ้าน	บทบาทในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ .....

แผนกิจกรรมประกอบแผนการสอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาเรื่อง เศรษฐกิจระหว่างประเทศจากใบความรู้ที่ 1 - 5 ประกอบหนังสือแบบเรียนรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์
2. ให้นักเรียน ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันในใบงานที่ 1 - 5
3. ให้นักเรียนตรวจคำตอบร่วมกันในใบเฉลยใบงานที่ 1 - 5

เมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเสร็จแล้ว ให้นักเรียนแต่ละคนกลับไปยังกลุ่มบ้านของตน เพื่อเสนอความรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับสมาชิกในกลุ่มบ้าน

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ประกอบแผนการสอนที่ 1
 วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

ความหมายของกิจกรรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (International Economy)

เศรษฐกิจระหว่างประเทศ คือระบบระบบการซื้อขายแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ โดยการ
 ทำกิจกรรมเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจภายนอกประเทศใน 3 ด้าน ได้แก่ การติดต่อแลกเปลี่ยนสินค้า
 และบริการ การแลกเปลี่ยนปัจจัยการผลิต ระหว่างประเทศ เช่น การซื้อขายสินค้าและบริการ
 การเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิต การเคลื่อนย้ายทุนระหว่างประเทศต่าง ๆ เป็นการดำเนินงาน
 ติดต่อธุรกิจระหว่างประเทศในโลก และความสัมพันธ์ร่วมมือกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ความสำคัญของเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

เศรษฐกิจระหว่างประเทศ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ การเงินระหว่าง
 ประเทศ ดุลการค้าและดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ โดยทั้งการค้า การเงินดุลการค้าล้วนมี
 ความเกี่ยวข้องกับการติดต่อทำการค้าระหว่างประเทศโดยตรง และจะเป็นเครื่องมือตรวจสอบได้
 ว่าเราสามารถส่งสินค้าไปขายได้มากน้อยเพียงใด ส่งสินค้าเข้าประเทศมากเพียงใด มีดุลการค้า
 เกินดุลหรือขาดดุลเพียงใด และบอกวิธีการแก้ไข หากประเทศประสบปัญหาการขาดดุลการค้า

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ มีอัตราการพัฒนาสูงต่ำไม่เท่ากัน และมีกิจกรรม
 ทางเศรษฐกิจต่างกันด้วย จึงเกิดการแบ่งกลุ่มประเทศทั่วโลกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือประเทศที่พัฒนา
 แล้ว และประเทศกำลังพัฒนา (ด้อยพัฒนา) โดยจาก 116 ประเทศทั่วโลกเป็นประเทศที่พัฒนา
 แล้วเพียง 41 ประเทศเท่านั้น จึงจำเป็นต้องมีเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เพื่อเกื้อกูลความเจริญให้
 ทัดเทียม

การค้าระหว่างประเทศ (International Trade) เป็นการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ
 ระหว่างประเทศต่าง ๆ ของประเทศ ประกอบด้วย การส่งสินค้าที่ผลิตขึ้นภายในประเทศของตนไป
 ยังประเทศอื่น ๆ ที่ผู้ซื้อเรียกว่าส่งออก (Export) และการซื้อสินค้าที่ผลิตจากประเทศอื่น ๆ เรียกว่า
 การนำเข้า (Import) อันเป็นการแสดงถึง ดุลการค้า (Balance of trade) ของประเทศ อาจเป็น
 การค้าระหว่างรัฐบาลกับรัฐบาล หรือรัฐบาลกับเอกชน หรือเอกชนกับเอกชนก็ได้ สาเหตุที่ทำให้
 เกิดการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากแต่ละประเทศล้วนมีปัจจัยการผลิตและทรัพยากรที่ตนเองมีอยู่
 นั้นมาผลิตเป็นสินค้าและบริการ และขายยังประเทศต่าง ๆ ที่ไม่มีสินค้าประเภทนี้ หรืออาจมี
 สินค้าชนิดเดียวกันแต่มีต้นทุนการผลิตที่สูงกว่า จึงต้องการที่จะซื้อสินค้ามากกว่าจะผลิตเอง

นอกจากปัจจัยการผลิตแล้วความต้องการซื้อของผู้บริโภค ก็เป็นเหตุให้เกิดการค้าระหว่างประเทศ ด้วยถ้าความต้องการซื้อสินค้านั้นในประเทศมีมากกว่าสินค้าที่ผลิตได้ในประเทศ เนื่องจากแต่ละประเทศล้วนมีปัจจัยการผลิตและทรัพยากรที่ตนมีอยู่นั้นมาผลิตเป็นสินค้าและบริการ และขายยังประเทศต่าง ๆ ที่ไม่มีสินค้าประเภทนี้ หรืออาจมีสินค้าชนิดเดียวกันแต่มีต้นทุนการผลิตที่สูงกว่า จึงต้องการที่จะซื้อสินค้ามากกว่าจะผลิตเอง นอกจากปัจจัยการผลิตแล้วความต้องการซื้อของผู้บริโภค ก็เป็นเหตุให้เกิดการค้าระหว่างประเทศด้วย ถ้าความต้องการซื้อสินค้านั้นในประเทศมีมากกว่าสินค้าที่ผลิตได้ในประเทศ เนื่องจากแต่ละประเทศล้วนมีปัจจัยการผลิต และทรัพยากรที่ตนมีอยู่นั้นมาผลิตเป็นสินค้าและบริการ และขายยังประเทศต่าง ๆ ที่ไม่มีสินค้าประเภทนี้ หรืออาจมีสินค้าชนิดเดียวกันแต่มีต้นทุนการผลิตที่สูงกว่า จึงต้องการที่จะซื้อสินค้ามากกว่าจะผลิตเอง นอกจากปัจจัยการผลิตแล้วความต้องการซื้อของผู้บริโภค ก็เป็นเหตุให้เกิดการค้าระหว่างประเทศ ด้วยถ้าความต้องการซื้อสินค้านั้นในประเทศมีมากกว่าสินค้าที่ผลิตได้ในประเทศ

ใบงานที่ 1

เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ประกอบแผนการสอนที่ 1
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

จงร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. เศรษฐกิจระหว่างประเทศหมายถึง.....
.....
.....
.....
.....
2. เศรษฐกิจระหว่างประเทศเป็นการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องใด
.....
.....
.....
.....
.....
3. เพราะเหตุใดเศรษฐกิจระหว่างประเทศจึงมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน
.....
.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ 1

เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ประกอบแผนการสอนที่ 1
 วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

แนวการตอบ ตอบโดยอิสระโดยใช้พื้นฐานความรู้เรื่องสาเหตุการค้าระหว่างประเทศ

1. เศรษฐกิจระหว่างประเทศ หมายถึง ระบบที่มีการซื้อขายแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ โดยมีการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจภายนอกประเทศ ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การแลกเปลี่ยนสินค้าและการบริการ 2) การแลกเปลี่ยนปัจจัยการผลิต 3) การแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ทางการเงินหรือการเคลื่อนย้ายทุน ระหว่างประเทศอย่างมีระบบ

2. เศรษฐกิจระหว่างประเทศเป็นการศึกษาเกี่ยวกับ การติดต่อแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้าและบริการ การเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิต การเคลื่อนย้ายหรือการขยายธุรกิจ การเคลื่อนย้ายทุนและการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างประเทศ ทุนระหว่างประเทศดุลการค้าและดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ

3. เพราะผลของการพัฒนาเศรษฐกิจของแต่ละประเทศมีอัตราการสูงต่ำไม่เท่ากัน จึงมีการแบ่งกลุ่มประเทศเป็นกลุ่มพัฒนาแล้ว กลุ่มกำลังพัฒนาและกลุ่มด้อยพัฒนา สิ่งที่ต้องมีการค้าและการลงทุนระหว่างกัน เพื่อเสริมสร้างและเกื้อกูลกันให้มีความเจริญทัดเทียมกัน ตลอดจนสร้างบรรยากาศในการร่วมมือระหว่างประเทศในทุก ๆ ด้าน

ใบงานที่ 2

รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

เรื่องสาเหตุของการค้าระหว่างประเทศ

ชื่อ-สกุล.....กลุ่ม.....เลขที่..... กลุ่มบ้านที่.....	
บทบาทในกลุ่มบ้าน	บทบาทในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ .....

ใบความรู้ ที่ 2

เรื่อง สาเหตุของการค้าระหว่างประเทศ
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 1
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

สาเหตุของการค้าระหว่างประเทศ

ถ้าพิจารณาจากโครงสร้างทางการผลิตของประเทศ เช่น พิจารณาจากรายการต่าง ๆ ในการคำนวณผลิตภัณฑ์ประชาชาติด้านผลิตภัณฑ์ เป็นต้น จะเห็นว่า โครงสร้างการผลิตของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน เช่น บางประเทศผลิตสินค้าในสาขาเกษตรกรรมสูง กว่าสาขาการผลิตอื่น ๆ ในขณะที่ความต้องการของประชาชนคล้ายคลึงกัน ทำให้แต่ละประเทศมีความต้องการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศมากขึ้น จึงสรุปสาเหตุของการค้าระหว่างประเทศได้ดังนี้

1. ความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ที่ตั้งของประเทศต่าง ๆ จะมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดข้อได้เปรียบเสียเปรียบไปคนละด้าน ประเทศใด โชคดีมีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติอยู่หลายชนิดและมีปริมาณมากพอที่จะสนองความต้องการของพลเมืองในประเทศนั้น ๆ ได้ ก็จะสามารถผลิตสินค้าเพื่อเจือจุนพลเมือง และหากมีเหลือก็นำไปแลกเปลี่ยนซื้อขายกับผลผลิตของประเทศอื่น

2. ความแตกต่างด้านวัฒนธรรมของมนุษย์ เป็นเรื่องของความสามารถในการผลิตสินค้าที่แตกต่างกัน เนื่องจากประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมดั้งเดิมของมนุษย์แต่ละแห่งมีรูปแบบและความชำนาญเฉพาะด้านที่ตกทอดสืบต่อกันมาแตกต่างกัน ทำให้ความเชี่ยวชาญในการผลิตสินค้าต่างกันไปด้วย

3. ความหนาแน่นของประชากร ประเทศที่มีพลเมืองหนาแน่นมีความจำเป็นต้องนำสินค้าเข้าเพราะไม่สามารถผลิตสินค้าและอาหารให้เพียงพอแก่พลเมืองของตนได้ ส่วนประเทศที่มีสถานประกอบการและอุตสาหกรรมมาก ก็ดึงประชากรจากประเทศที่มีประชากรหนาแน่นไปทำงานในโรงงานของตนเป็นต้น

4. ปริมาณและชนิดของปัจจัยในการผลิต การค้าระหว่างประเทศเกิดเนื่องจากประเทศต่าง ๆ เท่ากัน หรือมีปัจจัยหรือทรัพยากรในการผลิตในปริมาณที่ไม่เท่าเหมือนกัน ปัจจัยการผลิตใดถ้ามีมาก จะมีผลให้ราคาปัจจัยนั้นต่ำและส่งผลทำให้ต้นทุนการผลิต และราคาสินค้าต่ำลงไป การผลิตในปริมาณมาก จะมีผลทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง แต่การผลิตในปริมาณ มาก ๆ นั้น จะต้องมีตลาดรองรับผลผลิต ตลาดภายในประเทศ อาจจะไม่มีความใหญ่พอที่จะรองรับผลผลิตผลิตทั้งหมดได้ จึงต้องมีตลาดต่างประเทศไว้รองรับผลผลิตส่วนเกิน

5. ความเหมาะสมของปัจจัยการผลิต ปัจจัยการผลิตมิได้มีคุณสมบัติเหมือนกันทั้งหมด เช่นประเทศที่มีแรงงานมากมิได้หมายความว่า จะต้องสามารถผลิต และส่งออกสินค้าทุกชนิดที่เน้นแรงงาน สินค้าบางชนิดต้องการแรงงานที่มีประสิทธิภาพ หรือความชำนาญเป็นพิเศษ

6. ต้นทุนการขนส่ง ค่าขนส่งวัตถุดิบ และค่าขนส่งสินค้าสำเร็จรูปในอดีตการคมนาคมขนส่งในอดีตการคมนาคมขนส่งและการติดต่อสื่อสาร ในทุกลักษณะเป็นไปอย่างยากลำบาก ทำให้การแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศจำกัดอยู่ในวงแคบ แต่ในปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้านการคมนาคมขนส่ง และการสื่อสารด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ขจัดอุปสรรคต่าง ๆ จึงเป็นต้นทุน ส่วนสำคัญ ส่วนหนึ่งของสินค้า ดังนั้น ความแตกต่างในต้นทุนการขนส่งจะก่อให้เกิดความแตกต่างในราคาสินค้าเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นบ่อเกิดแห่งการค้าระหว่างประเทศ

ใบงานที่ 2

เรื่อง สาเหตุของการค้าระหว่างประเทศ
วิชา 20001302 กฎ เศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 1
ชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

จงร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. เพราะเหตุใดจึงต้องมีการค้าระหว่างประเทศ

.....
.....
.....
.....
.....

2. การคมนาคมและการสื่อสารมีผลต่อการค้าระหว่างประเทศอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

3. ความแตกต่างทางภูมิศาสตร์มีผลต่อการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยอย่างไร

.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ 2

เรื่อง สาเหตุของการค้าระหว่างประเทศ
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 1
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

แนวการตอบ ตอบโดยอิสระโดยใช้พื้นฐานความรู้เรื่องสาเหตุการค้าระหว่างประเทศ

1. สาเหตุที่ต้องมีการค้าระหว่างประเทศเพราะ
  - 1.1 ความแตกต่างทางด้านกายภาพโดยเฉพาะสภาพทางภูมิศาสตร์
  - 1.2 ความแตกต่างทางด้านทรัพยากรที่แต่ละประเทศมีมากน้อยไม่เท่ากัน
  - 1.3 ความแตกต่างทางการผลิต ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและความชำนาญในการผลิต
  - 1.4 การคิดประดิษฐ์สินค้าใหม่ ๆ ขึ้นมาและตลาดต่างประเทศยังไม่มี
  - 1.5 สภาพทางการเมืองและนโยบายทางการค้าของแต่ละประเทศ
2. การคมนาคมขนส่งและการติดต่อสื่อสารในยุคปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ทำให้การคมนาคมและการติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็วสามารถกำหนดระยะเวลาส่งออกสินค้าได้แน่นอน ลดการสูญเสียในการขนส่ง และมี การแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศมากขึ้น
3. ความแตกต่างทางภูมิศาสตร์มีผลต่อการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยคือ ประเทศไทยมีความต้องการสินค้าอุปโภคและบริโภคที่มาจากแหล่งผลิตที่มีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่ต่างจากกัน เช่น แอปเปิ้ล หรือ สาลี่ จากสาธารณรัฐประชาชนจีน ปลาซาดีน หรือปลาแซลมอน จากยุโรป ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยก็ส่งสินค้าออก เป็นสินค้าเกษตรทั้งแปรรูปและไม่แปรรูป เช่น ข้าวหอมมะลิ ยางพารา ฯ

ใบงานที่ 3

รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

เรื่องนโยบายการค้าระหว่างประเทศ

ชื่อ-สกุล.....กลุ่ม.....เลขที่.....	
กลุ่มบ้านที่.....	
<p>บทบาทในกลุ่มบ้าน</p> <p>.....</p>	<p>บทบาทในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ</p> <p>.....</p>

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง นโยบายการค้าระหว่างประเทศ
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 1
ชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

นโยบายการค้าระหว่างประเทศ

นโยบายการค้าระหว่างประเทศ หมายถึง นโยบายของประเทศหนึ่งประเทศใดที่นำไปใช้ในการนำสินค้าเข้าหรือส่งออก ทั้งนี้เพราะทุกประเทศต้องการที่จะปกป้องสินค้าของตนและไม่ต้องประสบปัญหาการขาดดุลการค้า จึงปฏิบัติกับประเทศอื่น ๆ ในการนำสินค้าเข้าหรือส่งสินค้าออก มี 2 ลักษณะ คือ

1. นโยบายการค้าเสรี (Free Trade Policy)

หมายถึงนโยบายการค้าระหว่างประเทศ ที่รัฐบาลจะมีบทบาทในการแทรกแซงน้อยที่สุด รัฐบาลจะพยายามขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่เป็นข้อจำกัด หรือกีดกันเสรีภาพทางการค้าระหว่างประเทศ ที่มีนโยบายการค้าแบบเสรีมักใช้วิธีการดังนี้

1.1 ไม่มีการเก็บภาษีค้ำกันอันเป็นวิธีการที่ช่วยคุ้มครองการผลิตในประเทศคงเก็บภาษีศุลกากรในอัตราปกติ

1.2 ไม่มีข้อจำกัดทางการค้าซึ่งจะเป็นอุปสรรคของการค้าระหว่างประเทศ

1.3 ไม่มีการให้สิทธิพิเศษสินค้าของประเทศในการเก็บภาษีเข้าโดยเท่าเทียมกันทุกประเทศ

1.4 เลือกผลิตสินค้าที่ประเทศนั้นมีประสิทธิภาพการผลิตสูงมีต้นทุนการผลิตต่ำมีคุณภาพที่แข่งขันได้

นโยบายการค้าเสรีให้ประโยชน์ในการแบ่งงานกันทำ กระตุ้นให้เกิดการแข่งขัน เพื่อประสิทธิภาพการผลิต ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ แต่มีผลเสียคือประเทศเล็กเสียเปรียบประเทศใหญ่ ประเทศกำลังพัฒนาเสียเปรียบประเทศที่พัฒนาแล้ว ในปัจจุบันจึงไม่มีประเทศใดใช้นโยบายการค้าอย่างเสรีอย่างแท้จริงแต่ละประเทศล้วนใช้นโยบายการค้ากำแพงภาษี (Tariff Wall) หรือวางกฎเกณฑ์ข้อจำกัดเพื่อควบคุมการค้าโดยเฉพาะการนำสินค้าเข้า เพราะเหตุผลทางการเมืองและสังคม

2. นโยบายการค้าคุ้มกัน (Protective Trade Policy)

นโยบายการค้าคุ้มกัน หมายถึง นโยบายการค้าที่รัฐบาลมุ่งเน้นส่งเสริมการผลิตสินค้าภายในประเทศ เป็นนโยบายพึ่งตนเอง ซึ่งเป็นระยะเริ่มก่อตั้งของอุตสาหกรรม หรืออุตสาหกรรม

ที่ทำการผลิตมาเป็นระยะเวลาาน แต่ยังไม่สามารถแข่งขันกับต่างประเทศจึงจำกัดสินค้าเข้ามาแข่งขันกับการผลิตภายในประเทศเพื่อคุ้มครองการผลิตภายในประเทศให้สามารถดำเนินกิจการได้ นโยบายการคุ้มกันจึงเหมาะสมกับประเทศที่อยู่ในภาวะเสียเปรียบในการผลิตและเป็นนโยบายที่ประเทศกำลังพัฒนาใช้กันอยู่มากเครื่องมือที่รัฐบาลใช้ในการคุ้มกันได้แก่

1) การตั้งกำแพงภาษี คือการเก็บภาษีเข้าเป็นพิเศษ สำหรับสินค้าที่รัฐไม่ต้องการให้เข้ามาแข่งขันกับการผลิตภายในประเทศ

2) ควบคุมปริมาณการส่งออกสินค้าบางอย่างให้การสนับสนุน คือการให้เงินให้การสนับสนุน คือการให้เงินอุดหนุนแก่ผู้ผลิตหรือผู้ส่งออกสินค้าบางชนิดยกเว้นภาษีสินค้าออก เพื่อให้สามารถผลิตสินค้าชนิดนั้น ๆ ขายภายในประเทศ และส่งออกไปแข่งขันยังต่างประเทศได้

3) ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา คือการให้ธนาคารกลางแลกเปลี่ยนเงินตราซึ่งจะอนุญาตให้แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้เฉพาะ ในการสั่งซื้อสินค้าที่จำเป็น และไม่ขัดในนโยบายคุ้มกันเท่านั้นการกีดกันในลักษณะอื่นเช่นใช้หลักเกณฑ์ทางด้านคุณภาพมาตรฐานสินค้า สุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม เป็นข้อกีดกันในการนำเข้าสินค้าจากประเทศกำลังพัฒนาเช่น การประกาศห้ามใช้ยาปฏิชีวนะในอาหารสัตว์ 4 ชนิดโดยอ้างว่ายาปฏิชีวนะดังกล่าวอาจทำให้ความต้านทานแบคทีเรียในร่างกายมนุษย์ต่อยารักษาโรคทั่วไปของสหภาพยุโรป

ใบงานที่ 3

เรื่อง นโยบายการค้าระหว่างประเทศ
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 1
ชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

จงร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. นโยบายการค้าระหว่างประเทศ หมายถึง.....
.....
.....
2. นโยบายการค้าระหว่างประเทศ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่
2.1.....
.....
2.2.....
.....
3. เพราะเหตุใดประเทศต่าง ๆ จึงใช้นโยบายการค้าแบบคุ้มกัน.....
.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ 3

เรื่อง นโยบายการค้าระหว่างประเทศ

ประกอบแผนการสอนที่ 1

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

แนวการตอบ ตอบโดยอิสระโดยใช้พื้นฐานความรู้เรื่องสาเหตุการค้าระหว่างประเทศ

1. นโยบายการค้าระหว่างประเทศหมายถึง นโยบายของประเทศหนึ่งประเทศใดที่นำไปใช้ในการนำสินค้าเข้าหรือส่งออก ทั้งนี้เพราะทุกประเทศต้องการที่จะปกป้องสินค้าของตนและไม่ต้องการประสบปัญหาการขาดดุลการค้า จึงปฏิบัติกับประเทศอื่น ๆ ในการนำสินค้าเข้าหรือส่งสินค้าออก
2. นโยบายการค้าระหว่างประเทศ มี 2 ลักษณะได้แก่
  - 2.1 นโยบายการค้าแบบเสรี เป็นนโยบายที่ส่งเสริมให้ประเทศอื่นนำสินค้ามาค้าขายระหว่างกันได้อย่างเสรี
  - 2.2 นโยบายการค้าแบบคุ้มกัน เป็นนโยบายที่รัฐบาลจำกัดสินค้าเข้ามาแข่งขันกับการผลิตภายในประเทศ ให้สามารถดำเนินการกิจการอยู่ได้ นโยบายการคุ้มกันจึงเหมาะสมกับประเทศที่อยู่ในภาวะเสียเปรียบ
3. สาเหตุที่ประเทศต่าง ๆ ใช้ันโยบายการค้าแบบคุ้มกันเพราะเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการคุ้มกันการเสียเปรียบทางการค้าโดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา นโยบายที่นำมาใช้ได้แก่
  - 3.1 การตั้งกำแพงภาษี คือการเก็บภาษีเข้าเป็นพิเศษสำหรับสินค้าที่รัฐไม่ต้องการให้เข้ามาแข่งขัน
  - 3.2 ควบคุมปริมาณการส่งสินค้าออกบางอย่าง
  - 3.3 การให้การสนับสนุนหรือเงินอุดหนุนแก่ผู้ผลิตหรือผู้ส่งออก
  - 3.4 ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา ซึ่งจะอนุญาตให้แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้เฉพาะการส่งสินค้าที่จำเป็นไม่ขัดกับนโยบายคุ้มกัน

ใบงานที่ 4

รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

เรื่องดุลการค้าและดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ

ชื่อ-สกุล.....กลุ่ม.....เลขที่.....	
กลุ่มบ้านที่.....	
บทบาทในกลุ่มบ้าน	บทบาทในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ
.....	.....

ใบความรู้ที่ 4

เรื่อง ดุลการค้าและดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ ประกอบแผนการสอนที่ 1
 วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

ดุลการค้าระหว่างประเทศ

ดุลการค้า (Balance of Trade) หมายถึง ความแตกต่างระหว่างมูลค่าการส่งออก (Export:x) กับมูลค่าการนำเข้า(Import : M) หรือที่เรียกว่า การส่งออกสุทธิ โดยในความเป็นจริงแล้ว ดุลการค้าของประเทศต่าง ๆ จะเกิดขึ้นใน 2 ลักษณะ คือ

1) ดุลการค้าเกินดุล (Balance of Trade Surplus) เกิดขึ้นเมื่อมูลค่าการส่งออกมากกว่ามูลค่าการนำเข้า ทำให้ผลต่างระหว่างมูลค่าการส่งออกและมูลค่าการนำเข้ามีค่าเป็นบวกหรือมากกว่าศูนย์

2) ดุลการค้าขาดดุล (Balance of Trade Deficit) เกิดขึ้นเมื่อมูลค่าการส่งออกมากกว่ามูลค่าการนำเข้า ทำให้ผลต่างระหว่างมูลค่าการส่งออกและมูลค่าการนำเข้ามีค่าเป็นบวกหรือมากกว่าศูนย์ดุลการค้าระหว่างประเทศของไทย เมื่อพิจารณาดุลการค้าของประเทศไทยพบว่า ในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยขาดดุลการค้าทั้งสิ้น 117,581 ล้านบาท และดุลการค้าเริ่มดีขึ้นในปี พ.ศ. 2541 โดยเห็นได้จากการเกินดุลการค้าในปี พ.ศ. 2541 เท่ากับ 474,023 ล้านบาท แต่หลังจากนั้นการเกินดุลการค้าค่อย ๆ ลดลงตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา คือดุลการค้าลดลงเหลือ 306,858 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2542 เหลือ 253,858 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2543 และเหลือ 136,521 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2544 ตามลำดับและเมื่อเปรียบเทียบในช่วงเดือน มกราคม – กรกฎาคม พ.ศ. 2544 กับช่วงเดียวกันของ พ.ศ. 2545 พบว่า ดุลการค้าดีขึ้นเล็กน้อย

ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ

ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ หรือบางที่เรียกสั้น ๆ ว่า “ดุลการชำระเงิน” หมายถึง รายการที่แสดงการรับ และการจ่ายเงินตราต่างประเทศ จากการค้า การบริการ และการเงินด้านอื่น ๆ ของประเทศ ที่เกิดจากการติดต่อกับประเทศใดประเทศหนึ่ง ดุลการชำระเงิน จึงแสดงรายการด้านรายจ่าย ในการนำสินค้าเข้าประเทศ และส่งสินค้าไปขายต่างประเทศ และรายรับรายจ่ายด้านอื่น ๆ เช่นค่าขนส่ง และค่าประกันภัย ในการนำสินค้าเข้าหรือออก เงินที่รัฐบาลกู้จากต่างประเทศ เงินต้น และดอกเบี้ยที่รัฐบาลส่งออกไปชำระให้ต่างประเทศ เป็นต้น

ในประเทศที่ใช้ระบบเศรษฐกิจแบบเปิด เมื่อมีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ประเทศที่มีการติดต่อกันและกัน จะมีการบันทึกรายการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นรายรับและ

รายการจ่ายในดุลการชำระเงินของแต่ละประเทศ ซึ่งประกอบด้วยบัญชีย่อย 2 บัญชี คือ

1. บัญชีเดินสะพัด

เป็นบัญชีที่แสดงรายรับ – รายการจ่าย เกี่ยวกับดุลการค้า ดุลบริการ และดุลเงินโอน และเงินช่วยเหลือ (สุทธิ)

1.1 ดุลการค้า หมายถึง ผลต่างระหว่างมูลค่าสินค้าส่งออก และมูลค่าสินค้านำเข้า

1.2 ดุลบริการ หมายถึง รายรับ – รายการจ่ายจากค่าบริการระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น ค่าระวาง ค่าประกันภัย และค่าบริการจากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เป็นต้น

1.3 ดุลเงินโอนและบริจาค หมายถึง ผลต่างระหว่างรายรับและรายการจ่าย เกี่ยวกับ เงินโอน และเงินบริจาคระหว่างประเทศ ทั้งที่เป็นของภาคเอกชนและภาครัฐบาล การบริจาคอาจเป็นสินค้า บริการ ของขวัญ หรือเงินตราต่างประเทศก็ได้

2. บัญชีทุนเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ

เป็นบัญชีที่แสดงรายการเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ ได้แก่เงินที่นำมาลงทุนในอุตสาหกรรม เงินทุนซื้อหลักทรัพย์ ตลอดจนเงินกู้ต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาคเอกชน และภาครัฐบาล

ลักษณะของดุลการชำระเงิน มี 3 ลักษณะ คือ

1. ดุลการชำระเงินสมดุล หมายถึง ยอดรายรับเงินตราต่างประเทศเท่ากับยอดรายการจ่ายเงินตราต่างประเทศ

2. ดุลการชำระเงินขาดดุล หมายถึง ยอดรายรับเงินตราต่างประเทศน้อยกว่ายอดรายการจ่ายเงินตราต่างประเทศ

3. ดุลการชำระเงินเกินดุล หมายถึง ยอดรายรับเงินตราต่างประเทศมากกว่ายอดรายการจ่ายเงินตราต่างประเทศ

ดุลการชำระเงินนี้ จะแสดงให้เห็นถึงฐานะทางการเงินระหว่างประเทศของประเทศ ถ้าประเทศมีดุลชำระเงินขาดดุล มียอดรายการจ่ายมากกว่ายอดรายรับติดต่อกันเป็นเวลานาน จะทำให้จำนวนเงินตราต่างประเทศหรือทองคำที่สะสมไว้เป็นทุนสำรองระหว่างประเทศน้อยลง และถ้าลดลงมาก ก็อาจกระทบกระเทือนเสถียรภาพทางเศรษฐกิจดุลการชำระเงินกับทุนสำรองระหว่างประเทศ ทุนสำรองระหว่างประเทศ คือทรัพย์สินของประเทศ ประกอบด้วย ทองคำ และเงินตราต่างประเทศที่สำคัญ เช่น เงินดอลลาร์สหรัฐ เงินปอนด์ ประเทศจึงต้องมีทุนสำรองระหว่างประเทศ เพื่อ ใช้เป็นทุนสำรองเงินตราในการพิมพ์ธนบัตรเพื่อหมุนเวียนได้มากขึ้น เป็นการรักษาระดับอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศให้มีอัตราการแลกเปลี่ยนให้มีเสถียรภาพที่มั่นคง

และใช้เป็นทุนหมุนเวียนสำหรับชำระเงินให้ต่างประเทศ

ใบงานที่ 4

เรื่อง **ดุลการค้าและดุลชำระเงินระหว่างประเทศ**

ประกอบแผนการสอนที่ 1

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

จงร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. ดุลการค้าขาดดุล หมายถึง.....
.....
.....
.....
2. ดุลการชำระเงินของไทยขาดดุล หมายถึง.....
.....
.....
.....
3. เพราะเหตุใดจึงต้องมีทุนสำรองระหว่างประเทศ.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ 4

เรื่อง ดุลการค้าและดุลชำระเงินระหว่างประเทศ

ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 1

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

แนวการตอบ ตอบโดยอิสระโดยใช้พื้นฐานความรู้เรื่องสาเหตุการค้าระหว่างประเทศ

1. ดุลการค้าขาดดุล หมายถึง มูลค่าการส่งออกน้อยกว่ามูลค่าการนำเข้า ทำให้ผลต่างระหว่างมูลค่าการส่งออกและมูลค่าการนำเข้ามีค่าเป็นลบหรือน้อยกว่าศูนย์โดยการคิดมูลค่าของการส่งออกจะคิดตามราคาสินค้าที่ออกจากเมืองท่าของประเทศ

2. ดุลการชำระเงินของไทยขาดดุล หมายถึง ยอดรายรับเงินตราต่างประเทศของประเทศไทยน้อยกว่ายอดรายจ่ายเงินตราต่างประเทศของประเทศไทยจึงจำเป็นต้องนำทุนสำรองระหว่างประเทศหรือกู้ยืมจากต่างประเทศมาใช้หรือชำระหนี้อันเกิดจากดุลการค้าขาดดุล

3. เพราะเหตุใดจึงต้องมีทุนสำรองระหว่างประเทศ

3.1 ใช้เป็นทุนสำรองเงินตราเพื่อพิมพ์ธนบัตรหมุนเวียนใช้จ่ายในประเทศ

3.2 ใช้เป็นทุนรักษาระดับอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพื่อรักษาอัตราแลกเปลี่ยนให้มีเสถียรภาพมั่นคง

3.3 ใช้เป็นทุนหมุนเวียนสำหรับชำระหนี้ให้ต่างประเทศเพื่อซื้อสินค้าจากต่างประเทศมาสนองความต้องการมากขึ้น

ใบงานที่ 5

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

เรื่องการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ชื่อ-สกุล.....กลุ่ม.....เลขที่..... กลุ่มบ้านที่.....	
บทบาทในกลุ่มบ้าน	บทบาทในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ .....

ใบความรู้ที่ 5

เรื่อง การแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 1
ชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

การแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ

ความหมายและความสำคัญของการแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ

ทุกประเทศมีเงินสกุลของตนเองในการดำเนินธุรกิจในประเทศ แต่การทำธุรกิจระหว่างประเทศจะต้องใช้เงินสกุลที่ยอมรับกันในตลาดโลก เช่น ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เยนญี่ปุ่น เป็นต้น เพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อขายระหว่างประเทศ ดังนั้น เงินสกุลต่าง ๆ ที่ไม่ใช่เงินสกุลของประเทศนั้น ๆ เราเรียกว่า เงินตราต่างประเทศ เมื่อนำสินค้าไปขายต่างประเทศได้เงินตราสกุลหนึ่งมา ผู้ขายจะนำเงินที่ได้ไปแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาทที่ธนาคารประเทศไทย ตามอัตราแลกเปลี่ยนที่กำหนด ถ้าต้องการซื้อสินค้าจากต่างประเทศมาขาย ผู้นำเข้าจะนำเงินบาทไปแลกเปลี่ยนเป็นเงินตราสกุลต่างประเทศที่ทำการค้าด้วย การที่นำเงินสกุลหนึ่งไปแลกเปลี่ยนกับเงินอีกสกุลหนึ่งได้เท่าใด เรียกว่า “อัตราแลกเปลี่ยน”

อัตราแลกเปลี่ยน หมายถึง จำนวนหน่วยของเงินสกุลหนึ่งที่ต้องจ่ายเพื่อซื้อเงินตราต่างประเทศหนึ่งหน่วย หรือหมายถึง ราคาของสินค้าต่างประเทศ 1 หน่วย คิดเทียบกับสกุลเงินของอีกประเทศหนึ่ง เช่น ประเทศไทยต้องใช้เงินจำนวนกว่า 45 บาทไปแลกกับเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐอเมริกาได้ 1 ดอลลาร์ เป็นต้น

การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

แต่ละประเทศจะกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจและการเงินของประเทศตนเอง โดยอัตราแลกเปลี่ยนจะสามารถแบ่งได้ 2 ระบบคือ

1. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว ซึ่งเป็นอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในตลาดเสรี ที่มีการซื้อขายเงินตรากันได้อย่างอิสระ ไม่มีรัฐบาลเข้ามาควบคุม ทำให้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราขึ้นอยู่กับ อุปสงค์ คือความต้องการเงินตราต่างประเทศเพื่อใช้ชำระค่าสินค้าและบริการที่ประเทศสั่งเข้ามา และ อุปทาน คือ ปริมาณเงินตราต่างประเทศที่ประเทศหนึ่งมีอยู่ ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากการขายสินค้าและบริการ

ดังนั้นอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราแบบลอยตัวนี้จึงมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพราะปริมาณอุปสงค์และอุปทานเงินตราต่างประเทศเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดความ

ยุ่งยากต่อการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ เพราะถ้าอัตราการแลกเปลี่ยนขึ้นลงจากเดิม ทำให้ผู้ทำการค้าได้รับกำไรหรือขาดทุนได้

2. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่มีการกำหนดค่าเสมอภาคไว้กับค่ามาตรฐาน ประเทศที่ใช้ระบบนี้จะกำหนดค่าเสมอภาคเงินสกุลของตนเอง ไว้กับมาตรฐานต่าง ๆ เช่น ทองคำ เงิน ต่างประเทศสกุลหลักสกุลใดสกุลหนึ่ง หรือหลายสกุลรวมกัน

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของไทย

ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราตามความเหมาะสม กับสภาวะของเศรษฐกิจ ของประเทศ จากเดิมที่กำหนดค่าเงินบาทไว้กับมาตรฐานทองคำได้ยกเลิกมา กำหนดค่าเงินบาทไว้กับเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ต่อมากการค้าของไทยขยายตัวมากขึ้น ประกอบกับประเทศไทยประสบปัญหาทางการค้ากับต่างประเทศ จึงกำหนดค่าเงินบาทเป็นอัตรากลาง โดยเงินบาทจะขึ้นลงตามค่าของเงินสกุลคู่ค้าที่สำคัญของไทย ซึ่งจะมีสัดส่วนแตกต่างกันไป เรียกว่าระบบตะกร้าเงิน ในช่วงปลาย พ.ศ. 2539 และ พ.ศ. 2540 ปริมาณทุนสำรองระหว่างประเทศของไทยลดลงมาก เนื่องจากปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด (การขาดดุลการค้าและดุลชำระหนี้) มากขึ้น ประเทศไทยประสบปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรง เงินตราต่างประเทศถูกนำไปชำระหนี้ต่างประเทศ รัฐบาลนำเงินทุนสำรองระหว่างประเทศมาแทรกแซงเพื่อป้องกันค่าเงินบาทตกต่ำ ฐานะทางการเงินขาดเสถียรภาพและความน่าเชื่อถือ รัฐบาลจึงประกาศเปลี่ยนอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาท มาใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบจัดการ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 โดยอัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทไทยจะขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของเงินตราต่างประเทศตามความเป็นจริง

ใบงานที่ 5

เรื่อง การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 1
ชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

จงช่วยกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

1. อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศคืออะไร มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจระหว่างประเทศอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

2. การลอยตัวของค่าเงินบาทหมายความว่าอย่างไร

.....
.....
.....
.....

3. ปัจจุบันประเทศไทยใช้ระบบอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราแบบใด

.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ 5

เรื่อง การแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 1
ชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

แนวการตอบ ตอบโดยอิสระโดยใช้พื้นฐานความรู้เรื่องสาเหตุการค้ำระหว่างประเทศ

1. อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศคือการที่นำเงินสกุลหนึ่งไปแลกเปลี่ยนกับเงินอีกสกุลหนึ่ง มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจระหว่างประเทศเพราะในทุกประเทศมีเงินสกุลของตนเองในการดำเนินธุรกิจในประเทศ การทำธุรกิจระหว่างประเทศจะต้องใช้เงินสกุลที่ยอมรับกันในตลาดโลก เช่น ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เยนญี่ปุ่น เพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อขายระหว่างประเทศ เมื่อนำสินค้าไปขายต่างประเทศได้เงินตราสกุลหนึ่งมาผู้ขายจะนำเงินที่ได้ไปแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาทที่ธนาคารประเทศไทย ตามอัตราการแลกเปลี่ยนที่กำหนด ถ้าต้องการซื้อสินค้าจากต่างประเทศมาขาย ผู้นำเข้าจะนำเงินบาทไปแลกเปลี่ยนเป็นเงินตราสกุลต่างประเทศที่ทำการค้าด้วย

2. การลอยตัวของค่าเงินบาทหมายถึงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในตลาดเสรีที่มีการซื้อขายเงินตรากันได้อย่างอิสระ ไม่มีรัฐบาลเข้ามาควบคุม ทำให้อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราขึ้นอยู่กับอุปสงค์ คือความต้องการเงินตราต่างประเทศเพื่อใช้ชำระค่าสินค้าและบริการที่ประเทศสั่งเข้ามา และ อุปทาน คือ ปริมาณเงินตราต่างประเทศที่ประเทศหนึ่งมีอยู่ ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากการขายสินค้าและบริการแลกเปลี่ยนเงินตราระบบลอยตัวนี้จึงเคลื่อนไหวตามปริมาณอุปสงค์และอุปทานเงินตราต่างประเทศตลอดเวลา ทำให้เกิดความยุ่งยากต่อการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ เพราะถ้าอัตราการแลกเปลี่ยนขึ้นลงจากเดิม ทำให้ผู้ทำการค้าได้รับกำไรหรือขาดทุนได้

3. ปัจจุบันประเทศไทยใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา แบบใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบจัดการ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 โดยอัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทไทยจะขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของเงินตราต่างประเทศตามความเป็นจริง

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง เศรษฐกิจระหว่างประเทศ

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 เวลา 5 นาที

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใด หมายถึง เศรษฐกิจระหว่างประเทศ
  - ก. การค้าระหว่างประเทศ
  - ข. การลงทุนระหว่างประเทศ
  - ค. ขอบเขตความสัมพันธ์ระหว่างผู้ค้า
  - ง. การติดต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
2. เศรษฐกิจระหว่างประเทศมีความสำคัญอย่างไร
  - ก. ช่วยให้ประชากรกินดีอยู่ดี
  - ข. เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการค้า
  - ค. เพื่อเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีอันดีระหว่างประเทศต่าง ๆ
  - ง. เพื่อเกื้อกูลความเจริญให้ทัดเทียมกันทุกประเทศในโลก
3. การค้าระหว่างประเทศมีเป้าหมายเพื่อสิ่งใดเป็นสำคัญ
  - ก. กระทบสัมพันธ์ไมตรี
  - ข. เผยแพร่วัฒนธรรมแก่กัน
  - ค. สร้างสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย
  - ง. สร้างความเจริญทางเศรษฐกิจที่ทันสมัย
4. การที่ประเทศต่าง ๆ มีทรัพยากรต่างกันจะมีผลต่อการการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างไร
  - ก. มีระดับการพัฒนาเศรษฐกิจสูงต่ำไม่เท่ากัน
  - ข. มีการกระจายผลผลิตสูง
  - ค. มีความมั่นคงทางการเมือง
  - ข. ทรัพยากรและความสามารถในการผลิต

5. เหตุใดประเทศต่าง ๆ จึงหลีกเลี่ยงการใช้นโยบายการค้าเสรีในยุคปัจจุบัน
- เพราะโลกมีการค้าขายเขา
  - เพราะแต่ละประเทศมีการปกครองต่างกัน
  - เพราะประเทศส่วนใหญ่สามารถพึ่งพาตนเองได้
  - เพราะประเทศที่อ่อนแอทางเศรษฐกิจเสียเปรียบง่าย
6. การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทกับเงินตราสกุลอื่นเป็นหน้าที่ของใคร
- กระทรวงพาณิชย์
  - ธนาคารแห่งประเทศไทย
  - กระทรวงการต่างประเทศ
  - กองทุนการเงินระหว่างประเทศ
7. การขาดดุลบัญชีเดินสะพัดหมายถึงข้อใด
- ขาดดุลบัญชีสินค้าและบริการ
  - ขาดดุลบัญชีสินค้าและบริการ
  - ขาดดุลบัญชีสินค้าและบัญชีทุน
  - ขาดดุลบัญชีสินค้า บริการและบัญชีทุน
8. คนงานไทยไปทำงานต่างประเทศส่งเงินกลับประเทศทำให้เกิดอะไรขึ้นต่อเศรษฐกิจ
- ดุลการค้าดีขึ้น
  - เงินโอนจากต่างประเทศสูงขึ้น
  - เงินทุนเคลื่อนย้ายสูงขึ้น
  - ดุลเงินโอนดีขึ้น
9. ข้อใดเป็นนโยบายการค้าของไทย
- ให้เอกชนมีบทบาทการค้ามากที่สุด
  - ใช้ระบบภาษีศุลกากรพิทักษ์อัตราเดียว
  - รัฐเข้าควบคุมกิจการระหว่างประเทศเอง
  - ข้อ ก. และข้อ ข. รวมกัน

10. ประเทศไทยมีนโยบายการค้าประเภทใด

- ก. แบบเสรี
- ข. แบบคุ้มกัน
- ค. แบบตั้งกำแพงภาษี
- ง. แบบปลอดภาษี

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

1. ง 2. ง 3. ง 4. ก 5. ง 6. ข 7. ก 8. ข 9. ง 10. ข

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง เศรษฐกิจระหว่างประเทศ

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 เวลา 5 นาที

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดต่อไปนี้มีสาเหตุของการค้าระหว่างประเทศ
  - ก. ความแตกต่างด้านลักษณะกายภาพของละภูมิภาค
  - ข. ความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม
  - ค. ความแตกต่างกันทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - ง. ความแตกต่างทางการเมือง นโยบายทางด้านเศรษฐกิจ
- 2 ข้อใดต่อไปนี้เป็นผลจากความจริง
  - ก. การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นหน้าที่ของธนาคารกลาง
  - ข. ไม่มีประเทศใดในโลกที่ใช้นโยบายการค้าแบบเสรีเพียงอย่างเดียว
  - ค. การห้ามนำเข้าของส่งออกเป็นเครื่องมือรัฐบาลที่ใช้นโยบายการคุ้มกัน
  - ง. ปริมาณการค้าระหว่างประเทศขึ้นอยู่กับนโยบายการค้าและเศรษฐกิจของประเทศนั้น
3. ประเทศที่ประเทศไทยได้ดุลการค้าประเทศมากที่สุดคือประเทศใด
  - ก. สิงคโปร์
  - ข. มาเลเซีย
  - ค. เวียดนาม
  - ง. สหรัฐอเมริกา
4. เพราะเหตุใดประเทศต่าง ๆ จึงมีระดับการพัฒนาเศรษฐกิจสูงต่ำไม่เท่ากัน
  - ก. มีวิถีชีวิตต่างกัน
  - ข. มีทรัพยากรต่างกัน
  - ค. มีระบอบการเมืองต่างกัน
  - ง. มีจำนวนประชากรต่างกัน

5. นโยบายการค้าแบบใดที่ประเทศที่อ่อนแอทางเศรษฐกิจเสียเปรียบง่าย
- แบบเสรี
  - แบบคุ้มกัน
  - แบบตั้งกำแพงภาษี
  - แบบปลอดภาษี
6. วิธีการใดเป็นการนำนโยบายการคุ้มกันการค้าระหว่างประเทศมาใช้
- การผลิตสินค้าส่งออกไปต่างประเทศให้มีจำนวนมากขึ้น
  - การควบคุมปริมาณการบริโภคภายในประเทศ
  - การร่วมมือกันผลิตสินค้าที่มีการผลิตภายในประเทศ
  - การตั้งกำแพงภาษี
7. การค้าระหว่างประเทศ หมายถึงอะไร
- การส่งสินค้าเข้าประเทศ และส่งสินค้าออกไปยังต่างประเทศ
  - การค้าระหว่างเอกชนของประเทศกับรัฐบาลของอีกประเทศหนึ่ง
  - การค้าที่มีจำนวนผู้ซื้อทั้งประเทศ
  - ถูกทุกข้อ
8. ข้อใดคือข้อเสียของการค้าแบบเสรี
- ผู้บริโภคใช้สินค้าในราคาแพงขึ้น
  - ในทางปฏิบัติไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ
  - เกิดสถานะมีเงินตราอยู่ในตลาดมากเกินไป
  - ผู้บริโภคจับจ่ายใช้สอยมากผิดปกติ
9. ประเทศไทยเริ่มใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราแบบลอยตัวในสมัยรัฐบาลใด
- นายบรรหาร ศิลปอาชา
  - นายชวน หลีกภัย
  - พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
  - พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ

10. ประเทศใดใช้นโยบายการค้าแบบคุ้มกัน

- ก. พม่า
- ข. ลาว
- ค. เวียดนาม
- ง. ประเทศไทย

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1. ง 2. ค 3. ค 4. ข 5. ก 6. ง 7. ก 8. ข 9. ง 10. ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

เรื่อง การค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การค้าระหว่างประเทศที่มีต่อประเทศไทยนั้น ถือว่ามีความสำคัญ ตั้งแต่ พ.ศ. 2540 จนถึงปัจจุบันประเทศไทยเสียเปรียบกับประเทศคู่ค้า รัฐบาลจึงดำเนินการส่งเสริมเพื่อขยายการส่งออก และส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมรายย่อย ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เพื่อลดอัตราการนำเข้าสินค้าต่างประเทศและการเสียเปรียบแก่ประเทศคู่ค้า

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้เข้าใจภาวะการค้า การลงทุน ระหว่างประเทศ และประเทศคู่ค้าของไทย เช่น สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา เอเชีย และตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย

2.2 จุดประสงค์นำทาง

1. อธิบายภาวะการค้าระหว่างประเทศของไทยได้
2. อธิบายการลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทยได้
3. อธิบายประเทศคู่ค้าของไทยสหภาพยุโรป และสหรัฐอเมริกาได้
4. อธิบายประเทศคู่ค้าของไทยในเอเชียได้
5. วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการค้าระหว่างประเทศของไทยได้
6. ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย
7. สามารถทำงานแบบร่วมมือ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ในบทบาทและหน้าที่ของการทำงานได้สำเร็จตามกำหนดเวลา

3. สาระการเรียนรู้

1. ภาวะการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย
2. การลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทย
3. ประเทศคู่ค้าของไทยสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา
4. ประเทศคู่ค้าของไทยในเอเชีย
5. ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการค้าระหว่างประเทศของไทย

4. กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย เป็นข้อสอบปรนัย เลือกตอบ 10 ข้อ เวลา 10 นาที
2. ครูนำภาพและข่าวเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศจากหนังสือพิมพ์รายวันและวารสารรายสัปดาห์มาให้แก่นักเรียนดู และสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการค้าของไทยกับต่างประเทศ โดยครูให้นักเรียนสรุปภาวะการค้ากับต่างประเทศของประเทศไทยในปัจจุบัน
3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ พร้อมทั้งทบทวนหลักการ ขั้นตอนของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ รวมทั้งบทบาทของหน้าที่ต่าง ๆ ที่นักเรียนจะปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน
4. ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มผลัดเปลี่ยนบทบาทกันไป และสมาชิกแต่ละคนศึกษาหน้าที่ ของแต่ละบทบาทให้เข้าใจจนสามารถปฏิบัติได้
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่กันศึกษาค้นคว้า และทำกิจกรรมดังนี้
  - นักเรียนคนที่ 1 ศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่องภาวะการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย
  - นักเรียนคนที่ 2 ศึกษาใบความรู้ที่ 2 เรื่องการลงทุนของต่างประเทศใน ประเทศไทย
  - นักเรียนคนที่ 3 ศึกษาใบความรู้ที่ 3 เรื่องประเทศคู่ค้าของไทย สหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา
  - นักเรียนคนที่ 4 ศึกษาใบความรู้ที่ 4 เรื่องประเทศคู่ค้าของไทยในเอเชีย นักเรียนคนที่ 5 ศึกษาใบความรู้ที่ 5 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย
6. ให้สมาชิกที่ศึกษาหัวข้อเดียวกันไปรวมกลุ่มกัน เรียกว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่ออภิปรายซักถาม และสรุปเนื้อหา ทำความเข้าใจในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วนักเรียนแต่ละคนกลับมายังกลุ่มบ้าน
7. เมื่อกลับมายังกลุ่มบ้านแล้วให้นักเรียนผลัดเปลี่ยนกัน อธิบายเนื้อหาประกอบ ใบความรู้ให้สมาชิกในกลุ่มฟังทีละคน โดยเรียงลำดับ พร้อมกับปฏิบัติหน้าที่ตาม บทบาทที่ได้รับมอบหมาย
8. นักเรียนทุกกลุ่ม ส่งตัวแทนออกมาสรุปหน้าห้องครูและนักเรียนช่วยกันสรุปผลจากการรายงานของทุกกลุ่มให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
9. ทดสอบหลังเรียน ข้อสอบปรนัยเลือกตอบ 10 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที

10. นำคะแนนสอบของนักเรียนแต่ละกลุ่มมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยของคะแนน ค่าเฉลี่ยได้ของแต่ละกลุ่ม เป็นคะแนนของสมาชิกโดยนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้คะแนนเท่ากัน กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับการยกย่อง ชมเชย เขียนติดป้ายประกาศหน้าห้อง

11. นักเรียนทุกคนประเมินผลทักษะการทำงาน (บทบาท) และร่วมกันสรุปหาจุดเด่นจุดด้อยเพื่อปรับปรุงครั้งต่อไป

5. กระบวนการวัดและประเมินผล

1. ประเมินด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย
2. ประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน (บทบาท) มีวิธีการประเมินโดยให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริงเกี่ยวกับทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนและเพื่อนในกลุ่ม โดยพิจารณาที่ละเอียดแล้วประเมินโดยทำเครื่องหมายกากบาทในช่องที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งมีมาตรประมาณค่าดังนี้

- 3 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติไม่ต่ำกว่า 3 ครั้ง
- 2 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติไม่ต่ำกว่า 1-2 ครั้ง
- 1 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนไม่เคยปฏิบัติเลย

3. ประเมินด้วยแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งมีวิธีการประเมินคือ การทดสอบหลังเรียนโดยการทดสอบเป็นรายบุคคล แล้วเฉลี่ยเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่สามารถทำคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ครูกำหนดไว้จะได้คะแนนพิเศษดังนี้

3.1 คะแนนบวกพิเศษ ถ้านำคะแนนของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละจากคะแนนเต็มของการสอบ จะได้คะแนนบวกพิเศษตามเกณฑ์ดังตารางต่อไปนี้

คะแนนของกลุ่ม (อัตราส่วนร้อยละ)	คะแนนบวกพิเศษ
80-100	5
70-79	4
60-69	3
50-59	2

3.2 รางวัลพิเศษสำหรับกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนจากการสอบคิดเฉลี่ยทั้งกลุ่มร้อยละ 80-100 โดยไม่มีสมาชิกคนใดในกลุ่มมีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60 กลุ่มนั้นจะได้รับรางวัลกลุ่มดีเด่น ในรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

6. แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือพิมพ์รายวัน หนังสือวารสารรายสัปดาห์ เกี่ยวกับ การค้าระหว่างประเทศ
2. ใบความรู้ที่ 1 ภาวะการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย
3. ใบความรู้ที่ 2 การลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทย
4. ใบความรู้ที่ 3 ประเทศคู่ค้าของไทยสหภาพยุโรป และสหรัฐอเมริกา
5. ใบความรู้ที่ 4 ประเทศคู่ค้าของไทยในเอเชีย
6. ใบความรู้ที่ 5 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการค้าระหว่างประเทศของไทย
7. คู่มือปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์
8. หนังสือแบบเรียนรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์
9. แผ่นใสสรุปประเด็นสำคัญ
10. แบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน
11. แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง ภาวะการค้าระหว่างประเทศของไทย

ประกอบแผนการสอนที่ 2

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

ภาวะการค้าระหว่างประเทศของไทย

เศรษฐกิจของประเทศไทยเจริญอย่างรวดเร็ว ตั้งแต่มีการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา ทำให้มีการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของประเทศไทยกับชาติต่าง ๆ หลายชาติก้าวหน้าขึ้น เพราะนักลงทุนต่างชาติเห็นว่า ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นระบบเปิด (Open - Economy) ส่งผลให้การค้าระหว่างประเทศของไทยขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

การค้าระหว่างประเทศของไทย

สถานการณ์การค้าในช่วงไตรมาสที่ 1 ของปี 2545 ยังคงมีแนวโน้มซบเซาและลดลงอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสที่แล้ว เนื่องจากเศรษฐกิจกลุ่มประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย เช่น ญี่ปุ่น อาเซียน สหภาพยุโรป และสหรัฐอเมริกาเพิ่งจะเริ่มมีสัญญาณการฟื้นตัวดีขึ้น นอกจากนี้สินค้าส่งออกของไทยหลายประเภทยังต้องเผชิญกับมาตรการการกีดกันทางการค้า และการแข่งขันโดยเฉพาะด้านราคากับประเทศคู่แข่ง

ในไตรมาสที่ 1 ของปี 2545 การค้าระหว่างประเทศของไทย มีมูลค่าทั้งสิ้น 30,083.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมูลค่าการส่งออกเท่ากับ 15,452.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมูลค่าการนำเข้าเท่ากับ 14,630.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเมื่อเทียบกับไตรมาสที่แล้ว มูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 3.63 และมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเล็กน้อยคือร้อยละ 0.32 และเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน จะพบว่ามูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 6.72 แต่มีปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้น (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 24 เม.ย. 2545) และมูลค่าการนำเข้าลดลงร้อยละ 11.48 ส่งผลให้การเกินดุลในไตรมาสที่ 1 ของปี 2545 มี มูลค่าเพียง 822.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งลดลงจากไตรมาสที่ 4 ของปี 2544 ถึงร้อยละ 43.37 แต่เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันในปีที่แล้ว พบว่าการเกินดุลขยายตัวดีขึ้น

โครงสร้างการส่งออก

ในปี 2545 นี้ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ได้มีการปรับปรุงการจัดกลุ่มสินค้าส่งออกใหม่ ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงของตัวเลขข้อมูลในแต่ละกลุ่มสินค้า จึงไม่สามารถเปรียบเทียบการส่งออกของไตรมาส 1 ปี 2545 กับไตรมาสที่ผ่านมาได้ สำหรับข้อมูลในบางส่วน

การส่งออกในช่วงไตรมาสที่ 1 ของปี 2545 ประกอบด้วยสินค้าอุตสาหกรรม 11,720.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็นร้อยละ 75.85) สินค้าเกษตรกรรม 1,633.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น

ร้อยละ 10.57) สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร 1,241.2 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 8.03) สินค้าแร่ธาตุและเชื้อเพลิง 407.7 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 2.64) และสินค้าอื่นๆ 449.4 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 2.91)

เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่แล้ว มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรม สินค้าอุตสาหกรรม สินค้าแร่ธาตุและเชื้อเพลิง และสินค้าอื่นๆ มีอัตราการขยายตัวติดลบ โดยลดลงร้อยละ 1.9, 8.3, 14.04 และ 19.36 ตามลำดับ ส่วนสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร ยังคงขยายตัวร้อยละ 14.08

สินค้าออกที่สำคัญ 10 รายการหลักในไตรมาสที่ 1 ของปี 2545 นี้ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ซึ่งยังคงมีมูลค่าการส่งออกสูงสุด คือ 1,876.8 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 13.6) ตามมาด้วย แผงวงจรไฟฟ้า 755.6 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 5.6) ยานพาหนะและอุปกรณ์ 636 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 4.7) เสื้อผ้าสำเร็จรูป 582.2 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 4.3) อัญมณีและเครื่องประดับ 473.3 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 3.5) เครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์ 443.3 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 3.3) อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป 405.9 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 3.0) เม็ดพลาสติก 373.8 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 2.8) ข้าว 357.8 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 2.6) และยางพารา 332.9 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 2.5) มูลค่าการส่งออก 10 รายการหลักรวมกันเท่ากับ 6,237.6 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 45.5) ของมูลค่าการส่งออกรวมในไตรมาสแรกในปี 2545 นี้

การนำเข้าในไตรมาสที่ 1 ของปี 2545 มีมูลค่าทั้งสิ้น 14,630.8 ล้านบาท โดยการนำเข้าสินค้าทุนมีมูลค่าสูงที่สุดเท่ากับ 6,883.0 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 47) ถัดมาเป็นการนำเข้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป 4,334.7 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 29) สินค้าเชื้อเพลิง 1,402.5 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 9.5) สินค้าบริโภค 1,237.8 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 8.5) และสินค้าหมวดยานพาหนะ 441.7 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 3)

เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปีที่ผ่านมา พบว่ายอดการนำเข้ารวมขยายตัวร้อยละ 0.32 ในส่วนของรายสินค้า พบว่าสินค้าเชื้อเพลิงมีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นสูงสุด โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.22 ลำดับถัดมาได้แก่ วัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.67 ส่วนหมวดสินค้าที่มีการนำเข้าลดลง ได้แก่ หมวดยานพาหนะมีมูลค่าการนำเข้าลดลงถึงร้อยละ 34.63 สินค้าบริโภคลดลงร้อยละ 4.11 และสินค้าทุนลดลงร้อยละ 1.09

เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน พบว่ายอดการนำเข้ารวมหดตัวถึงร้อยละ 11.48 ในส่วนของรายสินค้า สินค้าหลักในทุกหมวดมีมูลค่าการนำเข้าหดตัว ได้แก่ สินค้าเชื้อเพลิงลดลงร้อยละ 28.14 สินค้าทุนลดลงร้อยละ 15.29 ยานพาหนะลดลงร้อยละ 10.08 วัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูปลดลงร้อยละ 5.61 และสินค้าบริโภคลดลงร้อยละ 1.86 ยกเว้นหมวดอื่นๆ ที่ขยายตัวร้อยละ 210.99

แหล่งนำเข้า

การนำเข้าจากแหล่งนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น กลุ่มอาเซียน สหภาพยุโรป และ สหรัฐฯ มีมูลค่าการนำเข้าในไตรมาสที่ 1 ของปี 2545 เท่ากับ 3,090.0, 2,457.8, 1,627.6 และ 1,603.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ โดยมูลค่าการนำเข้ารวมจากตลาดเหล่านี้เท่ากับ 8,779.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็น ร้อยละ 60 ของการนำเข้าโดยรวม

เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปีที่แล้ว พบว่า ยอดการนำเข้ารวมขยายตัวเล็กน้อยเพียงร้อยละ 0.32 โดยการนำเข้าจากสหรัฐอเมริกาและจากอาเซียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.15 และ 3.99 ตามลำดับ ในส่วนของการนำเข้าจากสหภาพยุโรปและญี่ปุ่นปรับตัวลดลงถึงร้อยละ 10.01 และ 10.63 ตามลำดับ

เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน พบว่ายอดการนำเข้ารวมหดตัวถึงร้อยละ 11.48 เนื่องจากการนำเข้าสินค้าจากประเทศคู่ค้าที่สำคัญลดลงในทุกๆ ตลาด โดยตลาดสหรัฐฯ มีมูลค่าการนำเข้าลดลงมากที่สุดคือร้อยละ 28.94 ลำดับถัดมาได้แก่ ตลาดสหภาพยุโรปร้อยละ 20.11 ตลาดญี่ปุ่น ร้อยละ 16.28 ตลาดอาเซียนร้อยละ 11.96

แนวโน้มการส่งออก

แนวโน้มสถานการณ์การค้าของประเทศไทยยังอยู่ในเกณฑ์ทรงตัว โดยธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ปรับลดการคาดการณ์การขยายตัวของส่งออกตลอดปี 2545 จากจะหดตัวร้อยละ 3-4 เป็นจะขยายตัวร้อยละ 1-3 บนพื้นฐานการคาดการณ์ว่าราคาสินค้าส่งออกจะหดตัวลงร้อยละ 4-5 ส่วนการคาดการณ์การนำเข้ามีการปรับลดจากร้อยละ 4-7 เป็นร้อยละ 2-4 ส่งผลให้มีการคาดการณ์ดุลการค้าเกินดุล 1.5-2.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และการเกินดุลบัญชีเดินสะพัด 4-5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งนี้ภาวะการส่งออกของไทยยังต้องพึ่งตลาดส่งออกหลัก เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อาเซียน และสหภาพยุโรป โดยการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของตลาดสหภาพยุโรปยังคงไม่ชัดเจนและเป็นไปอย่างช้าๆ

ใบงานที่ 1

เรื่อง ภาวะการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 2
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

จงช่วยกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. ประเทศไทยใช้ระบบเศรษฐกิจแบบใด

.....
.....
.....
.....

2. การค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยในช่วงไตรมาสแรกของปี พ.ศ. 2545 เป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....

3. แนวโน้มการส่งออกของสินค้าของประเทศไทยเป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ 1

เรื่อง การค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย

ประกอบแผนการสอนที่ 2

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

แนวคำตอบ ตอบโดยอิสระโดยใช้พื้นฐานความรู้ เรื่อง การค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย

1. การค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย ตั้งแต่มีการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา มีการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของประเทศไทยกับชาติต่าง ๆ หลายชาติ เพราะนักลงทุนต่างชาติเห็นว่า ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นระบบเปิด (Open - Economy) ส่งผลให้การค้าระหว่างประเทศของไทยขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

2. สถานการณ์การค้าในช่วงไตรมาสที่ 1 ของปี 2545 ยังคงมีแนวโน้มชะงักและลดลงอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสที่แล้ว เนื่องจากเศรษฐกิจกลุ่มประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย เช่น ญี่ปุ่น อาเซียน สหภาพยุโรป และสหรัฐอเมริกาเพิ่งจะเริ่มมีสัญญาณการฟื้นตัวดีขึ้น นอกจากนี้สินค้าส่งออกของไทยหลายประเภทยังต้องเผชิญกับมาตรการการกีดกันทางการค้า และการแข่งขันโดยเฉพาะด้านราคากับประเทศคู่แข่ง

3. แนวโน้มสถานการณ์การค้าของประเทศไทยยังอยู่ในเกณฑ์ทรงตัว การขยายตัวของการส่งออกตลอดปี 2545 จากจะหดตัวร้อยละ 3-4 ราคาสินค้าส่งออกจะหดตัวลงร้อยละ 4-5 ส่วนการคาดการณ์การนำเข้ามีการปรับลดจากร้อยละ 4-7 เป็นร้อยละ 2-4 ส่งผลให้มีการคาดการณ์ดุลการค้าเกินดุล 1.5-2.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และการเกินดุลบัญชีเดินสะพัด 4-5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งนี้ภาวะการส่งออกของไทยยังต้องพึ่งตลาดส่งออกหลัก เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อาเซียน และสหภาพยุโรป โดยการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของตลาดสหภาพยุโรปยังคงไม่ชัดเจนและเป็นไปอย่างช้าๆ

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง การลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทย
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 2
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

การลงทุนระหว่างประเทศ (International Investment)

การลงทุนระหว่างประเทศ หมายถึง การที่รัฐบาลหรือเอกชนของประเทศหนึ่งนำเงินไปลงทุนอีกประเทศหนึ่ง การลงทุนระหว่างประเทศเป็นลักษณะของความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยอาศัยการลงทุนจากประเทศที่ร่ำรวย และใช้ทรัพยากรการผลิต โดยเฉพาะแรงงานในสถานประกอบการจากประเทศที่ยากจนกว่า ลักษณะความช่วยเหลือจะมี 3 แบบ คือให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า ให้กู้ยืมโดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำและมีระยะปลอดหนี้ยาว และแบบให้สิทธิพิเศษทางการค้าด้วยการลดภาษีศุลกากร หรือการใช้ปัจจัยการผลิตร่วมกัน

เหตุผลที่มีการลงทุนระหว่างประเทศ เนื่องจากประเทศอุตสาหกรรมที่เจริญแล้วต้องการขยายกิจการอุตสาหกรรมและการค้าของตน จึงนำเงินไปลงทุนดำเนินธุรกิจในประเทศอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิยมไปลงทุนยังประเทศกำลังพัฒนา เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติหรือวัตถุดิบต่าง ๆ มากแรงงานราคาถูก และมีปัญหาทางการเมืองและสังคมไม่รุนแรง ในขณะที่เดียวกันประเทศนั้น ๆ ก็ขาดเงินทุนและเทคโนโลยีที่จะพัฒนาประเทศตนเองด้วย

การลงทุนระหว่างประเทศจะช่วยให้ประเทศที่ขาดเงินทุน และเทคโนโลยีสามารถพัฒนาอุตสาหกรรมการใช้ทรัพยากรของตนเอง ทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศที่เป็นเจ้าของพื้นที่กับประเทศที่มาลงทุน และประชาชนได้เรียนรู้วิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ แต่อย่างไรก็ตาม ประเทศที่ลงทุนก็ต้องเผชิญกับราคาวัสดุที่สูงและขาดแคลน และบางครั้งเกิดปัญหาระหว่างประเทศผู้มาลงทุนกับเจ้าของประเทศที่เกิดการแข่งขันและการเอารัดเอาเปรียบกันทางเศรษฐกิจ การลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทย เริ่มครั้งแรกตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504) โดยก่อนหน้านั้นรัฐบาลของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ออกพระราชบัญญัติส่งเสริมอุตสาหกรรม พ.ศ. 2497 และจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เมื่อ พ.ศ. 2503 ได้มีการให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ลงทุน จำกัดสินค้านำเข้าที่ผลิตเองในประเทศเพื่อให้เกิดการคุ้มครองแก่ ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เป็นต้น ปัจจุบันการลงทุนในประเทศไทยเป็นการลงทุนของเอกชน

การลงทุนจากต่างประเทศเริ่มมีความสำคัญ ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 2 การลงทุนจากต่างประเทศนั้นมีอยู่หลายลักษณะ ได้แก่ การลงทุนโดยตรง การลงทุนในรูปแบบลักษณะของเงินกู้ การลงทุนในลักษณะของการให้สินเชื่อบริษัท การลงทุนในหลักทรัพย์ใน

รูปแบบของการซื้อหุ้นหรือพันธบัตรรัฐบาล การลงทุนในลักษณะดังกล่าวข้างต้น ล้วนเป็นการลงทุนโดยตรงที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยมากที่สุด เพราะนอกจากจะเป็นการนำเข้ามาลงทุนภายในประเทศแล้ว ยังเป็นการนำเอาความรู้เทคนิคการผลิตใหม่ ๆ ตลอดจนการจัดการ การบริหารงาน และการตลาดเข้ามาด้วย ส่งผลให้ประเทศไทยได้รับเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยประเทศที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากที่สุด คือ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศสหรัฐอเมริกา

นอกจากนี้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ยังเป็นการช่วยสงวนเงินตราต่างประเทศ ทำให้ประเทศไทยมีการซื้อสินค้าจากต่างประเทศในอัตราน้อยลง เนื่องจากสามารถที่จะผลิตสินค้าขึ้นมาทดแทนการนำเข้าได้เอง ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยก็สามารถที่จะนำสินค้าที่ผลิตขึ้นเองภายในประเทศส่งออกไปขายยังต่างประเทศได้อีกด้วย ส่งผลให้ประเทศไทยมีทุนสำรองเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามการลงทุนจากต่างประเทศก็มีข้อจำกัดเพียงข้อดี เพราะประเทศผู้ลงทุนจะได้ผลตอบแทนคืนในรูปแบบของกำไร ดอกเบี้ย เงินปันผล หรือได้รับค่าลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร จากการผลิตสินค้า และรูปแบบของผลิตภัณฑ์ ซึ่งผลตอบแทนที่คืนแก่ผู้ลงทุนนี้ ย่อมจะมีการเคลื่อนย้ายไปยังประเทศของผู้ลงทุนในที่สุด ซึ่งสรุปผลดีและผลเสียของการค้าระหว่างประเทศได้ดังนี้

ผลดี

1. ก่อให้เกิดการขยายตัวทางการค้าระหว่างประเทศ
2. เปิดโอกาสให้ประเทศที่ขาดเงินทุนและเทคโนโลยี ได้มีโอกาสพัฒนาเศรษฐกิจ
3. เป็นการถ่ายโอนเทคโนโลยี
4. เกิดความร่วมมืออันดีระหว่างประเทศ

ผลเสีย

1. ประเทศที่เข้าไปลงทุนอาจเอาเปรียบเรื่องผลประโยชน์ได้
2. ประเทศที่รับการลงทุนมักเสียเปรียบจากผู้เข้าไปลงทุน เพราะมีอำนาจทางเศรษฐกิจสูงกว่า
3. บางครั้งความขัดแย้งทางเศรษฐกิจอาจก่อผลทางการเมืองได้

ใบงานที่ 2

เรื่อง การลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทย
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 2
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

.....
จงช่วยกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. การลงทุนระหว่างประเทศคืออะไร มีความสำคัญกับประเทศไทยอย่างไร

.....
.....
.....
.....

2. ปัจจัยที่เอื้อต่อการลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทยคืออะไร

.....
.....
.....
.....

3. การลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทยก่อให้เกิดผลดีและผลเสียต่อประเทศไทยอย่างไร

.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ 2

เรื่อง การลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทย
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 2
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

แนวคำตอบ ตอบโดยอิสระ โดยใช้พื้นฐานความรู้ เรื่อง การลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทย

1. การลงทุนระหว่างประเทศ หมายถึง การที่รัฐบาลหรือเอกชนของประเทศหนึ่งนำเงินไปลงทุนระหว่างประเทศเป็นลักษณะของความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยอาศัยการลงทุนจากประเทศที่ร่ำรวย และใช้ทรัพยากรการผลิต โดยเฉพาะแรงงานสถานประกอบการจากประเทศที่ยากจนกว่า ลักษณะความช่วยเหลือจะมี 3 แบบ คือให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า ให้กู้ยืมโดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำและมีระยะปลอดหนี้ยาว และแบบให้สิทธิพิเศษทางการค้าด้วยการลดภาษีศุลกากรหรือการใช้ปัจจัยการผลิตร่วมกัน

การลงทุนมีความสำคัญต่อประเทศไทยต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยมากที่สุด เพราะเป็นการนำเข้ามาลงทุน และนำความรู้เทคนิคการผลิตใหม่ ๆ ตลอดจนการจัดการ การบริหารงาน และการตลาดเข้ามาด้วย ส่งผลให้ประเทศไทยได้รับเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยประเทศที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากที่สุด คือ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ยังเป็นการช่วยสงวนเงินตราต่างประเทศทำให้ประเทศไทยมีการซื้อสินค้าจากต่างประเทศในอัตราน้อยลงทำให้ประเทศไทยมีการซื้อสินค้าจากต่างประเทศในอัตราน้อยลง

1. ปัจจัยที่เอื้อต่อการลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทยคือ

1. การส่งเสริมของรัฐบาลในรูปของกฎหมายและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
2. ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา จึงมีอัตราค่าแรงที่และเทคโนโลยีไม่สูงมากนักเหมาะแก่การลงทุน
3. ประเทศไทยมีรัฐบาล ที่มีสภาพทางการเมืองที่มีเสถียรภาพ และมีสภาพสังคมที่ไม่ขัดแย้งรุนแรง
4. มีทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสมแก่การลงทุนของต่างประเทศ

2. การลงทุนของต่างประเทศในประเทศไทยก่อให้เกิดผลดีคือ

ช่วยสงวนเงินตราต่างประเทศ ทำให้ประเทศไทยมีการซื้อสินค้าจากต่างประเทศในอัตราน้อยลง เนื่องจากสามารถที่จะผลิตสินค้าขึ้นมาทดแทนการนำเข้าได้เอง ในขณะเดียวกันประเทศ

ไทยก็สามารถที่จะนำสินค้าที่ผลิตขึ้นเองภายในประเทศส่งออกไปขายยังต่างประเทศได้อีกด้วย
ส่งผลให้ประเทศไทยมีทุนสำรองเงินตราเพิ่มขึ้น

ก่อให้เกิดผลเสียคือประเทศผู้ลงทุน จะได้ผลตอบแทนคืนในรูปของกำไร ดอกเบี้ย เงินปัน
ผล หรือได้รับค่าลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร จากการผลิตสินค้า และรูปแบบของผลิตภัณฑ์ ซึ่งผลตอบแทนที่
คืนแก่ผู้ลงทุนทำให้มีการเคลื่อนย้ายไปยังประเทศของผู้ลงทุนในที่สุด

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง ประเทศคู่ค้าของไทยสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 2
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

ประเทศคู่ค้าของไทยสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา

การค้าระหว่างประเทศของไทยได้กระจายไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก โดยเฉพาะหลังการลดอัตราการแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2540 ส่งผลให้สินค้าส่งออกจำหน่ายได้มากขึ้น แต่ก็เกิดผลกระทบในทางลบ คือการลดค่าเงินบาท ทำให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่ต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศต้องเสียค่าใช้จ่ายวัตถุดิบในอัตราสูงจากเดิมมากกว่า 2 เท่าตัว ซึ่งหากไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ อาจส่งผลให้ผลผลิตลดลงได้

ตลาดสหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป เป็นตลาดใหญ่ที่รองรับสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมที่สำคัญของไทย เช่น ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง สิ่งทอ อัญมณี และอาหาร เป็นต้น

สินค้าที่นำเข้าจากสหภาพยุโรปคิดเป็นร้อยละ 13.95 ของมูลค่าการนำเข้าของประเทศในกลุ่มที่ประเทศไทยนำเข้าสินค้ามากที่สุดคือ เยอรมนี รองลงมาได้แก่สหราชอาณาจักร อิตาลี ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ และเบลเยียม

สินค้าส่งออกสู่ตลาดสหภาพยุโรปมีมูลค่าทั้งสิ้น คิดเป็นร้อยละ 16.07 ของมูลค่าการส่งออกของประเทศ สหราชอาณาจักรเป็นตลาดส่งออกสำคัญที่สุดของกลุ่มและมีตลาดสำคัญอื่น ๆ ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ เยอรมันนี ฝรั่งเศส เบลเยียม และอิตาลี

ดุลการค้าระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป

สำหรับไทย EU ขาดดุลการค้ากับไทยเป็นมูลค่า 2,766 ล้าน ECU ลดลงจากมี 2543 (ม.ค. – มิ.ย.) ร้อยละ 12.99

ส่วนแบ่งตลาดของสินค้าออกสำคัญของไทยสรุปดังนี้

คอมพิวเตอร์ สหภาพยุโรปนำเข้าจากไทยแบ่งเป็นอันดับ 9 ในปี 2544 (ม.ค. – มิ.ย.) ส่วนไทยมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 1.77 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.39

รถยนต์นั่ง สหภาพยุโรป นำเข้าจากไทยเป็นอันดับ 13 ในปี 2544 ส่วนไทยมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 0.88 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.02

เครื่องรับโทรทัศน์และส่วนประกอบนำเข้าจากไทยเป็นอันดับ 10 ในปี 2544 ส่วนไทยมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 0.85 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.80

เพชรนำเข้าจากไทยเป็นอันดับ 17 ในปี 2544 ส่วนไทยมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 0.98 เพิ่ม

ขึ้นจากร้อยละ 0.98

ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์นำเข้าจากไทยเป็นอันดับ 15 ในปี 2544 ส่วนไทยมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 0.46 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.32

คู่แข่งที่สำคัญของไทยในสหภาพยุโรปประกอบด้วย

สหรัฐอเมริกา เป็นคู่แข่ง สินค้าเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ รถบรรทุก เครื่องปรับอากาศ รถยนต์นั่ง เครื่องประดับและเครื่องรับโทรทัศน์และส่วนประกอบ ที่นั่งและส่วนประกอบ เเลนส์แว่นตาและถุงมือยาง

ญี่ปุ่น เป็นคู่แข่งในสินค้าเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ รถบรรทุก เครื่องปรับอากาศ รถยนต์นั่ง แผงวงจรไฟฟ้าส่วนประกอบเครื่องบันทึกภาพและเสียง เครื่องรับโทรทัศน์และส่วนประกอบ และเลนส์ในตลาดญี่ปุ่น มูลค่าการส่งออกสินค้าสำคัญ เช่น ไม้สัดแซ่ เย็นแช่แข็ง รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ อุปกรณ์กึ่งตัวนำทรานซิสเตอร์ ไดโอด และเครื่องวีดีโอ เครื่องเสียงอุปกรณ์และส่วนประกอบ มีการขยายตัวสูงมากถึงร้อยละ 170.57, 88.08, 79.69 และ 55.51 ตามลำดับ ส่วนสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกลดลงได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ยางพารา เสื้อผ้าสำเร็จรูป เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป และเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ

จีน เป็นคู่แข่งสินค้า เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศ เครื่องประดับอัญมณี เครื่องรับโทรทัศน์และส่วนประกอบ เครื่องบันทึกภาพและเสียง ที่นั่งและส่วนประกอบ เสื้อถักแบบสเว็ตเตอร์หรือเสื้อกั๊ก รองเท้าหนัง ถุงมือยาง และรองเท้าผ้าใบ

สวีเดนแลนด์ เป็นคู่แข่งในสินค้านำเข้ารถบรรทุก เครื่องประดับอัญมณี เพชร เนื้อสัตว์แปรรูป และเลนส์แว่นตา

มาเลเซีย เป็นคู่แข่งสินค้าเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องอุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศ แผงวงจรไฟฟ้า ยางธรรมชาติ ส่วนประกอบเครื่องบันทึกภาพและเสียงและถุงมือยาง

สิงคโปร์ เป็นคู่แข่งในสินค้าเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้าและเครื่องรับโทรทัศน์และส่วนประกอบ

สหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาคือตลาดที่ไทยนำเข้าสินค้ามากเป็นอันดับสอง คิดเป็นร้อยละ 14.56 ของมูลค่านำเข้าของประเทศ พ.ศ. 2531 สหรัฐอเมริกา ได้ออกกฎหมายมาตรา 301 เป็นกฎหมายการค้าที่มีจุดประสงค์ในการออกกฎหมายเพื่อบีบประเทศที่สหรัฐอเมริกาค้าขายระหว่างประเทศ แล้วขาดดุลให้แก่ประเทศดังกล่าว โดยสหรัฐอเมริกามีความต้องการ ถึงแม้ว่าประเทศไทยได้ยินยอมตามข้อตกลงแล้วก็ตาม แต่ก็ได้สร้างความอึดอัด ให้แก่ประเทศไทยเป็นอย่างมาก ทำให้

ในระยะหลังการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกายังคงไม่มีความราบรื่นเท่าใดนักแต่แนวโน้มของอนาคตเชื่อว่าสหรัฐอเมริกาเองคงหันกลับมาเป็นประเทศคู่ค้าที่ดีของไทย เนื่องจากในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2542 – 2543 สมัยรัฐบาล นายชวน หลีกภัย ได้มีการแก้ไขกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์การลงทุน การค้าประกอบอาชีพในอดีตเคยมีอาชีพสงวนไว้สำหรับคนไทยที่คนต่างประเทศไม่สามารถเข้ามาประกอบอาชีพได้ แต่รัฐบาลภายใต้การบริหารงานของนายชวน หลีกภัย ได้แก้ไขให้ชาติตะวันตกสามารถเข้ามาประกอบอาชีพได้โดยเสรี จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าล้วนเป็นข้อเสนอที่ดีในการจูงใจให้ชาวต่างประเทศเข้ามาลงทุนเข้ามาค้าขาย ระหว่างประเทศไทยกับคนไทย ดังจะเห็นจากในปี พ.ศ. 2542 บริษัทยานยนต์ยักษ์ใหญ่ของสหรัฐอเมริกาได้ตัดสินใจเข้ามาสร้างโรงงานผลิตรถยนต์ในประเทศ เนื่องจากเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว ตลอดจนความร่วมมือด้านแรงงาน และวัตถุดิบเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ในทวีปเอเชีย ดังนั้นจึงคาดว่าตลาดสหรัฐอเมริกา ยังน่าจะเป็นตลาดสำคัญสำหรับสินค้าออกจากประเทศในอนาคต

สหรัฐอเมริกาเป็นตลาดที่ไทยนำเข้าสินค้ามากเป็นอันดับสอง คิดเป็นร้อยละ 14.56 ของการนำเข้าของประเทศ สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรม ซึ่งประเทศไทยนำเข้ามากกว่าปีที่แล้ว นอกจากนี้มีสินค้าชนิดอื่น ๆ เช่น เครื่องบิน เครื่องมือ เครื่องใช้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรือ รถไฟ เมล็ดพืช น้ำมัน สินแร่โลหะ น้ำมันสำเร็จรูป เครื่องจักรไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ โดยเฉพาะรถไฟ และเรือมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นถึง 25 และ 16 เท่าตัว

สินค้าสำคัญของสหรัฐอเมริกามีมูลค่าการส่งออกลดลงได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า กุ้งสด แห่เย็นแช่แข็ง รองเท้าและชิ้นส่วน เสื้อผ้าสำเร็จรูป อัญมณีและเครื่องประดับ ส่วนสินค้าส่งออกที่สำคัญที่ยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้น ได้แก่ เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาง และอาหารทะเลกระป๋องและอาหารแปรรูป

สหรัฐอเมริกาจะเปิดเจรจาการค้าทวิภาคี (FTA) กับประเทศไทยในอนาคตอันใกล้นี้ ที่ผ่านมามีสหรัฐอเมริกาสามารถผลักดันประเด็นที่ จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศตนเองในระดับ ทวิภาคีได้ง่ายและรวดเร็วกว่าระดับพหุภาคี ซึ่งเป็นการเจรจาที่วิจารณ์กันว่าเป็นพิมพ์เขียวที่ สหรัฐอเมริกาทำขึ้นมากกว่าเป็นผลจากการเจรจาที่คู่เจรจาพอจะมีอำนาจในการต่อรองจริง โดยส่วนใหญ่สหรัฐจะใช้ตลาดสินค้าเกษตรของตนมาเป็นสิ่งล่อใจ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อบังคับด้าน ทรัพย์สินทางปัญญา การลงทุน และตลาดสินค้าบริการในประเทศคู่เจรจาต่าง ๆ

ใบงานที่ 3

เรื่อง ประเทศคู่ค้าของไทยสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 2
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

จงช่วยกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. ภาวะการค้าระหว่างสหภาพยุโรป และประเทศไทยเป็นอย่างไรสินค้าชนิดใดที่ประเทศไทยส่งออกไปยังสหภาพยุโรปมากที่สุด

.....
.....
.....
.....

2. ประเทศคู่แข่งทางการค้าระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปมีประเทศใดบ้าง

.....
.....
.....
.....

3. วิธีการใดที่สหรัฐอเมริกานำมาใช้ในการแก้ปัญหาขาดดุลการค้าระหว่างประเทศ

.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ 3

เรื่อง ประเทศคู่ค้าของไทยสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา ประกอบแผนการสอนที่ 2
 วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

แนวคำตอบ ตอบโดยอิสระโดยใช้พื้นฐานความรู้ เรื่อง ประเทศคู่ค้าของไทยสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา

1. ภาวะการค้าระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป เป็นภาวะที่ประเทศไทยได้เปรียบทางการค้าสหภาพยุโรป ซึ่งเป็นตลาดใหญ่ที่รองรับสินค้าเกษตร ที่สำคัญของไทย เช่น ผลผลิตถั่วลิสง น้ำมันรำข้าว ยางธรรมชาติ อัญมณี และอาหาร สหราชอาณาจักรเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญ ส่วนสินค้าอุตสาหกรรมส่งออกสำคัญของไทยคือ สิ่งทอ คอมพิวเตอร์ และส่วนประกอบ รถยนต์นั่ง รถบรรทุก เครื่องปรับอากาศ เครื่องรับโทรทัศน์และส่วนประกอบเครื่องบันทึกภาพและเสียง เพชร แผงวงจรไฟฟ้า เเลนส์แว่นตาและถุงมือยาง เสื้ออึดแบบสเว็ตเตอร์หรือเสื้อกั๊ก รองเท้าหนัง และรองเท้าผ้าใบ

2. ประเทศคู่แข่งทางการค้าระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน สวิตเซอร์แลนด์ สิงคโปร์ สินค้าที่ส่งออกขายคือ สินค้าเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ รถบรรทุก เครื่องปรับอากาศ รถยนต์นั่ง เครื่องประดับและเครื่องรับโทรทัศน์และส่วนประกอบ ที่นั่งและส่วนประกอบ เเลนส์แว่นตาและถุงมือยาง

3. วิธีการที่สหรัฐอเมริกานำมาใช้ในการแก้ปัญหา ขาดดุลการค้าระหว่างประเทศกับประเทศไทย คือการออกกฎหมายมาตรา 301 เป็นกฎหมายการค้าที่มีจุดประสงค์เพื่อบีบประเทศประเทศคู่ค้า ที่สหรัฐอเมริกาค้าขายระหว่างประเทศ แล้วขาดดุลให้แก่ ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะยินยอมตามข้อตกลงแล้วก็ตาม แต่ก็ได้สร้างความอึดอัดให้แก่ประเทศไทยเป็นอย่างมาก ทำให้ในระยะหลังการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกายังไม่มีความราบรื่นเท่าใดนัก แต่แนวโน้มของอนาคต สหรัฐอเมริกาจะเปิดเจรจาการค้าทวิภาคี (FTA) กับประเทศไทย ซึ่งสหรัฐอเมริกาสามารถจะผลักดันประเด็น ที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศของตนได้ง่ายและรวดเร็วกว่าระดับพหุภาคี โดยส่วนใหญ่สหรัฐฯจะใช้ตลาดสินค้าเกษตรของตนมาเป็นสิ่งล่อใจ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อบังคับด้านทรัพย์สินทางปัญญา

ใบความรู้ที่ 4

เรื่อง ประเทศคู่ค้าของประเทศไทยในเอเชีย
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 2
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

ประเทศคู่ค้าของประเทศไทยในเอเชีย

ทวีปเอเชีย เป็นตลาดส่งออกของไทยที่มีสัดส่วนอันดับ 1 และมีมูลค่าขยายตัวเพิ่มขึ้นตลอดมา โดยพิจารณาได้ดังนี้

ลักษณะโครงสร้างสินค้าออกของไทยไปทวีปเอเซียนั้น เป็นสินค้าเกษตรกรรมร้อยละ 16.2 สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตรร้อยละ 8.8 สินค้าอุตสาหกรรมต่าง ๆ ร้อยละ 60.6 สินค้าแร่และเชื้อเพลิงร้อยละ 0.9 สินค้าอื่น ๆ ร้อยละ 13.5

สินค้าที่มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2539 – 2540 ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ

สินค้าที่มีอัตราการขยายตัวในการส่งออกลดลง ได้แก่ ยางพารา น้ำตาลทราย ข้าว กุ้งสดแช่เย็น แช่แข็ง เสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ

ตลาดญี่ปุ่น

ตลาดญี่ปุ่นเป็นตลาดส่งออกของประเทศไทยที่มีความสำคัญเป็นอันดับสองรองจากตลาดสหรัฐอเมริกา โดยการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 14.98 ของมูลค่าการส่งออกของประเทศ มูลค่าการส่งออกสินค้าสำคัญ เช่น ไม้สดแช่เย็นแช่แข็ง รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ อุปกรณ์กึ่งตัวนำทรานซิสเตอร์ ไดโอด และเครื่องวีดีโอ เครื่องเสียง อุปกรณ์และส่วนประกอบ มีการขยายตัวสูงมากถึงร้อยละ 170.57, 88.08, 79.69 และ 55.51 ตามลำดับ ส่วนสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกลดลง ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ยางพารา เสื้อผ้าสำเร็จรูป เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป และเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบประเทศไทยนำเข้าสินค้าจากประเทศญี่ปุ่นมากที่สุด มีมูลค่าการนำเข้าถึงคิดเป็นร้อยละ 25.27 ของมูลค่าการนำเข้าของประเทศ ประเทศไทยขาดดุลการค้ากับประเทศญี่ปุ่นเป็นจำนวนมาก และมีเวลานานหลายปีแล้ว เนื่องจากญี่ปุ่นมีสินค้าส่งออกที่มีความทันสมัย ตลอดจนเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ รูปทรงสวยงาม เช่นรถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ของเล่น อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ประกอบกับคนญี่ปุ่นมีความเป็นชาตินิยมสูง และนิยมใช้สินค้าที่ผลิตในประเทศมากกว่าสินค้าที่เข้าไปขายในประเทศญี่ปุ่น ขณะที่คนไทยโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นในปัจจุบันยอมรับเอาวัฒนธรรมญี่ปุ่นมาใช้ในชีวิตประจำวันทำให้มีการสั่งซื้อสินค้าจากประเทศญี่ปุ่นสะสมเพื่อความโก้

ไอ้อวดต่อวัยรุ่นคนอื่น ขณะที่ประเทศญี่ปุ่นเองได้ออกมาตรการคุ้มครองสินค้าเกษตรกรรมที่สูงมาก สินค้าส่วนใหญ่ที่ประเทศไทยส่งไปขายในประเทศญี่ปุ่นมิใช่ทำได้โดยง่าย เพราะอุปสรรคจากการคุ้มครองสินค้าการเกษตรดังกล่าวข้างต้น และจากอุปนิสัยของคนญี่ปุ่น ทำให้เชื่อว่าการส่งออกไปญี่ปุ่นในอนาคตไม่ราบรื่นเท่าใดนัก

ตลาดเมียนมาร์ (พม่า)

ก่อน พ.ศ. 2518 ประเทศไทยมีการส่งสินค้าออกประเภทสิ่งทอ จนปี พ.ศ. 2518-2531 เปลี่ยนเป็นลักลอบซื้อขายตามแนวชายแดน จนถึง 2532 รัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ มีนโยบายเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้า เปิดประเทศเพื่อการค้าเป็นหลัก ทำให้ไทยมีการค้าขายระหว่างประเทศกับพม่าค่อนข้างมาก คยส่วนใหญ่พม่ามักซื้อสินค้าประเภทอุปโภคบริโภคจากไทยโดยซื้อจากตลาดตามแนวชายแดน ขณะที่รัฐบาลไทยในสมัยนายชวน หลีกภัย ได้มีนโยบายปิดป่า ทำให้ต้องซื้อไม้จากพม่า นอกจากนี้ในปัจจุบัน การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ได้สั่งซื้อไม้จากพม่า นอกจากนี้ในปัจจุบัน การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ได้สั่งซื้อก๊าซธรรมชาติจากพม่าโดยผ่านทางท่อ เพื่อนำมาใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า ในอนาคตแนวโน้มตลาดการค้าระหว่างไทยกับพม่า คาดว่ายังสามารถขยายตัวได้อีกมาก เหตุเพราะว่าประเทศพม่ายังขาดเครื่องอุปโภคบริโภคอยู่อีกมากมาย ประกอบกับประเทศไทยก็มีสินค้าที่อยู่ในความต้องการของ คนพม่าจึงไม่ เป็นปัญหาที่ว่าไทยสามารถที่จะขยายตลาดไปสู่พม่าได้อีกมาก

ตลาดอินโดจีน

ตลาดอินโดจีน ประกอบด้วยประเทศลาว ประเทศกัมพูชา และประเทศเวียดนามก่อน พ.ศ. 2518 ตลาดอินโดจีนเคยเป็นตลาดที่ประเทศไทย ใช้ในการส่งออกสินค้าประเภทสิ่งทอ จน พ.ศ. 2518 - 2531 การค้าระหว่างไทยกับอินโดจีนกลับกลายเป็นการลักลอบซื้อสินค้าตามแนวชายแดน และเป็นการค้าผ่านทางสิงคโปร์และฮ่องกง เนื่องจากประเทศไทยในขณะนั้นมีนโยบายควบคุมสินค้าหลายรายการ ตามพระราชบัญญัติการค้ากับประเทศสังคมนิยม จนปีพ.ศ. 2532 ได้มีการเปิดประตูการค้าสู่อินโดจีนยังผลให้ มีการขายสินค้าอุปโภคบริโภคและเครื่องนุ่งห่มเข้าไปในตลาดอินโดจีนได้เป็นจำนวนมาก ซึ่งการค้าได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่การค้าก็ยังเป็นไปตามแนวชายแดนเป็นสำคัญ ขณะที่ประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนเองก็ก้าวเข้าไปมีบทบาทในอินโดจีนโดยเฉพาะประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศที่มีการลงทุนในอินโดจีนมากที่สุดในกลุ่มอาเซียน ถึงแม้ไทยจะลงทุนมาก แต่ถ้าเทียบกับไต้หวัน ฮ่องกง ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส แล้วประเทศไทยยังเป็นรองอยู่มาก ในระยะยาวการค้ากับประเทศกลุ่มอินโดจีนจะมีการขยายตัวอยู่ในเกณฑ์สูง ทำให้ประเทศไทยสามารถส่งสินค้าเข้าไปในตลาดอินโดจีนได้อีกมาก เนื่องจากประชาชนในกลุ่มประเทศอินโดจีน ในปัจจุบันมีงานทำ ไม่ต้องหลบหนีภัยสงครามเหมือนเมื่อก่อน อีกทั้งยังมีรายได้ที่สูงขึ้น

ส่งผลให้มีปัจจัยในการซื้อสินค้าเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นนักธุรกิจของประเทศไทยและภาครัฐบาลควรเร่งขยายตลาดไปยังกลุ่มประเทศอินโดจีนเร็วที่สุด

ตลาดอาเซียน สินค้าส่งออกสำคัญที่ยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าว มอเตอร์และเครื่องกำเนิดไฟฟ้า น้ำตาลทราย และเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ส่วนสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกลดลง ได้แก่ เคมีภัณฑ์ เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ แผงวงจรไฟฟ้า และน้ำมันสำเร็จรูปที่ยังคงการขยายตัวของตลาดอาเซียนมีได้เพียงเล็กน้อยคือร้อยละ 0.41

ใบงานที่ 4

เรื่อง ประเทศคู่ค้าของประเทศไทยในเอเชีย
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 2
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

จงช่วยกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

- 1. สินค้าส่งออกของประเทศไทยในเอเชียที่มีมูลค่าสูงสุดในปัจจุบัน 5 อันดับแรก ได้แก่
  - 1.....
  - 2.....
  - 3.....
  - 4.....
  - 5.....

2. ประเทศไทยเสียเปรียบดุลการค้าญี่ปุ่นมากที่สุดเพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ภาวะการค้าของประเทศไทยกับอินโดจีนเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ 4

เรื่อง ประเทศคู่ค้าของประเทศไทยในเอเชีย
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 2
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

แนวคำตอบ ตอบโดยอิสระโดยใช้พื้นฐานความรู้ เรื่อง ประเทศคู่ค้าของประเทศไทยในเอเชีย

1. สินค้าส่งออกของไทยในเอเชียที่มีมูลค่าสูงสุดในปัจจุบัน 5 อันดับแรก ได้แก่
  1. เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์และส่วนประกอบคอมพิวเตอร์
  2. แผงวงจรไฟฟ้า
  3. เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ
  4. เสื้อผ้าสำเร็จรูป
  5. เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ.
2. ประเทศไทยเสียเปรียบดุลการค้าญี่ปุ่นมากที่สุดเพราะ
  1. ญี่ปุ่นมีสินค้าส่งออกที่มีความทันสมัยตลอดจนเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพรูปทรงสวยงาม เช่นรถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ของเล่นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น
  2. คนญี่ปุ่นมีความเป็นชาตินิยมสูง และนิยมใช้สินค้าที่ผลิตในประเทศมากกว่าสินค้าที่ผลิตในประเทศมากกว่าสินค้าที่เข้าไปขายในประเทศญี่ปุ่น
  3. คนไทยโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นในปัจจุบันยอมรับเอาวัฒนธรรมญี่ปุ่นมาใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้มีการสั่งสินค้าจากประเทศญี่ปุ่นสะสมเพื่อความโก้เก๋ โอ้อวดต่อวัยรุ่นคนอื่น
  4. ประเทศญี่ปุ่นเองได้ออกมาตรการคุ้มครองสินค้าเกษตรกรรมที่ถือว่าสูงมาก สินค้าส่วนใหญ่ที่ประเทศไทยส่งไปขายในประเทศญี่ปุ่นมิใช่ทำได้โดยง่าย

เพราะอุปสรรคจากการคุ้มครองสินค้าการเกษตรดังกล่าวข้างต้นและจากอุปนิสัยของคนญี่ปุ่น ทำให้เชื่อว่าการส่งออกไปญี่ปุ่นในอนาคตไม่ราบรื่นเท่าใดนัก
3. ภาวะการค้าของประเทศไทยกับอินโดจีนเป็นการลักลอบซื้อสินค้าตามแนวชายแดน และเป็นการค้าผ่านทางสิงคโปร์และฮ่องกง ต่อมาได้มีการเปิดประตูการค้าสู่อินโดจีนมีการขายสินค้าอุปโภคบริโภค และเครื่องนุ่งห่มเป็นจำนวนมาก การค้าได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วแต่ก็ยังเป็นไปตามแนวชายแดนเป็นสำคัญ ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการลงทุนในอินโดจีนมาก แต่ถ้าเทียบกับไต้หวัน ฮ่องกง ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส แล้วประเทศไทยยังเป็นรองอยู่มาก ในระยะยาวการค้ากับประเทศกลุ่มอินโดจีนจะมีการขยายตัวอยู่ในเกณฑ์สูง

ใบความรู้ที่ 5

เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการค้าระหว่างประเทศของไทย ประกอบแผนการสอนที่ 2
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย

ดุลการค้าและปัญหาดุลการค้าของประเทศไทย

ในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยขาดดุลการค้าคิดเป็นมูลค่า 117,133 ล้านบาท ตลาดที่ประเทศไทยได้ดุลการค้า คือ ตลาดอาเซียน สหรัฐอเมริกา ฮองกง สหภาพยุโรป ส่วนตลาดที่ไทยขาดดุลการค้า ได้แก่ ญี่ปุ่น ตะวันออกกลาง ส่วนประเทศที่ไทยทำการค้ามากและได้ดุลการค้า ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ฮองกง เนเธอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร เบลเยียม อินโดจีน เวียดนาม

ลาว กัมพูชา ฟิลิปปินส์ ฝรั่งเศส ไนจีเรีย

ประเทศที่ไทยทำการค้าบ่อยมากที่สุด คือ ญี่ปุ่น ประเทศอื่น ๆ ที่ประเทศไทยขาดดุลการค้าได้แก่ เยอรมนี ใต้หวัน เกาหลีใต้ รัสเซีย จีน มาเลเซีย ซาอุดีอาระเบีย ออสเตรเลีย สหรัฐอาหรับเอมิเรต อิตาลี เป็นต้น

ดุลการชำระเงิน

ประเทศไทยมีการขาดดุลการค้าอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2499 แต่ทว่าดุลการชำระเงินของประเทศไทยกลับมีการขาดดุลเพียงบางปีเท่านั้น โดยปีที่มีการขาดดุลการชำระเงินมากที่สุด คือปี พ.ศ. 2526 อันมีสาเหตุมาจากน้ำมันปิโตรเลียม ในตลาดโลกมีราคาเพิ่มสูงขึ้นมากทำให้การขาดดุลชำระเงินของไทยนั้นมีสาเหตุมาจากการขาดดุลการค้าระหว่างประเทศ แต่จากการที่ดุลการชำระเงินของประเทศไทยเกินดุล ก็เพราะมีรายได้อื่น ๆ มาช่วย อาทิ การบริการ การท่องเที่ยว การบริจาค การเคลื่อนย้ายเงินทุน ทั้งในรูปของเงินกู้ และเงินลงทุนจากต่างประเทศ เป็นต้น การแก้ไขปัญหาคาดดุลการค้า คือ การหารายได้จากที่อื่นมาเสริม เช่น รายได้จากการท่องเที่ยว รายได้จากการที่คนไทยไปใช้แรงงานอยู่ในต่างแดน เป็นต้น

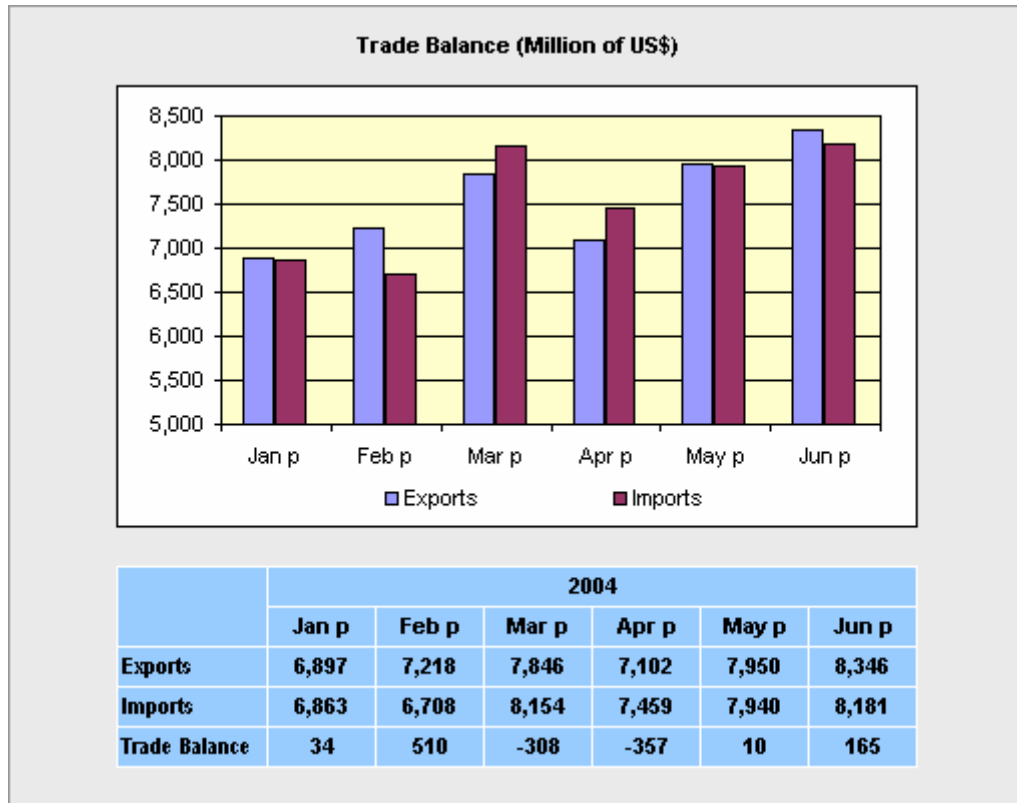
ปัญหาการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย

ปัญหาการกีดกันทางการค้า ปัจจุบันประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลก ได้มีการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยมีเป้าหมายคือ ควบคุมการค้าระหว่างประเทศ ปกป้องการค้าภายในกลุ่มประเทศสมาชิก ทั้งยังกีดกันการค้าต่อประเทศที่อยู่นอกกลุ่ม โดยเฉพาะประเทศ

กำลังพัฒนา การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของมหาอำนาจ ได้แก่ กลุ่มสหภาพยุโรป กลุ่มการค้าเสรีอเมริกาเหนือ หรือ นาฟต้า เป็นต้น

ตลาดการค้าของไทยในต่างประเทศ ยังมีขอบเขตจำกัด อันเนื่องมาจากปัญหาต่าง ๆ เช่น การขาดแคลนเงินทุนที่จะนำมาใช้ในการค้าระหว่างประเทศ บุคลากรผู้ทำหน้าที่ส่งออก ยังขาดความรู้ความสามารถ ผู้แทนทางการค้าของรัฐบาลไทยมีขอบเขตของอำนาจหน้าที่จำกัด คุณภาพสินค้าของไทยบางรายการยังมีคุณภาพต่ำอยู่ ทำให้ไม่ได้รับการยอมรับจากตลาด เป็นต้น ปัญหาค่าเงินบาทลดลงอย่างรุนแรง ทำให้การซื้อสินค้าประเภททุนจากต่างประเทศ ต้องใช้จ่ายเงินจำนวนที่มากขึ้น ก่อให้เกิดผลเสียต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งยังขาดความเชื่อถือจากนักลงทุนต่างประเทศ ทำให้ไม่ยอมลงทุนในประเทศไทย

ตาราง ดุลการค้าของประเทศไทย ระหว่างเดือน มกราคม - มิถุนายน ปี พ.ศ. 2547

3. การแก้ปัญหาการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย

3.1 การแก้ปัญหาการถูกกีดกันทางการค้า

ก. รัฐบาลควรสนับสนุนให้เอกชนได้ไปเปิดตลาดการค้าแหล่งใหม่ โดยเฉพาะประเทศจีนและประเทศที่อยู่ในทวีปแอฟริกา

ข. ภาครัฐบาล และภาคเอกชน ควรร่วมมือกันเปิดตลาดการค้า

ค. นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการผลิตสินค้า จะทำให้สินค้าที่ผลิตออกมามีคุณภาพสูงขึ้นจนได้รับมาตรฐานการค้าในระดับสากล เพื่อป้องกันมิให้สินค้านี้ติดกำแพงการค้าจากต่างประเทศ

ง. ประเทศในกลุ่มอาเซียน หรือประเทศในทวีปเอเชีย ควรมีการร่วมมือกันปกป้องสินค้าของตนเอง หรือมาตรการใดๆ เพื่อตอบโต้ประเทศที่กีดกันสินค้า อันเป็นการสร้างอำนาจต่อรองอีกทางหนึ่ง

3.2 การแก้ปัญหาดุลการค้าในต่างประเทศ

ก. รัฐบาลต้องมุ่งเน้นการส่งออกเพิ่มมากขึ้น ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น แจกจ่ายข้อมูล

เกี่ยวกับตลาดต่างประเทศให้แก่ผู้ส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ ลดกฎข้อบังคับที่ทำให้การส่งออกที่ได้ล่าช้ารัฐบาลต้องเป็นผู้นำในการแสวงหาตลาดใหม่เป็นต้น

ข. รัฐบาลต้องส่งเสริมให้มีการจัดงานแสดงสินค้าภายในประเทศไทย อันจะเป็นแรงดึงดูดให้มีแรงสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น

ค. การตั้งสำนักงานทูตพาณิชย์ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

ง. การรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาท

3.3 การแก้ปัญหาการขาดดุลการค้า และดุลการชำระเงิน

ก. ลดอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทอันจะส่งผลให้ราคาสินค้าเพื่อการส่งออกของประเทศไทย มีราคาถูกลง ขณะที่ราคาสินค้าเพื่อการนำเข้าประเทศไทยจะมีราคาสูงขึ้น ทำให้ส่งสินค้าออกได้เพิ่มขึ้น แต่นำสินค้าเข้าลดลง อันเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดดุลการค้าเป็นสำคัญ

ข. การทำให้สินค้าส่งออกมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ขณะที่มียอดทุนในการผลิตลดลง

ค. ควบคุมอัตราการใช้จ่ายเงินของประเทศ

ง. ส่งเสริมการส่งออก

จ. รัฐบาลควรใช้นโยบายกีดกันสินค้าจากต่างประเทศ

ฉ. ชักชวนนักลงทุนต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย

ใบงานที่ 5

เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการค้าระหว่างประเทศไทย ประกอบแผนการสอนที่ 2
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

จงช่วยกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. ปัญหาดุลการค้าของประเทศจะอยู่ในสภาพรุนแรงมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับอะไรและมีวิธี
แก้ปัญหาอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

2. ปัญหาขาดดุลการค้าและดุลการชำระเงินของประเทศไทยแก้ไขได้โดยวิธีใด

.....
.....
.....
.....
.....

3. ในฐานะประชาชนคนหนึ่งของประเทศ นักเรียนคิดว่านักเรียนจะสามารถช่วยแก้ปัญหา
เศรษฐกิจของประเทศด้วยวิธีใดบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ 5

เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการค้าระหว่างประเทศไทย ประกอบแผนการสอนที่ 2
 วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

แนวคำตอบ ตอบโดยอิสระโดยใช้พื้นฐานความรู้ เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการค้าระหว่างประเทศไทย

1. ปัญหาดุลการค้าของประเทศไทยจะอยู่ในสภาพรุนแรงมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับดุลการชำระเงินของประเทศ การแก้ปัญหาดุลการค้าและดุลการชำระเงินจำเป็นต้องหาวิธีทางเพิ่มพูนรายได้จากการส่งออกและการค้าบริการ เช่นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การประกันภัย และพาณิชย์นาวีในขณะเดียวกันต้องชะลอการนำเข้า เร่งรัดการส่งออกให้มีรายได้สูงกว่าการนำเข้าเพื่อปรับปรุงการค้าของประเทศไทยให้มีฐานะดีขึ้น ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องช่วยกันรับผิดชอบในการแก้ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ทางการค้าปรับปรุงขีดความสามารถทางการผลิตและการแข่งขันกับต่างประเทศ
2. ปัญหาขาดดุลการชำระเงินของประเทศไทยแก้ไขได้ดังนี้
  1. ลดอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทอันจะส่งผลให้ราคาสินค้าเพื่อการส่งออกของประเทศไทยมีราคาถูกลง ขณะที่ราคาสินค้าเพื่อการนำเข้าประเทศไทยจะมีราคาสูงขึ้น ทำให้ส่งสินค้าออกได้เพิ่มขึ้น แต่นำสินค้าเข้าลดลง อันเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดดุลการค้าเป็นสำคัญ
  2. การทำให้สินค้าส่งออกมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ขณะที่มิต้นทุนในการผลิตลดลง
  3. ควบคุมอัตราการใช้จ่ายเงินของประเทศ
  4. ส่งเสริมการส่งออก
  5. รัฐบาลควรใช้นโยบายกีดกันสินค้าจากต่างประเทศ
  6. ชักชวนนักลงทุนต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย
3. แนวทางในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทย สามารถปฏิบัติได้หลายวิธีเช่นการปฏิบัติตามคำขวัญที่ว่า “เที่ยวเมืองไทย กินของไทย ใช้ของไทย ร่วมใจประหยัด”

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง การค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 เวลา 10 นาที

คำสั่ง จงเลือกข้อที่เห็นว่าถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ถึงแม้ประเทศไทยจะพยายามเพิ่มปริมาณการส่งสินค้าออกไปขายต่างประเทศให้มาก แต่ก็ยังประสบปัญหาการขาดดุลการค้าเป็นประจำ เพราะเหตุผลใด
  - ก. ปริมาณผลผลิตและราคาสินค้าส่งออกไม่แน่นอน
  - ข. การผลิตสินค้าออก ต้องพึ่งพาวัตถุดิบและเทคโนโลยีจากต่างประเทศ
  - ค. สินค้าออกส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตรกรรมที่ไม่ผ่านการแปรรูป
  - ง. ต่างประเทศกีดกันสินค้าที่ผลิตจากประเทศไทย
2. สาเหตุข้อใดทำให้ภาวะเศรษฐกิจไทยสัมพันธ์กับภาวะเศรษฐกิจโลกเป็นอย่างมาก
  - ก. เงินลงทุนในประเทศส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุนของชาวต่างประเทศ
  - ข. ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการค้าและการเงินของภูมิภาคอินโดจีน
  - ค. ประเทศไทยเป็นสมาชิกแกตต์ (GATT) ซึ่งเป็นระบบการค้าเสรี
  - ง. มูลค่าการค้าต่างประเทศในผลิตภัณฑ์ประชาชาติคิดเป็นสัดส่วนค่อนข้างสูง
3. ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมจะได้รับประโยชน์จากการร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศอย่างไร
  - ก. ลดต้นทุนและภาระการผลิต
  - ข. ลดปัญหาการขาดดุลการค้า
  - ค. เกิดภาวะการชำระเงินเกินดุล
  - ง. เศรษฐกิจในประเทศมีการขยายตัวรวดเร็ว
4. การพิจารณาว่าประเทศไทยมีภาวะเศรษฐกิจเป็นอย่างไรนั้นจะพิจารณาจากสิ่งใด
  - ก. รายได้ประชากร
  - ข. รายได้ประชาชาติ
  - ค. การเก็บภาษีอากร
  - ง. มูลค่าสินค้าเข้ากับมูลค่าสินค้าออก

5. ประเทศที่มีดุลการค้าระหว่างประเทศเกินดุล จะมีลักษณะเศรษฐกิจแบบใด
  - ก. มีระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งตนเอง
  - ข. เป็นสมาชิกของกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
  - ค. มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์และใช้การผลิตแบบยังชีพ
  - ง. โครงสร้างทางเศรษฐกิจเน้นภาคอุตสาหกรรมและการส่งออก
6. ข้อใดเป็นสินค้าส่งออกของประเทศไทยที่ทำรายได้สูงในปัจจุบัน
  - ก. ก๊าซธรรมชาติ
  - ข. กุ้งแช่แข็ง ปลาแช่แข็ง
  - ค. สับปะรดกระป๋อง น้ำตาล
  - ง. คอมพิวเตอร์ แผงวงจรไฟฟ้า
7. เหตุใดตั้งแต่มีการพัฒนาเศรษฐกิจประเทศไทยต้องขาดดุลการค้าเรื่อยมา
  - ก. คนไทยพึ่งพิงเพื่อ
  - ข. การกีดกันสินค้านอกกลุ่ม
  - ค. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ
  - ง. การนำเข้าสินค้าประเภททุนการผลิตสูงมาก
8. บัญชีทุนสำรองระหว่างประเทศของไทยจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นได้เมื่อใด
  - ก. ดุลการค้าเกินดุล
  - ข. ดุลการชำระเงินขาดดุล
  - ค. ดุลการชำระเงินเกินดุล
  - ง. เศรษฐกิจไทยเป็นที่ยอมรับของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)
9. ประเทศคู่ค้ากับประเทศไทย ประเทศใดมักสร้างปัญหาระหว่างประเทศให้แก่ประเทศไทยอยู่ตลอดเวลา
  - ก. กลุ่มประเทศอาหรับ
  - ข. กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป
  - ค. ฟิลิปปินส์
  - ง. เมียนมาร์

10. ปัจจุบันประเทศไทยยังเสียเปรียบดุลการค้าประเทศใดมากที่สุด

ก. ออสเตรเลีย

ข. เยอรมนี

ค. ญี่ปุ่น

ง. จีน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

1. ก 2. ข 3. ง 4. ข 5. ง 6. ง 7. ง 8. ก 9. ข 10. ค

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง การค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

เวลา 10 นาที

คำสั่ง จงเลือกข้อที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. สินค้าส่งออกของไทยที่ทำมูลค่าสูงสุดเป็นอันดับแรกคืออะไร
  - ก. ข้าว
  - ข. ยางพารา
  - ค. เสื้อผ้าสำเร็จรูป
  - ง. คอมพิวเตอร์อุปกรณ์และส่วนประกอบ
2. ในรอบปีที่ผ่านมาประเทศไทยมีลักษณะดุลการค้าอย่างไร
  - ก. มูลค่าสินค้าออกเท่ากับมูลค่าสินค้าเข้า
  - ข. มูลค่าของสินค้าออกน้อยกว่ามูลค่าสินค้าเข้า
  - ค. มูลค่าของสินค้าออกมากกว่ามูลค่าของสินค้าเข้า
  - ง. รายได้ประชาชาติและผลผลิตมวลรวมประชาชาติ มากกว่ารายได้ส่วนบุคคล
3. เพราะเหตุใด ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายจึงขาดดุลการค้า
  - ก. ต้องนำเข้าสินค้าประเภททุนมาก
  - ข. ส่งออกสินค้าเกษตรมากซึ่งมีราคาตกต่ำ
  - ค. ประชาชนต้องการบริโภคสินค้าต่างประเทศมาก
  - ง. ประเทศผลิตสินค้าได้น้อยต้องนำเข้าแทบทุกประเภท
4. ข้อใดคือวิธีการที่ช่วยแก้ปัญหาการขาดดุลการค้าได้
  - ก. ขึ้นภาษีการค้าในประเทศ
  - ข. ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในประเทศ
  - ค. ส่งเสริมการลงทุนในประเทศให้มาก
  - ง. ส่งเสริมการขยายตลาดการส่งออกให้กว้างขวาง
5. ข้อใดคือวิธีปัญหาการขาดดุลการชำระเงิน
  - ก. ส่งเสริมการขยายตลาดการส่งออกให้มากขึ้น
  - ข. ไม่ให้การสนับสนุนการเข้ามาลงทุนของต่างชาติ
  - ค. สนับสนุนการจ้างงานในประเทศให้มาก
  - ง. รัฐบาลต้องจัดทำงบประมาณเกินดุล

6. สินค้านำเข้าส่วนใหญ่ของไทยเป็นสินค้าประเภทใด
  - ก. น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ
  - ข. เครื่องประดับและเสื้อผ้า
  - ค. เครื่องใช้ไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์
  - ง. เชื้อเพลิง วัตถุดิบ และสินค้าทุน
7. สินค้าส่งออกชนิดใดของไทยที่สามารถครองตลาดสหภาพยุโรป ได้เป็นอันดับ 1
  - ก. รถบรรทุก
  - ข. เครื่องรับโทรทัศน์
  - ค. ผลิตภัณฑ์ยาง
  - ง. ผลิตภัณฑ์อาหาร
8. สินค้าเกษตรชนิดใดที่สหภาพยุโรป นำเข้าเป็นอันดับหนึ่งและแหล่งผลิตอยู่ในจังหวัดระยอง
  - ก. ขางพารา
  - ข. กุ้งและไก่
  - ค. มันสำปะหลัง
  - ง. สับปะรดกระป๋อง
9. ข้อใดต่อไปนี้เป็นผลเสียแก่ประเทศมากที่สุด
  - ก. มีหนี้ต่างประเทศเพิ่มขึ้น
  - ข. ขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้น
  - ค. งบประมาณขาดดุลเพิ่มขึ้น
  - ง. ดุลชำระเงินขาดดุลเพิ่มขึ้น
10. การค้าของประเทศไทยและกลุ่มประเทศอินโดจีนมีลักษณะเป็นอย่างไร
  - ก. มีการลักลอบค้าขายบริเวณชายแดน
  - ข. ส่งออกด้านวิทยาการและเทคโนโลยี
  - ค. ส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
  - ง. ประเทศไทยมีการลงทุนเป็นอันดับหนึ่งในกลุ่มอาเซียน

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1. ง   2. ข   3. ก   4. ง   5. ก   6. ง   7. ก   8. ก   9. ง   10. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 3

รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

เรื่อง การรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดและขจัดปัญหาระหว่างประเทศในภูมิภาคเดียวกันเพื่อผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ โดยให้ความร่วมมือกันในการจัดตั้งองค์กรระหว่างประเทศต่างๆ เพราะว่าศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติและมนุษย์ของแต่ละประเทศยังไม่เท่ากันแม้จะอยู่ในภูมิภาคเดียวกันหรือสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกัน ประเทศต่าง ๆ จึงหันมาร่วมมือกันช่วยเหลือกัน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

2.2 จุดประสงค์นำทาง

1. อธิบายความหมายของการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้
2. อธิบายการรวมกลุ่มของสหภาพยุโรปได้
3. อธิบายการรวมกลุ่มของอาเซียนและสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปได้
4. อธิบายการรวมกลุ่มของประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออกได้
5. อธิบายบทบาทของศุลกากรทางการค้าและองค์การการค้าโลกได้
6. ตระหนักถึงความจำเป็นในการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
7. สามารถทำงานแบบร่วมมือ มีวินัย และความรับผิดชอบ ในบทบาทและหน้าที่ของ

การทำงานได้สำเร็จตามกำหนดเวลา

3. สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
2. การรวมกลุ่มของสหภาพยุโรป
3. การรวมกลุ่มของอาเซียนและสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (EFTA)
4. การรวมกลุ่มของกลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออก
5. ศุลกากรทางการค้า (GATT) และ องค์การการค้าโลก (WTO)

4. กระบวนการเรียนรู้

1. ทดสอบความรู้ก่อนเรียน เป็นข้อสอบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที
2. ครูยกสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่กำลังเป็นข่าว มาสนทนากับนักเรียน เช่น เรื่องผลกระทบของการระบาดของไข้หวัดนกกับการส่งสินค้าออกของประเทศไทย แล้วตั้งประเด็นคำถามที่นำไปสู่การอภิปรายถึงเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ พร้อมทวนหลักการ ขั้นตอนของการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ และหน้าที่บทบาทต่าง ๆ โดยแจกเอกสารให้นักเรียนศึกษาประกอบคำอธิบาย
4. นักเรียนทุกคนศึกษาหน้าที่ต่าง ๆ ในบทบาทที่ตนได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งทบทวน ผลประเมินทักษะการทำงานร่วมกันในช่วงโม่งที่ผ่านมา เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้ดีขึ้น
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงาน โดยแบ่งกันศึกษาคนละประเด็นดังต่อไปนี้
  - นักเรียนคนที่ 1 ศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงานที่ 1 เรื่อง ความหมายของการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
  - นักเรียนคนที่ 2 ศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงานที่ 2 เรื่อง การรวมกลุ่มของ สหภาพยุโรป
  - นักเรียนคนที่ 3 ศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงานที่ 3 เรื่อง การประชุมกลุ่มของอาเซียน และกลุ่มอนุภูมิภาค
  - นักเรียนคนที่ 4 ศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงานที่ 4 เรื่อง การรวมกลุ่มของประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออก
  - นักเรียนคนที่ 5 ศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงานที่ 5 เรื่อง บทบาทของศุลกากรทางการค้า (GATT) และ องค์การการค้าโลก (WTO)
6. ให้นักเรียนที่ศึกษาในประเด็นเดียวกันไปรวมกัน เรียกว่ากลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ (Expert groups) เพื่ออภิปราย ซักถาม และทำกิจกรรมร่วมกัน ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วนักเรียนทุกคนกลับไปยังกลุ่มบ้าน (Home group) เมื่อนักเรียนกลับมายังกลุ่มบ้านแล้วให้ผลัดเปลี่ยนกันอธิบายเนื้อหา และตอบคำถาม ให้ผลัดเปลี่ยนกันอธิบายเนื้อหาและตอบคำถามตามใบงานให้เพื่อนฟัง โดยเรียงลำดับตามใบความรู้พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายด้วย

7. ครูและนักเรียนสรุปประเด็นสำคัญตามลำดับหัวข้อ โดยครูเป็นผู้นำการอภิปราย ดังนี้
  1. ความหมายของการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
  2. การรวมกลุ่มของสหภาพยุโรป
  3. การรวมกลุ่มของอาเซียนและสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (EFTA)
  4. การรวมกลุ่มของกลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออก
  5. สุลกากรทางการค้า (GATT) และ องค์การการค้าโลก (WTO)
8. สอบหลังเรียน ข้อสอบปรนัยเลือกตอบจำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที
9. นำคะแนนสอบของนักเรียนแต่ละกลุ่มมารวมกันหาค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยที่ได้ของแต่ละกลุ่มเป็นคะแนนของสมาชิกทุกคนโดยนักเรียนแต่ละคนได้คะแนนเท่ากัน กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด จะได้รับการยกย่อง ชมเชย เขียนป้ายประกาศหน้าห้อง
10. นักเรียนทุกกลุ่มประเมินผลทักษะการทำงานร่วมกันตามความเป็นจริงแล้วประมวลผลการประเมินเพื่อนำไปปรับปรุงข้อบกพร่องในการทำงานร่วมกันครั้งต่อไป

5. กระบวนการวัดและประเมินผล

1. แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
2. แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน (บทบาท) มีวิธีการประเมินโดยให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริงเกี่ยวกับทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนและเพื่อนในกลุ่มโดยพิจารณาทีละข้อแล้วประเมินโดยทำเครื่องหมายกากบาทในช่องที่นักเรียนเห็นว่าตรง กับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งมีมาตรฐานค่าดังต่อไปนี้
  - 3 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติไม่ต่ำกว่า 3 ครั้ง
  - 2 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ 1 ถึง 2 ครั้ง
  - 1 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนไม่เคยปฏิบัติเลย
3. การวัดและประเมินผล ซึ่งมีวิธีการประเมินคือ การทดสอบหลังเรียน โดยทดสอบเป็นรายบุคคล แล้วเฉลี่ยคะแนนเป็นกลุ่ม กลุ่มที่สามารถทำคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ครูกำหนดไว้ จะได้คะแนนพิเศษ
  - 3.1 คะแนนบวกพิเศษ ถ้านำคะแนนของสมาชิกแต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละจากคะแนนเต็มของการสอบ จะได้คะแนนบวกพิเศษตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

คะแนนกลุ่ม (อัตราส่วนร้อยละ)	คะแนนบวกพิเศษ
80 - 100	5
70 - 79	4
60 - 65	3
50 - 59	2

3.2 รางวัลพิเศษสำหรับกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนจากการสอบคิดเฉลี่ยทั้งกลุ่ม ร้อยละ 80-100 โดยไม่มีสมาชิกคนใดในกลุ่มมีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60 กลุ่มนั้นจะได้รับเกียรติบัตรกลุ่มดีเด่นในรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ใบงานที่ 1

รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

เรื่อง ความหมายของการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ชื่อ-สกุล.....กลุ่ม.....เลขที่.....	
กลุ่มบ้านที่.....	
บทบาทในกลุ่มบ้าน	บทบาทในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ .....

ใบงานที่ 1

เรื่อง ความเป็นมาของการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ   ประกอบแผนการสอนที่ 3
 วิชา 20001302 ภูมิศาสตร์   ชั้นประกาศนียบัตรปีที่ 1

ความหมายของการรวมกลุ่ม

การรวมกลุ่มหมายถึง การร่วมมือกันของกลุ่มประเทศที่มีเจตนารมณ์เดียวกัน เพื่อผลประโยชน์ทางใดทางหนึ่ง หรือหวังผลหลาย ๆ ทาง

การรวมกลุ่มของมนุษย์มีอย่างจริงจังก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 เป็นต้นมาเป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อแสวงหามิตร และเพิ่มอำนาจการต่อรองทางทหาร เช่น องค์กรสหประชาชาติ (UNO)

กลุ่มสนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียอาคเนย์ (SEATP) กลุ่มสันนิบาตอาหรับ ฯลฯ การรวมกลุ่มดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายหลักด้านการเมืองการทหาร แต่ก็มี การช่วยเหลือกันด้านเศรษฐกิจ และสังคมด้วย

ความหมายของการรวมกลุ่มเศรษฐกิจ

ความหมายของการรวมกลุ่มเศรษฐกิจ (Regional Economic Intergration) หมายถึงการที่ประเทศมากกว่าหนึ่งประเทศที่มีเจตนารมณ์เดียวกันให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หรือเพื่อผลประโยชน์ทางใดทางหนึ่ง

การรวมกลุ่มประเทศเพื่อผลทางเศรษฐกิจมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดและขจัดปัญหาระหว่างประเทศในภูมิภาคเดียวกัน และเพื่อร่วมกันพัฒนาประเทศที่ประสบภัยจากสงครามโลก

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ประเทศต่าง ๆ มีการรวมกลุ่มกันเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ โดยให้ความร่วมมือกัน ในการจัดตั้งเป็นสมาคมสนธิสัญญา หรือองค์การระหว่างประเทศขึ้นมานั้น ก็เพราะว่าศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติและมนุษย์ของแต่ละประเทศยังมีไม่เท่ากัน แม้ว่าประเทศดังกล่าวจะอยู่ในภูมิภาคเดียวกันหรือมีสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกันก็ตาม ด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้ประเทศต่าง ๆ หันมาให้ความร่วมมือกันช่วยเหลือกัน โดยการร่วมมือกันเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศภายในกลุ่ม

ความจำเป็นของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ (Economic Integration) เป็นการรวมกลุ่มของประเทศต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน โดยมีเจตนารมณ์ที่จะวางรากฐานความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างและรักษาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน โดยเฉพาะในด้านการค้าได้พยายามแสวงหาช่องทางขยายการค้าระหว่างกันให้มีขอบเขตกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยการ

ลดหรือยกเลิกอุปสรรคและข้อกีดขวางยิ่งขึ้น โดยการลดหรือยกเลิกอุปสรรคและข้อกีดขวางทางการค้าทั้งในรูปพิกัดอัตราศุลกากร และไม่ใช้พิกัดอัตราศุลกากร (Tariff and Non – tariff Barriers) หรือมีการปฏิบัติที่แตกต่างระหว่างประเทศในกลุ่มกับประเทศนอกกลุ่ม

ประเภทของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจสามารถแบ่งได้เป็น 5 แบบ ดังนี้

1. เขตการค้าเสรี (Free trade Areas) คือ การที่ประเทศสมาชิกในกลุ่มยกเว้นการเก็บภาษีศุลกากรและยกเลิกข้อจำกัดต่าง ๆ ให้แก่กัน เช่น เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area : AFTA) สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (European Free Trade Association : EFTA) เป็นต้น
2. สหภาพศุลกากร (Custom Union) คือการจัดกิจกรรมลักษณะคล้ายเขตการค้าเสรี โดยจะยกเว้นการจับเก็บ และข้อจำกัดทางการค้าแก่ประเทศในกลุ่มสมาชิก ส่วนประเทศอื่น ๆ ที่มิใช่สมาชิกยังมีการจัดเก็บภาษีและบังคับใช้ข้อจำกัดทางการค้า แต่กำหนดให้มีอัตราภาษีระดับเดียวกัน
3. ตลาดร่วม (Common Market) คือ การที่ประเทศสมาชิกยอมให้สินค้าและการบริการเงินทุนและประชากร หรือแรงงานให้สามารถเคลื่อนย้ายเข้า – ออก ระหว่างประเทศภายในกลุ่มสมาชิกได้อย่างเสรี เช่น กลุ่มสหภาพยุโรป เป็นต้น
4. สหภาพเศรษฐกิจ (Economic Union) คือ การจัดลักษณะตลาดร่วม แต่ประเทศสมาชิกจะมีกำหนดนโยบายเศรษฐกิจร่วมกัน อาทิ นโยบายทางการเงิน นโยบายทางการคลัง
5. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจอย่างสมบูรณ์ (Complete Economic Integration) ถือเป็นารวมกลุ่มอยู่ในระดับสูงสุด คือ สามารถเคลื่อนย้ายทรัพยากรทุกประเทศภายในกลุ่มสมาชิกได้อย่างเสรี ทั้งทุกประเทศสมาชิกยังมีการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจร่วมกัน มีการใช้เงินตราสกุลเดียวกัน มีสถาบันระดับสูงสุดคอยควบคุมสมาชิกสถาบันระดับหนึ่ง จัดว่าเป็นการรวมกลุ่มที่แทบจะเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งเรียกว่าการรวมกลุ่มทางการเมืองอย่างสมบูรณ์ (Complete Political Integration) ส่วนสถาบันสูงสุด คือรัฐสภากลาง (Central parliament) ทำหน้าที่รองรับการรวมกลุ่ม

ใบงานที่ 1

เรื่อง ความเป็นมาของการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ประกอบแผนการสอนที่ 3
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรปีที่ 1

คำชี้แจง จงช่วยกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. การรวมกลุ่มเศรษฐกิจ หมายถึง.....
.....
.....
.....
2. เพราะเหตุใดจึงต้องมีการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ.....
.....
.....
.....
3. การรวมกลุ่มเศรษฐกิจประเภทใดที่ประเทศสมาชิกมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมากที่สุด
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ 1

เรื่อง ความเป็นมาของการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ประกอบแผนการสอนที่ 3
 วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรปีที่ 1

แนวคำตอบ ตอบโดยอิสระโดยใช้พื้นฐานความรู้ เรื่อง ความเป็นมาของการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

1. ความหมายของการรวมกลุ่มเศรษฐกิจ (Regional Economic Intergration) หมายถึง การที่ประเทศมากกว่าหนึ่งประเทศที่มีเจตนารมณ์เดียวกัน มารวมกันให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หรือเพื่อผลประโยชน์ทางใดทางหนึ่ง เพื่อผลทางเศรษฐกิจมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดและขจัดปัญหา ระหว่างประเทศในภูมิภาคเดียวกัน และเพื่อร่วมกันพัฒนาประเทศที่ประสบภัยจากสงครามโลก

2. การรวมกลุ่มประเทศ สาเหตุสำคัญที่ทำให้ประเทศต่าง ๆ มีการรวมกลุ่มกันเพื่อ ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยให้ความร่วมมือกัน ในการจัดตั้งเป็นสมาคมสนธิสัญญา หรือ องค์การระหว่างประเทศขึ้นมานั้น ก็เพราะว่าศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติและมนุษย์ของแต่ละ ประเทศยังมีไม่เท่ากัน แม้ว่าประเทศดังกล่าวจะอยู่ในภูมิภาคเดียวกันหรือมีสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ที่ ใกล้เคียงกันก็ตาม ด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้ประเทศต่าง ๆ หันมาให้ความร่วมมือกันช่วยเหลือกัน โดยที่ ร่วมมือกันเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศภายในกลุ่ม

3. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจร่วมกันอย่างสมบูรณ์ (Complete Economic Integration) ถือเป็น การรวมกลุ่มอยู่ในระดับสูงสุด คือ สามารถเคลื่อนย้ายทรัพยากรทุกประเทศภายในกลุ่ม สมาชิกได้อย่างเสรี ทุกประเทศสมาชิกมีการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจร่วมกัน มีการใช้เงินตรา สกุลเดียวกัน มีสถาบันระดับสูงสุดคอยควบคุมสมาชิกสถาบันระดับหนึ่ง จัดว่าเป็นการรวมกลุ่มที่ แทบจะเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งเรียกว่าการรวมกลุ่มทางการเมืองอย่างสมบูรณ์ (Complete Political Integration) ส่วนสถาบันสูงสุด คือรัฐสภากลาง (Central parliament) ทำหน้าที่รองรับการ รวมกลุ่ม

ใบความรู้ ที่ 2

เรื่อง สหภาพยุโรป

ประกอบแผนการสอนที่ 3

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

สหภาพยุโรป : European Union

ประชาคมยุโรปหรือสหภาพยุโรปในปัจจุบันก่อตั้งขึ้นเมื่อ ปี 1958 (2503) โดยการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเดียวกัน 6 ประเทศ เพื่อวางรากฐานความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนภายในกลุ่มให้ดีขึ้น ปัจจุบันมีสมาชิก 16 ประเทศ ประกอบด้วย เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ ลักเซมเบิร์ก ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี สหราชอาณาจักร ไอร์แลนด์ เดนมาร์ก กรีซ สเปน โปรตุเกส ออสเตรีย สวีเดน ฟินแลนด์ และโปแลนด์

1. ความเป็นมา

สหภาพยุโรป จัดตั้งขึ้นปี ค. ศ. 1952 เป็นประชาคมถ่านหินและเหล็กกล้าแห่งยุโรป (European Coal and Steel Community-ECSC) มีสมาชิก 6 ประเทศ ได้แก่ ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม และลักเซมเบิร์ก

ในปี ค.ศ. 1958 จัดตั้งประชาคมพลังงานปรมาณู (European Atomic Energy Community Euration) และประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (European Economic Community / EEC)

ในปี ค.ศ. 1968 EEC พัฒนาเป็นสหภาพศุลกากร (Custom Union) และก้าวเข้าสู่การเป็นตลาดร่วม (Common Market)

ในปี ค.ศ. 1992 ลงนามสนธิสัญญามาสทริชท์ (Treaty of Maastricht) เรียกชื่อใหม่ว่า สหภาพยุโรป (European Union) หรือ EU

ในแนวลีก ได้รวมตัวกันเป็นสหภาพศุลกากร และต่อมาได้พัฒนาเป็นตลาดยุโรปเดี่ยวนับตั้งแต่ก่อตั้งมาจนถึงปัจจุบัน สหภาพยุโรป ได้ขยายความร่วมมือไปยังประเทศต่างๆ ในยุโรป ทั้งในแนวลีก และแนวกว้าง ปี 1993 และปัจจุบันกำลังดำเนินการเพื่อไปสู่การเป็นสหภาพเศรษฐกิจและการเงิน ซึ่งมีเป้าหมายให้มีธนาคารกลางแห่งเดียว และใช้เงินสกุลเดียวกันภายในปี 1999 (2542)

ในแนวกว้าง ได้มีการขยายความร่วมมือไปยังประเทศ/กลุ่มต่างๆในยุโรป โดยการจัดทำความตกลงความร่วมมือต่างๆ เพื่อปูทางให้ประเทศเหล่านั้นได้มีโอกาสเข้าเป็นสมาชิกถาวรของสหภาพยุโรปต่อไป

2. การรวมเป็นตลาดเดียว (Single Market)

วัตถุประสงค์ของการรวมเป็นตลาดเดียวของสหภาพยุโรป เพื่อให้ตลาดทั้ง 15 ประเทศ ปราศจากอุปสรรคกีดกันระหว่างกัน ให้มีการเคลื่อนย้ายประชากร สินค้า บริการ และเงินทุนอย่างเสรี โดยปรับประสานกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และโครงสร้างภาษี ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันเสริมสร้าง บรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการค้า การลงทุน และการแข่งขันภายในสหภาพยุโรป

3. เงินยูโร

ตามสนธิสัญญามาร์ชทริชท์ (Treaty of Maastricht) ในปี ค.ศ.1993 ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปได้รวมตัวกันจัดตั้ง “สหภาพเศรษฐกิจและการเงินยุโรป” (EMU – European Economic and Monetary Union) เพื่อดำเนินการให้สหภาพยุโรปเป็นตลาดเดียวและใช้เงินสกุลเดียวกัน โดยมีธนาคารกลางยุโรป (ECB – European Central Bank) เป็นผู้ควบคุมดูแลนโยบายทางการเงินตลอดจนดูแลเงินสกุลเดียว ที่จะนำไปใช้ทั่วสหภาพยุโรป โดยธนาคารกลางยุโรปจะเริ่มดำเนินงานนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ค.ศ.1999 เป็นต้นไป ประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรปที่พร้อมจะใช้เงินสกุลยูโรมี 11 ประเทศ หรือเรียกว่า “Euro - 11 Group” ประกอบด้วย ประเทศเนเธอร์แลนด์ เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก ฝรั่งเศส เยอรมนี ไอร์แลนด์ อิตาลี สเปน โปรตุเกส ออสเตรีย และฟินแลนด์ ส่วนประเทศสมาชิกที่ยังขาดคุณสมบัติตามที่ระบุไว้ในสนธิสัญญามาร์ชทริชท์ ประเทศสหราชอาณาจักร เนื่องจากเหตุผลทางการเมือง แต่จะขอเข้าร่วมในปี ค.ศ.2003 ประเทศเดนมาร์กและสวีเดนจะพิจารณาเข้าร่วมภายใน 3-4 ปีข้างหน้า เนื่องจากเหตุผลทางการเมืองเช่นเดียวกับสหราชอาณาจักร

4. มาตรฐานการประกันคุณภาพ ISO 9000 (ISO 9000 Quality System Standards)

การที่ประชาคมเศรษฐกิจยุโรปรวมตัวกันเป็นสหภาพเศรษฐกิจยุโรปได้สำเร็จ ทำให้เป็นตลาดใหญ่ที่มีบทบาทต่อเศรษฐกิจโลก โดยได้นำมาตรการหลายอย่างมาใช้เพื่อกีดกันสินค้าจากประเทศนอกกลุ่ม คือการกำหนดมาตรฐานสินค้าให้สูงขึ้น ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับรองการประกันคุณภาพด้านต่าง ๆ เช่น มาตรฐานการประกันคุณภาพ ISO 9000 (ISO 9000 Quality System Standards) เป็นระบบคุณภาพที่ใช้ในการประกันคุณภาพ และการบริหารกระบวนการต่างๆใน

องค์กรผู้ส่งมอบ (Supplier) หรือผู้ผลิต (Manufacturer) หรือผู้ให้บริการ ประกอบด้วยข้อกำหนดทั้งหมด 20 ข้อ ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทาง หรือเป็นเงื่อนไขในการทำข้อตกลงต่างๆ ทางการค้าระหว่างผู้ซื้อ (Purchaser) หรือ ลูกค้า (Customer) กับผู้ส่งมอบหรือผู้ผลิตได้ โดยลูกค้ามีสิทธิ์ที่จะเลือกทำการค้า

ใบงาน ที่ 2

เรื่อง สหภาพยุโรป (EU)
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 3
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

จงช่วยกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. ตลาดเดี่ยว (Single Market) ของสหภาพยุโรปกำหนดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ใด

.....
.....
.....
.....

2. เงินสกุลยูโรมีผลอย่างไรต่อระบบเศรษฐกิจโลก และเศรษฐกิจไทย

.....
.....
.....
.....

3. การกำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพ ISO 9000 (ISO 9000 Quality System Standards) ของสหภาพยุโรป มีผลกระทบต่อการผลิตสินค้าของประเทศไทยเพื่อการส่งออกอย่างไร

.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ 2

เรื่อง การรวมกลุ่มของสหภาพยุโรป

ประกอบแผนการสอนที่ 3

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

แนวคำตอบ ตอบโดยอิสระโดยใช้พื้นฐานความรู้ เรื่อง การรวมกลุ่มของสหภาพยุโรป

1. วัตถุประสงค์ของการรวมเป็นตลาดเดียวของสหภาพยุโรป เพื่อให้ตลาดทั้ง 15 ประเทศ ปราศจากอุปสรรคกีดกันระหว่างกัน ให้มีการเคลื่อนย้ายประชากร สินค้า บริการ และเงินทุนอย่างเสรี โดยปรับประสานกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และโครงสร้างภาษี ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันเสริมสร้าง บรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการค้า การลงทุน และการแข่งขันภายในสหภาพยุโรป

2. เนื่องจากเงินสกุลยูโรเป็นเงินสกุลใหญ่ จึงมีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนเงินทุนสำรองต่างประเทศ และเป็นสกุลเงินที่จะเป็นเครื่องถ่วงดุลกับเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ ฯ และสกุลเงินของญี่ปุ่น แต่ละประเทศใช้เป็นอำนาจต่อรองเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

3. การกำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพ ISO 9000 ของสหภาพยุโรป ส่งผลให้กระบวนการผลิตเพื่อส่งสินค้าออกไปขายยังสหภาพยุโรป ของประเทศไทยที่ต้องได้ตรวจสอบเพื่อรับรองมาตรฐานการประกันคุณภาพ จากสถาบันที่ได้รับการเชื่อถือของผู้ซื้อสินค้าทั้งสินค้าในภาคเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรม การผลิตสินค้าจึงต้องปรับปรุงคุณภาพทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

ใบงานที่ 3

รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

เรื่องการประชุมผู้นำอาเซียน และ กลุ่มสมาคมการค้า แห่งยุโรป

ชื่อ-สกุล.....กลุ่ม.....เลขที่..... กลุ่มบ้านที่.....	
บทบาทในกลุ่มบ้าน	บทบาทในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ .....

ใบความรู้ที่ 3

เรื่องการประชุมผู้นำอาเซียน และ กลุ่มสมาคมการค้าแห่งยุโรป ประกอบแผนการสอนที่ 3
 ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

การประชุมผู้นำเอเชีย – ยุโรป หรืออาเซียน (ASEM : Asia – Europe Meeting)

การประชุมเอเชีย – ยุโรป มีจุดเริ่มต้นจากการประชุมสุดยอดเอเปคครั้งที่ 2 ที่เมืองโบกอร์ ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2537 โดยนายกรัฐมนตรีไทย (นายชวน หลีกภัย) กับนายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ เสนอให้มีการประชุมระหว่างผู้นำของเอเชียและยุโรป โดยจัดตั้งขึ้นครั้งแรกที่ กรุงเทพฯ ฯ ในวันที่ 1-2 มีนาคม พ.ศ. 2539

นับเป็นก้าวแรกที่จะเชื่อมโยงภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและยุโรป ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยฝ่ายเอเชีย 10 ประเทศ ได้แก่ 7 ประเทศในอาเซียน คือบรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม กับจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ฝ่ายยุโรป 15 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรีย เบลเยียม เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ไอร์แลนด์ อิตาลี ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส สเปน สวีเดน และสหราชอาณาจักร และ คณะกรรมาธิการยุโรป

วัตถุประสงค์สำคัญของอาเซียน คือ เพื่อหาแนวทางที่จะร่วมมือกันทางเศรษฐกิจระหว่างกัน โดยเฉพาะการเปิดการค้าเสรี เช่น ลดขั้นตอนพิธีทางศุลกากร ร่วมมือกันจัดตั้งสถาบันทรัพย์สินทางปัญญา และวิธีการรองรับมาตรฐานและระบบมาตรฐาน ฯลฯ และเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน

สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป : เอฟตา (European Free Trade Association : EFTA)

เอฟตา ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1959 (พ.ศ. 2502) เป็นกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจของทวีปยุโรป ประกอบด้วยสมาชิก 7 ประเทศ ได้แก่ นอร์เวย์ สวีเดน ฟินแลนด์ สวิสเซอร์แลนด์ ออสเตรียและลิกเตนสไตน์ กลุ่มเอฟตา ก่อตั้งขึ้นเนื่องจากสาเหตุความไม่พอใจของกลุ่มประเทศขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจของยุโรป (Organization for European Economic Co-operation : OEEC) ที่มีต่อองค์การตลาดร่วมยุโรป (EEC) ทำให้เกิดการแยกตัวมาตั้งเป็นกลุ่มเอฟตาขึ้นมา กลุ่มเอฟตามีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงเจนีวา ประเทศ สวิสเซอร์แลนด์

วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งในการก่อตั้ง

1. เพื่อการร่วมมือทางเศรษฐกิจในการจัดอุปสรรคต่าง ๆ ทางการค้าโดยเฉพาะสินค้าการเกษตรระหว่างประเทศสมาชิก

2. เพื่อกำหนดนโยบายทางการค้าของประเทศ
3. ปฏิรูประบบการค้า โดยเฉพาะสินค้าอุตสาหกรรมของประเทศสมาชิก

ผลงาน

1. ลดอัตราภาษีศุลกากรสินค้าอุตสาหกรรมระหว่างประเทศสมาชิก
2. กำหนดระบบการค้าเสรีทางการเกษตร
3. ป้องกันมิให้สินค้านอกกลุ่มสมาชิกที่มีราคาถูกกว่าเข้ามาขายภายในประเทศของกลุ่มสมาชิกได้
4. ยกเลิกเก็บภาษีสินค้าสินค้าทุกประเภทของกลุ่มสมาชิก
5. ประสานความร่วมมือกับ EEC (ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป)
6. กำหนดเขตการค้าเสรีร่วมกับ EEC (ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป)

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับกลุ่มประเทศสมาชิกสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป

ประเทศไทยกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (EFTA) มีสัมพันธ์ทางการค้าที่ดีต่อกัน โดยเฉพาะประเทศคู่ค้าที่สำคัญ คือ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยประเทศไทยส่งอัญมณี สิ่งทอ น้ำตาลทราย และสินค้าประเภทอาหารไปยังกลุ่มเอฟตา ส่วนสินค้าที่ไทยนำเข้าจะเป็นเครื่องจักร และเหล็ก การค้าระหว่างประเทศไทยกับเอฟตา (EFTA) ในปัจจุบัน ยังมีปริมาณและมูลค่าน้อยกว่ากลุ่มองค์การตลาดร่วมยุโรป

ใบงาน ที่ 3

เรื่อง การประชุมผู้นำอาเซียน และกลุ่มสมาคมการค้าแห่งยุโรป ประกอบแผนการสอนที่ 3
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

*****

จงช่วยกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. การประชุมเอเชีย – ยุโรป (ASEM) เกี่ยวข้องกับกลุ่มประเทศใดและมีวัตถุประสงค์อะไร

.....
.....
.....
.....

2. เพราะเหตุใดสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปจึงแยกตัวออกจากองค์การตลาดยุโรป

.....
.....
.....
.....

3. สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปมีความสำคัญต่อประเทศไทยอย่างไร

.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงาน ที่ 3

เรื่อง การประชุมผู้นำอาเซียน และกลุ่มสมาคมการค้าแห่งยุโรป ประกอบแผนการสอนที่ 3
 วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

แนวคำตอบ ตอบโดยอิสระโดยใช้พื้นฐานความรู้ เรื่อง การประชุมผู้นำอาเซียน และกลุ่มสมาคมการค้าแห่งยุโรป

1. การประชุมเอเชีย – ยุโรป (ASEM) เกี่ยวข้องกับเป็นการประชุมเชื่อมโยงภูมิภาคเอเชียและยุโรปผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยฝ่ายเอเชีย 10 ประเทศ ได้แก่ 7 ประเทศในอาเซียน คือ บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม กับจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ฝ่ายยุโรป 15 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรีย เบลเยียม เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ไอร์แลนด์ อิตาลี ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส สเปน สวีเดน และสหราชอาณาจักร และคณะกรรมการยุโรป

มีวัตถุประสงค์ของการร่วมมือกันก็เพื่อส่งเสริมการขยายตัวทางอุตสาหกรรม การเกษตร และการบริการ เพื่อสร้างงานและยกระดับการครองชีพของประชาชน เป็นการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างกัน ใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มสมาชิกให้มีอำนาจการแข่งขันในตลาดโลกได้

2. สาเหตุความไม่พอใจของกลุ่มประเทศ องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจของยุโรป (Organization for European Economic Co-operation : OEEC) ที่มีต่อองค์การตลาดร่วมยุโรป (EEC) ทำให้เกิดการแยกตัวมาตั้งเป็นกลุ่มเอฟตาขึ้นมา กลุ่มเอฟตามีวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งเพื่อการร่วมมือทางเศรษฐกิจในการจัดอุปสรรคต่าง ๆ ทางการค้าโดยเฉพาะสินค้าการเกษตรระหว่างประเทศสมาชิก

1. เพื่อกำหนดนโยบายทางการค้าของประเทศ
2. ปฏิรูประบบการค้า โดยเฉพาะสินค้าอุตสาหกรรมของประเทศมวลหมู่สมาชิก

3. สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (EFTA) มีความสำคัญต่อประเทศไทยเพราะเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญ คือ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยประเทศไทยส่งอัญมณี สิ่งทอ น้ำตาลทราย และสินค้าประเภทอาหารไปยังกลุ่มเอฟตา ส่วนสินค้าที่ไทยนำเข้าจะเป็นเครื่องจักร และเหล็ก การค้าระหว่างประเทศไทยกับเอฟตา (EFTA) ในปัจจุบัน ยังมีปริมาณและมูลค่าน้อยกว่ากลุ่มองค์การตลาดร่วมยุโรป

ใบงานที่ 4

รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

เรื่องการรวมกลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออก

ชื่อ-สกุล.....กลุ่ม.....เลขที่.....	
กลุ่มบ้านที่.....	
บทบาทในกลุ่มหลัก	บทบาทในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ .....

ใบความรู้ที่ 4

เรื่อง	การรวมกลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออก	ประกอบแผนการสอนที่ 3
วิชา	20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์	ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

การรวมกลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออก

กลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออก (Organization of Petroleum Exporting Countries : OPEC) ก่อตั้งขึ้นเมื่อ มกราคม พ.ศ. 2503 เพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออก โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ

1. ร่วมกันกำหนดราคาและจำกัดปริมาณการผลิตน้ำมันในกลุ่มประเทศสมาชิก เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดจากการขายน้ำมันในตลาดโลก

2. เพื่อควบคุมปริมาณและราคาน้ำมันในตลาดโลก

3. เพื่อขจัดอิทธิพลของบริษัทน้ำมันในตลาดโลก

4. เพื่อการสร้างอำนาจต่อรองทางการค้า

5. เพื่อเก็บภาษีเงินได้จากบริษัทผู้ผลิตน้ำมันในส่วนของผลกำไร

ประเทศสมาชิกทั้งสิ้น 13 ประเทศคือ ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน อิรัก คูเวต สหรัฐอาหรับเอมิเรต แอลจีเรีย กาบอง ลิเบีย กาตาร์ ไนจีเรีย เอกวาดอร์ อินโดนีเซีย และ เวเนซุเอลา

ผลงาน

1. ทำสนธิสัญญาเกี่ยวกับน้ำมันเพื่อใช้บังคับภายในประเทศสมาชิก เช่น เก็บภาษีเงินได้ร้อยละ 55 จากผลกำไรของบริษัทผู้ผลิตน้ำมัน เข้าควบคุมการผลิตน้ำมัน ยึดครองการผลิตน้ำมันภายในประเทศของตนเป็นต้น

2. การปรับราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกให้สูงขึ้น เพื่อนำเงินตราที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาประเทศ และบางส่วนยังนำไปใช้ในการช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนา

3. การใช้น้ำมันเป็นเครื่องต่อรองทางการเมือง เช่น ใน พ.ศ. 2516 – 2517 ที่สหรัฐอเมริกาสนับสนุนอิสราเอล ในกรณีที่อิสราเอลขัดแย้งกับอาหรับ โดยกลุ่มโอเปคตอบโต้ด้วยการงดส่งน้ำมันให้กับสหรัฐอเมริกา

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับกลุ่มประเทศสมาชิกโอเปค

1. ความสัมพันธ์ทางการค้า ประเทศไทยมีการส่งสินค้าออกไปยังประเทศสมาชิกกลุ่มโอเปค อาทิ สินค้าทางการเกษตร เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เป็นต้น ขณะที่ประเทศไทยก็สั่งซื้อน้ำมันจากประเทศสมาชิกกลุ่มโอเปค เป็นสินค้านำเข้าประเทศไทย

2. ความสัมพันธ์ด้านแรงงาน ประเทศไทยมีการติดต่อกับประเทศสมาชิกกลุ่มโอเปคด้านแรงงาน โดยการจัดส่งแรงงานเข้าไปทำงาน ภายในประเทศสมาชิก อาทิ อิหร่าน คูเวต สหรัฐอาหรับเอมิเรสต์ เป็นต้น

3. ความสัมพันธ์ทางการทูต ประเทศไทยมีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศสมาชิกกลุ่มโอเปคในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านการค้า ประเทศไทยได้ทำสนธิสัญญาการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศสมาชิกกลุ่มโอเปคบางประเทศ ทั้งกลุ่มโอเปคยังให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับเงินกู้แก่ประเทศไทย

ผลที่ไทยได้รับ

1. สามารถส่งสินค้าด้านการเกษตร เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ออกไปขายยังกลุ่มประเทศสมาชิกโอเปคได้มากขึ้น
2. สามารถจัดส่งแรงงานไปทำงานในประเทศกลุ่มสมาชิกโอเปคได้มากขึ้น
3. ได้รับความช่วยเหลือด้านเงินกู้และความช่วยเหลือด้านการเกษตร

ทิศทางราคาน้ำมัน ปี พ.ศ. 2547 ของประเทศไทย

รัฐบาลไทยประกาศตรึงราคาขายปลีกน้ำมันภายในประเทศ ไปจนกว่าสถานการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลกจะคลี่คลาย ตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2542 – 2546 ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศถึงปีละ 4,800-8,900 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีอัตราเพิ่มของมูลค่านำเข้าน้ำมันสูงถึง 23.3 ต่อปี ในปี พ.ศ. 2546 ประเทศไทยมีการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศคิดเป็นมูลค่ารวม 8,895.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 20.0 โดยในจำนวนนี้เป็น การนำเข้าจากกลุ่มตะวันออกกลาง 6,206.1 ล้านดอลลาร์ หรือเท่ากับร้อยละ 69.8 ของมูลค่านำเข้าน้ำมันทั้งหมด โดยพึ่งพาแหล่งน้ำมันจากประเทศนอกกลุ่มตะวันออกกลางในสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้นเป็นกว่าร้อยละ 30 ของการนำเข้าน้ำมันรวมของประเทศ เพราะสมาชิกโอเปคสามารถผลิตกำลังกันได้ด้วยการลดกำลังการผลิตน้ำมันดิบมาเป็นระยะ ๆ ปัญหาความไม่สงบจากภัยการก่อการร้ายในหลายประเทศ และปัญหาภายในของอิรักจากการเข้าฟื้นฟูของทหารสัมพันธมิตร และความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลกับปาเลสไตน์ ที่มีการรบพุ่งกันอย่างรุนแรงทำให้ราคาน้ำมันผันผวนอยู่มากแนวทางการแก้ไขของไทยคือ พัฒนาแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติทั้งใต้ท้องทะเลและบนบก พัฒนาแหล่งถ่านหินลิกไนต์ ไฟฟ้าพลังน้ำจากเขื่อนต่าง ๆ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานชีวมวล พลังงานความร้อนใต้พิภพและพลังงานลม เป็นต้น

ใบงาน ที่ 4

เรื่อง การรวมกลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออก
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 3
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

จงร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. หลักการของการกลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออกคืออะไร

.....
.....
.....
.....

2. ประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับการกลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออกอย่างไร

.....
.....
.....
.....

3. ผลที่ประเทศไทยได้รับจากประเทศผู้ส่งน้ำมันคืออะไร

.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงาน ที่ 4

เรื่อง การรวมกลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออกและสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป

ประกอบแผนการสอนที่ 3

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

แนวคำตอบ ตอบโดยอิสระ โดยใช้พื้นฐานความรู้ เรื่อง การรวมกลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็น
สินค้าออกและสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป

1. หลักการของการกลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันเป็นสินค้าออก มีดังต่อไปนี้คือ

1. ร่วมกันกำหนดราคาและจำกัดปริมาณการผลิตน้ำมันในกลุ่มประเทศสมาชิก
เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดจากการขายน้ำมันในตลาดโลก

2. เพื่อควบคุมปริมาณและราคาน้ำมันในตลาดโลก

3. เพื่อขจัดอิทธิพลของบริษัทน้ำมันในตลาดโลก

4. เพื่อการสร้างอำนาจต่อรองทางการค้า

5. เพื่อเก็บภาษีเงินได้จากบริษัทผู้ผลิตน้ำมันในส่วนของผลกำไร

2. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับกลุ่มประเทศสมาชิกโอเปก มีดังต่อไปนี้ คือ

1. ความสัมพันธ์ทางการค้า ประเทศไทยมีการส่งสินค้าออกไปยังประเทศ
กลุ่มเอเปค อาทิ สินค้าทางการเกษตร เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ขณะที่ประเทศไทยก็สั่งซื้อน้ำมัน
จากประเทศสมาชิกกลุ่มโอเปก เป็นสินค้านำเข้าประเทศไทย

2. ความสัมพันธ์ด้านแรงงาน ประเทศไทยมีการติดต่อกับประเทศสมาชิกกลุ่ม
โอเปกด้านแรงงาน โดยการจัดส่งแรงงานเข้าไปทำงาน ภายในประเทศสมาชิก อาทิ อิหร่าน
คูเวต สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เป็นต้น

3. ความสัมพันธ์ด้านการทูต ประเทศไทยมีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศ
สมาชิกโอเปกในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านการค้า ประเทศไทยได้ทำสนธิสัญญาการค้าระหว่าง
ประเทศไทยกับประเทศสมาชิกกลุ่มโอเปกบางประเทศ ทั้งกลุ่มโอเปกยังให้ความช่วยเหลือ
เกี่ยวกับเงินกู้แก่ประเทศไทย

3. ผลที่ประเทศไทยได้รับจากประเทศผู้ส่งน้ำมัน คือสามารถส่งสินค้าด้านการเกษตร
เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ออกไปขายยังกลุ่มประเทศสมาชิกโอเปกได้มากขึ้นสามารถจัดส่งแรงงาน
ไปทำงานในประเทศกลุ่มสมาชิกโอเปก ได้รับความช่วยเหลือด้านเงินกู้และความช่วยเหลือด้าน
การเกษตร

ใบความรู้ที่ 5

เรื่อง ศุลกากรทางการค้า (GATT) และ องค์การการค้าโลก (WTO) ประกอบแผนการสอนที่ 3
 วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

ศุลกากรทางการค้า (GATT)

ข้อตกลงทั่วไปเกี่ยวกับภาษีศุลกากร และการค้า : แกดตต์ (General Agreement on Tariff and Trade : GATT) เป็นสนธิสัญญาทางการค้าระหว่างประเทศ ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2491 ประกอบด้วยสมาชิกครั้งแรก 23 ประเทศ มีสำนักงานใหญ่ที่เมืองเจนีวาประเทศ สวิตเซอร์แลนด์ ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกในลำดับที่ 88 เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2525

วัตถุประสงค์ในการก่อตั้ง

1. เพื่อแก้ปัญหาทางด้านภาษีศุลกากรระหว่างประเทศ
2. เพื่อให้ความช่วยเหลือต่อประเทศสมาชิกในด้านปัญหาเกี่ยวกับการค้า
3. เพื่อแก้ปัญหาการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ
4. เพื่อเพิ่มปริมาณการค้าขายระหว่างประเทศ

ผลประโยชน์ที่ไทยได้รับ

1. ไทยสามารถส่งสินค้าออกไปขายยังต่างประเทศได้มากขึ้น
2. ไทยได้รับความช่วยเหลือจากองค์การแกดตต์ในด้านการค้า
3. ไทยได้รับหลักประกันทางการค้าระหว่างประเทศ
4. ได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าระหว่างประเทศสำหรับประเทศกำลังพัฒนา
5. สามารถแก้ปัญหาทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิกได้มากขึ้น

องค์การการค้าโลก (WTO : World Trade Organization)

องค์การการค้าโลก จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2538 อันเป็นผลเนื่องมาจากการเจรจาการค้าพหุภาคี รอบอุรุกวัย ภายใต้แกดตต์ (GATT) หลังจากมีความพยายามของนานาประเทศ นานกว่า 47 ปี เพื่อก่อตั้งองค์การขึ้นมาดูแลการค้าโลก มีสมาชิกเริ่มแรก 81 ประเทศ มีที่ตั้งอยู่ที่ นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิก WTO เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2537 เป็นสมาชิกลำดับที่ 59 มีสถานะเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้ง โดยองค์การการค้าโลกมีหน้าที่สำคัญ คือ

1. บริหารความตกลงและดูแล ให้มีการปฏิบัติตามพันธกรณีตามบันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับการค้าโลก 28 ฉบับ โดยผ่านคณะมนตรี (Council) และคณะกรรมการ (Committee)
2. เป็นเวทีเพื่อเจรจาอุปสรรคทางการค้าของประเทศสมาชิก ทั้งในรูปของมาตรการภาษีศุลกากรและมาตรการที่ใช้ภาษี
3. ดูแลสถานการณ์การค้าระหว่างประเทศ และจัดให้มีการทบทวนนโยบายการค้าของประเทศสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ
4. เป็นเวทีให้ประเทศสมาชิกเจรจาเพื่อตกลงให้มีการแก้ไขขัดแย้งทางการค้าในรูปของคณะผู้พิจารณา (Panel) ให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงและให้ข้อเสนอแนะ
5. ช่วยเหลือประเทศสมาชิกโดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา ทั้งด้านข้อมูล การศึกษา ประเด็นสำคัญเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีได้เพียงพอ
6. ประสานงานกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และธนาคารโลก เพื่อให้นโยบายเศรษฐกิจโลกสอดคล้องกันยิ่งขึ้น

สำหรับวิธีการดำเนินงานของ WTO จะดำเนินการเมื่อประเทศสมาชิกได้กระทำการไม่สอดคล้องหรือขัดต่อพันธกรณีภายใต้ข้อตกลงของ WTO (WTO Agreement) ประเทศผู้เสียหายคือ ประเทศคู่กรณี จะนำเรื่องเข้าสู่องค์การ โดยผ่านผู้อำนวยการองค์การการค้าโลก (WTO Director General) ทางองค์การจะจัดให้มีการปรึกษาหารือ การไกล่เกลี่ย การประนีประนอม โดยพยายามหาทางออกที่ดีที่สุดและยอมรับกันได้ ผู้อำนวยการองค์การการค้าโลกสามารถเลือกหรือพิจารณาแทนภายใน 6 เดือน ผลการพิจารณาจะสรุปเป็นรายงานของคณะกรรมการโดยพิจารณาแทนภายใน 6 เดือน ผลการพิจารณาจะสรุปเป็นรายงานของคณะกรรมการโดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงและข้อต่อสู้ทางกฎหมาย และคณะกรรมการระงับข้อพิพาทจะลงมติและรายงานให้ประเทศสมาชิกรับทราบ ถ้าคู่กรณีหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ยอมรับ ก็ให้มีการยื่นอุทธรณ์

การที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกของ WTO ย่อมมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงขององค์การ ในขณะที่เดียวกัน ประเทศสมาชิก WTO อื่น ๆ ก็ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงขององค์การ

1. ความตกลงว่าด้วยการเกษตรภายใต้องค์การการค้าโลก ซึ่งถือเป็นครั้งแรกที่มีการปฏิรูปการค้าสินค้าเกษตรในระดับโลก มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การค้าสินค้าเกษตรเสรียิ่งขึ้น ทัดเทียมกับการค้าสินค้าอุตสาหกรรม เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2538 โดยได้กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติตามพันธกรณีสำหรับประเทศพัฒนาแล้ว 6 ปี ประเทศกำลังพัฒนา 10 ปี รวมทั้ง ได้รับความ

ให้มีการเจรจาเพื่อปฏิรูปการค้าสินค้าเกษตรให้เสรียิ่งขึ้น ก่อนสิ้นสุดระยะเวลาปฏิบัติตามพันธกรณี 1 ปี

2. สาระสำคัญของความตกลง คือ

1. การลดอัตราภาษีศุลกากร เพื่อเปิดโอกาสให้สินค้าจากต่างประเทศสามารถเข้าสู่ตลาดได้มากขึ้น

2. ยกเลิกมาตรการจำกัดการนำเข้าทุกชนิด โดยเปลี่ยนไปใช้มาตรการภาษีแทนและเปิดให้มีการนำเข้าขั้นต่ำจำนวนหนึ่งในอัตราภาษีต่ำ

3. ลดมาตรการอุดหนุนภายในที่มีผลบิดเบือนกลไกการตลาด

4. ลดมาตรการอุดหนุนการส่งออกสินค้าเกษตร

3. นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2538 ประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลกมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามข้อผูกพัน โดยคณะกรรมการเกษตร (Committee on Agriculture จะทำหน้าที่ในการดูแลและติดตามการปฏิบัติตามผลการเจรจา และเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกได้ตอบข้อซักถามต่าง ๆ เกี่ยวกับผลการดำเนินการ

4. ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบในการดำเนินการตามพันธกรณี ได้แก่

การบริหารโควต้าภาษี เนื่องจากความตกลงฯ ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่แน่นอนในการบริหารโควต้าภาษี จึงทำให้สมาชิกแต่ละประเทศใช้วิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การประมูลโควต้า การใช้วิธี first come first serve หรือการออกไปอนุญาตนำเข้า และการนำเข้าไม่ครบตามปริมาณโควต้าที่ผูกพัน เป็นต้น

ใบงาน ที่ 5

เรื่อง สุลกากรทางการค้า (GATT)และ องค์การการค้าโลก (WTO) ประกอบแผนการสอนที่ 3
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

จงช่วยกันอภิปรายประเด็นต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของข้อตกลงทั่วไปเกี่ยวกับภาษีศุลกากร และการค้า : แกดต์ คืออะไร
 1.....2
 .....
 3.....
 4.....
 5.....
2. หน้าที่สำคัญขององค์การการค้าโลก (WTO) คืออะไร
 .....
 .....
 .....
 .....
3. ประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของขึ้นองค์การการค้าโลกได้แก่
 .....
 .....
 .....
 .....

เฉลยใบงาน ที่ 5

เรื่อง ศุลกากรทางการค้า (GATT) และ องค์การการค้าโลก (WTO) ประกอบแผนการสอนที่ 3
 วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

แนวคำตอบ ตอบโดยอิสระโดยใช้พื้นฐานความรู้ เรื่อง ศุลกากรทางการค้า (GATT) และ
 องค์การการค้าโลก (WTO)

1. วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งของข้อตกลงทั่วไปเกี่ยวกับภาษีศุลกากร และการค้า : แกตต์
 คือ

1. เพื่อแก้ปัญหาทางด้านภาษีศุลกากรระหว่างประเทศ
2. เพื่อให้ความช่วยเหลือประเทศสมาชิกในด้านปัญหาเกี่ยวกับการค้า
3. เพื่อแก้ปัญหการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ
4. เพื่อเพิ่มปริมาณการค้าขายระหว่างประเทศ

2. หน้าที่สำคัญขององค์การการค้าโลก คือ

1. บริหารความตกลงและดูแลให้มีการปฏิบัติตามพันธกรณีตามบันทึกความเข้าใจ
 เกี่ยวกับการค้าโลก 28 ฉบับ โดยผ่านคณะมนตรี (Council) และคณะกรรมการ (Committee)
  2. เป็นเวทีเพื่อเจรจาอุปสรรคทางการค้าของประเทศสมาชิก ทั้งในรูปของ
 การภาษีศุลกากรและมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี
  3. ดูแลสถานการณ์การค้าระหว่างประเทศ และจัดให้มีการทบทวนนโยบายการค้า
 ของประเทศสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ
  4. เป็นเวทีให้ประเทศสมาชิกเจรจาเพื่อตกลงให้มีการแก้ไขขัดแย้งทางการค้าในของ
 คณะผู้พิจารณา (Panel) ให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงและให้ข้อเสนอแนะ
  5. ช่วยเหลือประเทศสมาชิก โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา ทั้งด้านข้อมูล การศึกษา
 ประเด็นสำคัญเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีได้เพียงพอ
  6. ประสานงานกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และธนาคารโลก เพื่อให้
 นโยบายเศรษฐกิจโลกสอดคล้องกันยิ่งขึ้น
3. ประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของขึ้นองค์การการค้าโลก ได้แก่
1. เป็นเวทีเพื่อเจรจาอุปสรรคทางการค้าของประเทศไทยทั้งในรูปของมาตรการ
 ภาษีศุลกากรและมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี
  2. ดูแลสถานการณ์การค้าระหว่างประเทศ และจัดให้มีการทบทวนนโยบายการค้า
 ของประเทศไทย

3. เป็นเวทีให้ประเทศไทยเจรจาเพื่อตกลงให้มีการแก้ไขขัดแย้งทางการค้าในรูปแบบของคณะผู้พิจารณา (Panel) ให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงและให้ข้อเสนอแนะ
4. ช่วยเหลือประเทศไทย ทั้งด้านข้อมูล การศึกษาประเด็นสำคัญเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีได้เพียงพอ
5. ประสานงานกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และธนาคารโลก เพื่อให้นโยบายเศรษฐกิจโลกสอดคล้องกันยิ่งขึ้น

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง การรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 เวลา 10 นาที

คำสั่ง จงเลือกข้อที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การเพิ่มอำนาจการต่อรองทางการค้าระหว่างประเทศทำได้โดยวิธีการใด
  - ก. ขยายตลาดการส่งออก
  - ข. ขอสสิทธิพิเศษทางการค้า
  - ค. รวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
  - ง. ขอความช่วยเหลือกันทางเศรษฐกิจ
2. เพื่อให้ “ความร่วมมือทางด้านการค้าระหว่างนานาชาติประเทศทั่วโลก ดำเนิน ความยุติธรรม และเกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ” คือ จุดประสงค์ขององค์การใด
  - ก. กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)
  - ข. องค์การการค้าโลก (WTO)
  - ค. ธนาคารโลก (IBRD)
  - ง. สหภาพยุโรป (EU)
3. การรวมกลุ่มเศรษฐกิจแบบสมบูรณ์เป็นการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระดับใด
  - ก. ระดับแรก
  - ข. ระดับกลาง
  - ค. ระดับสูง
  - ง. ระดับสูงสุด
4. ประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทยมีหลายกลุ่มประเทศ ที่สำคัญน้อยที่สุด คือข้อใด
  - ก. ประเทศญี่ปุ่น
  - ข. ประเทศสหรัฐอเมริกา
  - ค. กลุ่มประเทศโอเปค
  - ง. กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป

5. “การค้าเสรี” เน้นแนวปฏิบัติเรื่องใดเป็นสำคัญ
  - ก. ลดอัตราภาษีศุลกากร
  - ข. การประชุมสุดยอดผู้นำ
  - ค. การเพิ่มปริมาณการผลิต
  - ง. การจัดกลุ่มสินค้าตามคุณภาพ
6. ข้อใดคือเป้าหมายของความร่วมมือระหว่างสหภาพยุโรป กับประเทศที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ
  - ก. ลดอัตราภาษี
  - ข. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
  - ค. ช่วยเหลือประเทศด้อยพัฒนา
  - ง. ใช้เป็นอำนาจต่อรองกับประเทศคู่ค้า
7. อาเซม (ASEM) เกิดขึ้นจากข้อเสนอของผู้นำประเทศใด
  - ก. ใต้หวัน
  - ข. มาเลเซีย
  - ค. สิงคโปร์
  - ง. อินโดนีเซีย
8. โครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจเน้นการพัฒนาในด้านใดที่สำคัญ
  - ก. การพัฒนากำลังคน
  - ข. การพัฒนาเส้นทางคมนาคม
  - ค. การพัฒนาเทคโนโลยี
  - ง. การพัฒนาเกษตรกรรม
9. การใช้ระบบการรับรองคุณภาพของกลุ่มสหภาพยุโรปมีผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างไร
  - ก. ต้องประกันระบบคุณภาพด้านต่าง ๆ
  - ข. ต้องส่งเสริมการค้าและการลงทุนมากขึ้น
  - ค. ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงทางการค้าระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย
  - ง. ลูกค้ามีสิทธิ์เลือกทำการค้ามากขึ้น

10. การจำกัดสินค้านำเข้าของกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปมีผลต่อประเทศคู่ค้าในเอเชียอย่างไร

- ก. ได้รับความช่วยเหลือด้านการค้าเป็นพิเศษ
- ข. ได้ดุลการค้ามากขึ้น
- ค. ขาดดุลการค้ามากขึ้น
- ง. เสียเปรียบทางการค้ามากขึ้น

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

1. ค   2. ข   3. ง   4. ค   5. ก   6. ก   7. ค   8. ข   9. ข   10. ง

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง การรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 เวลา 10 นาที

คำสั่ง จงเลือกข้อที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจมีจุดประสงค์เพื่ออะไร
  - ก. เพื่อเพิ่มสวัสดิการให้แก่ประชาชนของแต่ละประเทศ
  - ข. เพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองทางการค้า
  - ค. เพื่อเร่งส่งเสริมวัฒนธรรมของภูมิภาค
  - ง. เพื่อเพิ่มการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ
2. ข้อใดไม่สัมพันธ์กับองค์การการค้าโลก (WTO)
  - ก. มีความร่วมมือกันทางการค้าระดับโลก
  - ข. ประเทศประเทศสมาชิกมีข้อตกลงร่วมกัน
  - ค. มีความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ
  - ง. ประเทศสมาชิกมีข้อตกลงร่วมกัน
  - จ. ให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจแก่ประเทศสมาชิก
3. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแบบใดจัดอยู่ในระดับสูงสุด
  - ก. เขตการค้าเสรี
  - ข. กลุ่มเศรษฐกิจอย่างสมบูรณ์
  - ค. ตลาดร่วม
  - ง. สหภาพเศรษฐกิจ
4. กลุ่มประเทศใดมีความสำคัญต่อการค้าของประเทศไทยมากที่สุด
  - ก. ประเทศญี่ปุ่น
  - ข. ประเทศสหรัฐอเมริกา กลุ่มประเทศโอเปค
  - ค. กลุ่มประเทศโอเปค
  - ง. กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป

5. แนวปฏิบัติในการตกลงกันด้านภาษีศุลกากรทางการค้าเป็นลักษณะการรวมกลุ่มเศรษฐกิจแบบใด
  - ก. เขตการค้าเสรี
  - ข. สหภาพศุลกากร
  - ค. ตลาดร่วม
  - ง. กลุ่มเศรษฐกิจอย่างสมบูรณ์
6. ประเทศที่ได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าจากสหภาพยุโรป (EU) มีข้อได้เปรียบทางการค้าอย่างไร
  - ก. ลดต้นทุนการผลิต
  - ข. เสี่ยงภัยลดลง
  - ค. ใช้เงินสกุลยูโร
  - ง. ได้รับโควตาในการส่งออกมากขึ้น
7. กลุ่มประเทศใดเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศในเอเชียและสหภาพยุโรป
  - ก. อาฟตา (AFTA)
  - ข. นาฟตา (NAFTA)
  - ค. อาเซ็ม (ASEM)
  - ง. เอเปค (APEC)
8. โครงการความร่วมมือในข้อใดที่เน้นการพัฒนาเทคโนโลยีและการคมนาคมขนส่ง
  - ก. โครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ
  - ข. โครงการสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ
  - ค. โครงการหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ
  - ง. โครงการความร่วมมือเอเชีย
9. มาตรการใดที่สหภาพยุโรปนำมาใช้เพื่อกีดกันสินค้าจากประเทศนอกกลุ่มที่มีผลกระทบต่อประเทศไทยมากที่สุด
  - ก. เงินสกุลยูโร
  - ข. การจำกัดสินค้านำเข้า
  - ค. การรับรองระบบคุณภาพ
  - ง. การให้สิทธิพิเศษทางการค้า

10. สิ่งประเทศด้อยพัฒนาของเอเชียจะเสียเปรียบต่อกลุ่มสหภาพยุโรปและพันธมิตรคืออะไร
- ก. ขาดแหล่งเงินทุน
  - ข. ศักยภาพการผลิตต่ำ
  - ค. ทำให้กระแสการส่งออกสินค้าไม่แน่นอน
  - ง. การจำกัดสินค้านำเข้าทำให้ขายสินค้าได้น้อยลง

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

1. ข   2. ค   3. ข   4. ก   5. ก   6. ข   7. ง   8. ก   9. ง   10. ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรปีที่ 1

เรื่อง กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่สำคัญกับประเทศไทย เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศมีลักษณะการรวมกลุ่มกันทั้งในระดับโลก และระดับภูมิภาค โดยมุ่งให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน องค์กรส่วนภูมิภาคที่มีบทบาทต่อ ภาวะการค้าระหว่างประเทศที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยที่สำคัญ คือการรวมกลุ่มใน ภูมิภาคภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภายใต้องค์การอาเซียน(ASEAN) เขตการค้าเสรีอาเซียน หรืออาฟตา(AFTA) องค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและแปซิฟิก (APEC) และกลุ่ม อนุภูมิภาค นอกจากนี้ยังมีองค์กรที่ให้การสนับสนุนด้านการเงินคือกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)) และการให้สิทธิพิเศษทางการค้า (GSP)

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจการรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่สำคัญกับประเทศไทย

2.2 จุดประสงค์นำทาง

1. อธิบายการรวมกลุ่มของสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้
2. อธิบายความร่วมมือของเขตการค้าเสรีอาเซียน(AFTA)ได้
3. อธิบายการดำเนินงานขององค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและแปซิฟิก (APEC) ได้
4. อธิบายบทบาทของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และการให้สิทธิพิเศษทาง การค้า (GSP) ได้
5. อธิบายการรวมกลุ่มอนุภูมิภาคได้
6. วิเคราะห์ประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ได้
7. เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มเศรษฐกิจของประเทศไทย
8. สามารถทำงานแบบร่วมมือ มีวินัย และความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของการ ทำงานได้สำเร็จตามกำหนดเวลา

3. สารการเรียนรู้

1. สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)
3. องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและแปซิฟิก (APEC)
4. กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และ สิทธิพิเศษทางการค้า (GSP)
5. การรวมกลุ่มอนุภูมิภาค

กระบวนการเรียนรู้

1. ทดสอบความรู้ก่อนเรียน เป็นข้อสอบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 5 นาที
2. นักเรียน ศึกษาวิดีโอทัศน์เรื่องการประชุมองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและแปซิฟิก (APEC) ที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ
3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ พร้อมทั้งทบทวนหลักการขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ เสร็จแล้วสมาชิกแต่ละกลุ่มผลัดเปลี่ยนบทบาทกันไป พร้อมกับศึกษาหน้าที่ของแต่ละบทบาทให้เข้าใจจนสามารถปฏิบัติได้
4. นักเรียนทุกกลุ่มนำข้อบกพร่องในการประมวลทักษะการทำงานร่วมกันอภิปราย เพื่อหาแนวทางปรับปรุงให้ดีขึ้น เสร็จแล้วสมาชิกแต่ละกลุ่มผลัดเปลี่ยนบทบาทกันไป พร้อมกับศึกษาหน้าที่ของแต่ละบทบาทให้เข้าใจจนสามารถปฏิบัติได้
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่กันศึกษาค้นคว้า และทำกิจกรรมดังต่อไปนี้
  - นักเรียนคนที่ 1 ศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงานที่ 1 เรื่อง สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
  - นักเรียนคนที่ 2 ศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงานที่ 2 เรื่อง เขตการค้าเสรีอาเซียน
  - นักเรียนคนที่ 3 ศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงานที่ 3 เรื่อง องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและแปซิฟิก (APEC)
  - นักเรียนคนที่ 4 ศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงานที่ 4 เรื่อง กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และ สิทธิพิเศษทางการค้า (GSP)
  - นักเรียนคนที่ 5 ศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามใบงานที่ 5 เรื่อง การรวมกลุ่มอนุภูมิภาค
6. ให้นักเรียนที่ศึกษาในประเด็นเดียวกันไปรวมกัน เรียกว่ากลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ (Expert groups) เพื่อ อภิปราย ซักถาม และทำกิจกรรมร่วมกันตามที่กำหนดไว้ในใบงาน เมื่อ

กิจกรรมเสร็จแล้วนักเรียนทุกคนกลับไปยังกลุ่มประจำ (Home group) เมื่อนักเรียนกลับมายังกลุ่มประจำแล้ว ให้ผลัดเปลี่ยนกันอธิบายเนื้อหาประกอบกิจกรรมในใบงานให้สมาชิกในกลุ่มฟังทีละคน โดยเรียงลำดับตามใบงาน

6. ครูและนักเรียนสรุปประเด็นสำคัญตามลำดับหัวข้อ โดยครูเป็นผู้นำการอภิปราย ดังนี้

1. สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)
3. องค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและแปซิฟิก (APEC)
4. กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และ สิทธิพิเศษทางการค้า (GSP)
5. การรวมกลุ่มอนุภูมิภาค
8. ทดสอบหลังเรียน ข้อสอบปรนัยเลือกตอบจำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 5 นาที นำคะแนนสอบของนักเรียนแต่ละกลุ่มมารวมกันหาค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยที่ได้ของแต่ละกลุ่มเป็นคะแนนของสมาชิกทุกคนโดยนักเรียนแต่ละคนได้คะแนนเท่ากัน กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับการยกย่อง ชมเชย เขียนป้ายประกาศหน้าห้อง
9. นักเรียนทุกกลุ่มประเมินผลทักษะการทำงานร่วมกันตามความเป็นจริงแล้วประมวลผลการประเมินเพื่อนำไปปรับปรุงข้อบกพร่องในการทำงานร่วมกันครั้งต่อไป

7. กระบวนการวัดและประเมินผล

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่สำคัญกับประเทศไทย

2. ประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน (บทบาท) และประเมินด้วยแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน (พฤติกรรม) มีวิธีการประเมินโดยให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริงเกี่ยวกับทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนและเพื่อนในกลุ่มทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียนและเพื่อนในกลุ่มโดยพิจารณาทีละข้อแล้วประเมินโดยทำเครื่องหมาย กากบาทในช่องที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งมี มาตรฐานค่า ดังนี้

- 3 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติไม่ต่ำกว่า 3 ครั้ง
- 2 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ 1 ถึง 2 ครั้ง
- 1 หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมที่นักเรียนไม่เคยปฏิบัติเลย

3. ด้วยแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งมีวิธีการประเมินคือ การทดสอบหลังเรียนและ มอบเกียรติบัตรกลุ่มดีเด่นในรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ โดย ทดสอบเป็นรายบุคคลแล้วเฉลี่ยเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่สามารถทำคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ ครูกำหนดไว้จะได้คะแนนพิเศษดังนี้

3.1 คะแนนบวกพิเศษ ถ้านำคะแนนของสมาชิกแต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ย กลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละจากคะแนนเต็มของการสอบ จะได้คะแนนบวกพิเศษตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

คะแนนกลุ่ม (อัตราส่วนร้อยละ)	คะแนนบวกพิเศษ
80 - 100	5
70 - 79	4
60 - 65	3
50 - 59	2

3.2 รางวัลพิเศษสำหรับกลุ่ม กลุ่มใด ได้คะแนนจากการสอบคิดเฉลี่ยทั้งกลุ่ม ร้อยละ 80 - 100 โดย ไม่มีสมาชิกคนใดในกลุ่มมีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60 กลุ่มนั้น จะได้รับ เกียรติบัตรกลุ่มดีเด่นในรายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ใบงานประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 4
เรื่อง การรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่สำคัญกับประเทศไทย

แผนกิจกรรมประกอบแผนการสอนที่ 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับ ดังนี้

1. ให้นักเรียนศึกษาวัตถุประสงค์ของการศึกษาจากใบงานที่ 1 - 5
2. ให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาเรื่อง การรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่สำคัญกับประเทศไทยคนละ 1 เรื่อง จากใบความรู้ที่ 1 - 5 ประกอบหนังสือแบบเรียน รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์
3. ปฏิบัติตามกิจกรรมในใบงานที่ 1 - 5 เรื่อง การรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่สำคัญกับประเทศไทย
4. ให้นักเรียนตรวจคำตอบในใบเฉลยใบงานที่ 1 - 5
5. เมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเสร็จแล้ว ให้นักเรียนแต่ละคนกลับไปยังกลุ่มประจำของตน เพื่อเสนอความรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับสมาชิกในกลุ่มประจำของตน

ใบงานที่ 1

รายวิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

เรื่อง การรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่สำคัญกับประเทศไทย

ชื่อ - สกุล.....กลุ่มที่.....เลขที่..... กลุ่มหลักที่.....	
บทบาทในกลุ่มหลัก	บทบาทในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ .....

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ประกอบแผนการสอนที่ 4

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ความเป็นมา

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือเรียกสั้น ๆ ว่า **อาเซียน** ได้ก่อตั้งขึ้น ตามปฏิญญาอาเซียน (ASEAN Declaration) ในวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ที่กรุงเทพมหานคร มีสมาชิกก่อตั้ง 5 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย พ.ศ. 2527 ประเทศบรูไนดารุสซาลาม ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกลำดับที่ 6 พ.ศ. 2538 เวียดนามเข้าเป็นสมาชิก ลำดับ 7 พ.ศ. 2540 ที่ประชุมอาเซียนได้ประกาศรับกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 10 อย่างเป็นทางการ ทำให้ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิก รวม 10 ประเทศ

วัตถุประสงค์

1. เร่งรัดความเจริญทางเศรษฐกิจความก้าวหน้าทางสังคม และการพัฒนาทางวัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างสันติสุขแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทางสังคม
  2. ส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพโดยเคารพในความยุติธรรม และยึดมั่นในหลักการแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ
  3. ส่งเสริมให้ความร่วมมือกระทำอย่างจริงจัง ในเรื่องที่มีผลประโยชน์ร่วมกันด้าน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์ และการบริหาร
  4. ให้มีความช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านการฝึกอบรมการวิจัยในด้านการศึกษาวิชาชีพ วิชาการ และการบริหาร
  5. ร่วมมือกระทำการเพื่อการขยายการค้า การปรับปรุงอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการขนส่งและคมนาคม และยกระดับการครองชีพประชาชนของตน
  6. ส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจของอาเซียน
1. ความร่วมมือด้านการค้า โดยกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีการลงนามในความตกลงว่าด้วยการให้สิทธิพิเศษทางการค้าของอาเซียน เพื่อให้การค้าระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียนได้ ขยายตัวกว้างขวางขึ้น โดยมีสาระสำคัญคือ การแลกเปลี่ยนสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรระหว่างกัน การซื้อขายระยะยาว หาทางจัดมาตรการกีดกันทางการค้า
  2. ความร่วมมือทางด้านอุตสาหกรรม โดยมีโครงการต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือกัน

ระหว่างประเทศสมาชิกเช่น โครงการอุตสาหกรรมอาเซียน โครงการแบ่งผลิตด้านอุตสาหกรรมอาเซียน โครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมอาเซียน

3. การส่งเสริมด้านการลงทุน จากการขยายตัวของมาตรการกีดกันทางการค้าของประเทศที่พัฒนาแล้วทำให้อาเซียนให้ความร่วมมือและพึ่งพากันมากขึ้น ทั้งในด้านทรัพยากรและตลาดภายในภูมิภาค ซึ่งทำให้มีโครงการส่งเสริมการลงทุนในหมู่สมาชิก โครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน (ASEAN Industrial Co-operation Scheme : AICO) เป็นโครงการซึ่งผู้ประกอบการอย่างน้อยหนึ่งรายในประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างน้อยหนึ่งประเทศร่วมมือกับผู้ประกอบการอย่างน้อยหนึ่งรายในอีกประเทศหนึ่ง ร่วมมือในการผลิตและซื้อขายสินค้าซึ่งกันและกันโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อขยายความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมระหว่างภาคเอกชนของอาเซียน
2. เพื่อลดต้นทุนการผลิตโดยการลดภาษีนำเข้าสินค้าสำเร็จรูป กึ่งสำเร็จรูป และวัตถุดิบคงเหลือศูนย์เปอร์เซ็นต์ทันที
3. เพื่อสนับสนุนการแบ่งผลิตและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันเขตการลงทุนของอาเซียน Asean Investment Area (AIA)

เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาเซียนเป็นเขตการลงทุนเสรีและมีความสามารถในการแข่งขันด้านการลงทุน โดยการเปิดเสรีการลงทุนในอุตสาหกรรมทุกประเภท และมีข้อปฏิบัติเยี่ยงคนในชาติ ในมาตรการทุกชนิดแก่นักลงทุนอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2546 และให้นักลงทุนนอกกลุ่มอาเซียนในปี พ.ศ. 2563

ความร่วมมือในการพัฒนาประเทศลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong basin Development Cooperation)

เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และโครงสร้างพื้นฐานโดยการแสวงหาความร่วมมือจากองค์กรประเทศคู่เจรจา ซึ่งมูลนิธิอาเซียนได้จัดสรรเงินจำนวน 20 ล้านดอลลาร์ในการเริ่มต้นโครงการนี้ โครงการนี้มีประเทศที่เข้าร่วมคือ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม

ข้อตกลงร่วมกันว่าด้วยการปลอดยาเสพติดในอาเซียน (Joint Declaration for a Drug Free ASEAN)

โดยประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีการตกลงร่วมกัน ว่าด้วยปฏิญญาการปลอดยาเสพติดในอาเซียน ซึ่งจากเดิมกำหนดว่าภายในปี พ.ศ. 2536 ต่อมาได้เลื่อนไปเป็นปี 2558 โดยให้ประเทศสมาชิกเร่งแลกเปลี่ยนข้อมูลและความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาเสพติดและขอความร่วมมือจากองค์กรปราบปรามยาเสพติดของสหประชาชาติด้วย

การจัดตั้งเขตการค้าเสรีจีน-อาเซียน เกิดจากความริเริ่มของสาธารณรัฐประชาชนจีน นายกรัฐมนตรีจูเหิงจีเสนอความคิดนี้ในปี 2543 และต่อมามีการจัดตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการในการศึกษาความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนกับอาเซียน (ASEAN-China Expert) ในขณะที่สาธารณรัฐประชาชนจีนผลักดันให้จัดตั้งเขตการค้าเสรีจีน-อาเซียน เกาหลีใต้ก็ผลักดันให้จัดตั้งเขตการค้าเสรีเอเชียตะวันออก (East Asian Free Trade Area) ด้วยการผนึกสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้เข้ากับกลุ่มประเทศอาเซียนที่เรียกชื่อว่า ASEAN Plus Three (APT) แต่สาธารณรัฐประชาชนจีนเดินหน้าจัดตั้งเขตการค้าเสรีจีน-อาเซียน โดยโดดเดี่ยวญี่ปุ่นและเกาหลีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีจีน-อาเซียนกระทบต่อได้หวั่นอย่างมีอาจหลีกเลี่ยงได้ หากเขตการค้าเสรีที่จัดตั้งขึ้นใหม่นี้เติบโตใหญ่ ได้หวั่นจะถูกลดฐานะเป็น 'รัฐชายขอบ' ของเอเชียตะวันออกที่เล็กที่ละน้อย ปัญหาและอุปสรรคสำคัญของอาเซียน

สมาชิกอาเซียนยังใช้นโยบายปกป้องผลประโยชน์แห่งชาติเป็นหลัก ไม่ยอมเสียสละเพื่อส่วนรวม

1. สินค้าของประเทศสมาชิกเป็นสินค้าเกษตรหรืออุตสาหกรรมเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน ทำให้การค้าขายไม่ได้ผลเท่าที่ควร และมีการแย่งตลาดกันเอง
2. สมาชิกบางประเทศมีนโยบายในการพัฒนาที่แตกต่างกัน เช่น สิงคโปร์ เน้นนโยบายการค้า เพราะไม่มีทรัพยากรธรรมชาติเหมือนสมาชิกอื่น ๆ
3. สมาชิกขาดความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่ทันสมัย
4. ยังมีความขัดแย้งด้านการเมืองอยู่ตามพรมแดนของบางประเทศ

ใบงานที่ 1

เรื่อง สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 4
ชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

จงร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความเป็นมาอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

2. วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของอาเซียนคืออะไร

.....
.....
.....
.....
.....

3. ประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับจากการเข้าร่วมเป็น สมาชิกของสมาคมประชาชาติเอเชีย-
ตะวันออกเฉียงใต้

.....
.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ 1

เรื่อง สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ประกอบแผนการสอนที่ 4

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

1. ความเป็นมา

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งขึ้นตามปฏิญญาอาเซียน (ASEAN Declaration) ในวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ที่กรุงเทพมหานครมีสมาชิกก่อตั้ง 5 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย พ.ศ. 2527 ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกลำดับที่ 6 พ.ศ. 2538 เวียดนาม เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 7 พ.ศ. 2540 ที่ประชุมอาเซียนได้ประกาศรับกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 10 อย่างเป็นทางการ ทำให้ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิก รวม 10 ประเทศ

2. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อ

1. เร่งรัดความเจริญทางเศรษฐกิจความก้าวหน้าสังคม และการพัฒนาทางวัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างสันติสุขแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทางสังคม
2. ส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพโดยเคารพในความยุติธรรม และยึดมั่นในหลักการแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ
3. ส่งเสริมให้ความร่วมมือกระทำอย่างจริงจัง ในเรื่องที่มีผลประโยชน์ร่วมกันด้าน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์ และการบริหาร
4. ให้มีความช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านการฝึกอบรมการวิจัยในด้านการศึกษาวิชาชีพ วิชาการ และการบริหาร
5. ร่วมมือกระทำการเพื่อการขยายการค้า การปรับปรุงอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการขนส่งและคมนาคม และยกระดับการครองชีพประชาชนของตน
6. ส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

3. ประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

1. ความร่วมมือด้านการค้า ตามข้อตกลงว่าด้วยการให้สิทธิพิเศษทางการค้าของอาเซียนมีการแลกเปลี่ยนสิทธิพิเศษทางภาษีระหว่างกัน มีการซื้อขายระยะยาว
2. เข้าร่วมในโครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรม เพื่อขยายความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมระหว่างภาคเอกชนของอาเซียน เป็นเขตเสรีการลงทุนในอุตสาหกรรมทุกประเภท

3. ได้รับส่วนลดภาษีร้อยละ 90 จากอัตราภาษีในปัจจุบัน จากการเข้าร่วมโครงการร่วมลงทุนด้านอุตสาหกรรมระหว่างภาคเอกชนของอาเซียน

2. สินค้าลดภาษีปกติ (Normal Tract)ลดภาษีให้เหลือร้อยละ 0-5 ภายใน 10 ปี ได้แก่ สินค้าอื่น ๆ นอกเหนือจากกลุ่มสินค้าเร่งลดภาษี

3. สินค้ายกเว้นชั่วคราว (Temporary Exclusion List) หมายถึง สินค้าที่แต่ละประเทศ สงวนสิทธิ์ไม่พร้อมจะนำมาลดภาษีโดยทันทีแต่จะสามารถนำมาลดภาษีได้ภายใน ปีที่ 8 โดยเริ่ม ตั้งแต่ 1 มกราคม 2539 เงื่อนไขการได้รับสิทธิประโยชน์

1. สินค้าที่ได้รับสิทธิประโยชน์ จะต้องเป็นสินค้าที่อยู่ในรายการลดภาษีและมีแผนการลดภาษีที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA Council)

2. ประเทศนั้นจะต้องลดภาษีของตนในสินค้านั้นเหมือนกัน ให้เหลือร้อยละ 20 หรือต่ำกว่าจึงจะได้รับสิทธิประโยชน์การลดภาษีสินค้านั้นจากประเทศอื่น ที่ยังลดภาษีลงมาไม่ถึงร้อยละ 20 ในสินค้านั้น

3. สินค้าที่ได้รับสิทธิประโยชน์จะต้องเป็นไปตามกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า คือ จะต้องมีส่วนการใช้วัตถุดิบภายในอาเซียนอย่างน้อยร้อยละ 40

4. ผู้ขอรับสิทธิประโยชน์จะต้องกรอกแบบใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (From D) ที่ออกโดยหน่วยงานที่มีอำนาจในการออกใบรับรองของประเทศผู้ส่งออกสินค้า(ของไทยได้แก่ กรมการค้าต่างประเทศกระทรวงพาณิชย์)

ผลของการเปิดการค้าเสรี AFTA ต่อประเทศไทย

1. เป็นการขยายการค้า ขัอตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียนกำหนดให้ลดอุปสรรคทางการค้าทั้งทางด้านภาษีและมิใช่ภาษีระหว่างประเทศสมาชิก สินค้าสำเร็จรูป สินค้าชั้นกลาง และวัตถุดิบของไทย เช่น ผลิตภัณฑ์หนัง อัญมณี เฟอร์นิเจอร์ไม้ ปูนซีเมนต์ สิ่งทอ และอุปกรณ์ไฟฟ้า

2. ทำให้ไทยเป็นจุดดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ การจ้างงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยีจากต่างประเทศ และความเจริญด้านเศรษฐกิจดีขึ้น

3. เป็นการเสริมสร้าง การแข่งขัน การนำเข้าวัตถุดิบในราคาต้นทุนต่ำจากต่างประเทศ สถานะการแข่งขันการส่งออกสู่เวทีการค้าโลก โดยใช้อำนาจรองจากกลุ่มอาเซียน

4. เสริมสร้างอำนาจการเจรจาต่อรองทางการค้า เพื่อแสดงเจตนารมณ์ของอาเซียน

ใบงานที่ 2

เรื่องเขตการค้าเสรีอาเซียน
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 4
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

จงช่วยกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. เขตการค้าเสรีอาเซียนมีความเป็นมาอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

2. เขตการค้าเสรีอาเซียนมีการดำเนินงานอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

3. เขตการค้าเสรีอาเซียนมีผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ 2

เรื่อง เขตการค้าเสรีอาเซียน

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 4

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

1. เขตการค้าเสรีอาเซียนเป็นความร่วมมือทางการค้าที่เกิดจากความคิดริเริ่มของ นายรัฐมนตรีอานันท์ ปันยารชุน ต่อนายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ ในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2534 และได้ประกาศจัดตั้งอย่างเป็นทางการในเดือนมกราคม พ.ศ. 2535 สมาชิกเป็นประเทศกลุ่มอาเซียน 10 ประเทศ

2. AFTA มีคณะกรรมการประสานงานการดำเนินงานตามพันธกรณี เรียกว่า Coordinating Committee on the Implantation of CEPT for AFTA โดยคณะกรรมการชุดนี้จะมีการประชุมตามความจำเป็น เพื่อติดตามประสานงานการดำเนินงานตามพันธกรณีของประเทศสมาชิก เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจอาเซียน

3. เขตการค้าเสรีอาเซียนมีผลกระทบต่อประเทศไทยดังต่อไปนี้

1. เป็นการขยายการค้าสินค้าสำเร็จรูป สินค้าชั้นกลาง และวัตถุดิบของไทย เช่น ผลิตภัณฑ์หนัง อัญมณี เฟอร์นิเจอร์ไม้ ปูนซีเมนต์ สิ่งทอ และอุปกรณ์ไฟฟ้า

2. ทำให้ไทยเป็นจุดดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ การจ้างงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยีจากต่างประเทศ และความเจริญด้านเศรษฐกิจดีขึ้น

3. เป็นการเสริมสร้างสถานะการแข่งขันการส่งออกสู่เวทีการค้าโลก โดยใช้อำนาจต่อรองจากกลุ่มอาเซียนเสริมสร้างอำนาจการเจรจาต่อรองทางการค้า

4. เสริมสร้างอำนาจการเจรจาต่อรองทางการค้า

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและแปซิฟิก (APEC) ประกอบแผนการสอนที่ 4
 วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย – แปซิฟิก (ASIA-Pacific Economic Cooperation : APEC)

แนวคิดในความร่วมมือทางเศรษฐกิจภาคเอเชีย – แปซิฟิก ได้มีมานานกว่า 20 ปีอย่างไรก็ตาม แนวคิดนี้ ยังไม่ประสบความสำเร็จในรูปแบบ จนกระทั่ง ออสเตรเลียได้ผลักดันเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่งในต้นปี พ.ศ. 2531 และด้วยแรงสนับสนุนจากญี่ปุ่น จึงทำให้เกิดความร่วมมืออย่างเป็นทางการ โดยได้มีการประชุมรัฐมนตรีของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาครวม 12 ประเทศเป็นครั้งแรก เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2532 ณ กรุงแคนเบอร์รา ประเทศออสเตรเลีย

สมาชิกภาพ ปัจจุบันเอเปค มีสมาชิก 21 ประเทศ ได้แก่อาเซียน 6 ประเทศ คือ บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และไทย สหรัฐอเมริกา แคนาดา นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐประชาชนจีน ไทเป ฮองกง เม็กซิโก ปาปัวนิวกินี ซิลิ

วัตถุประสงค์

1. สนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจและทางการค้าของภูมิภาค
2. พัฒนาและส่งเสริมระบบการค้าพหุภาคีและสนับสนุนผลักดันให้การเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอุรุกวัยประสบผลสำเร็จ
3. ศึกษาเส้นทางในการเปิดการค้าในภูมิภาค ในลักษณะที่มีใช้การรวมกลุ่มทางการค้า ที่เกิดขึ้นประเทศนอกกลุ่ม (Open Regionalism)
4. ขยายความร่วมมือสาขาเศรษฐกิจที่สนใจร่วมกัน
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการไหลเวียนสินค้า บริการ ทุน และ เทคโนโลยีระหว่างกันโดยเสรีสอดคล้องกับกฎของแอกดต์
6. ไม่รวมตัวเป็นกลุ่มการค้า
7. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจร่วมกัน

หลักการของความร่วมมือในเอเปค มีดังนี้

1. ส่งเสริมความร่วมมือทางการค้า การลงทุน การถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นเวทีสำหรับการปรึกษาหารือ (Consultative Forum) ที่เกี่ยวกับประเด็นเศรษฐกิจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ

2. ลดอุปสรรคทางการค้าและสนับสนุนการค้าภายใต้ต้องการความตกลงทั่วไปว่าด้วย พิกัดอัตราภาษีศุลกากรและการค้า (GATT)

3. ยึดหลักฉันทามติ (Consensus) ในการดำเนินการใด ๆ โดยยอมรับความเสมอภาค ของ ประเทศสมาชิก

2. ยึดหลักผลประโยชน์ร่วมกัน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของระดับการพัฒนาทาง เศรษฐกิจ แบบสังคมและการเมืองของประเทศสมาชิกการค้าระหว่างไทยกับเอเปค

เอเปคมีบทบาทสำคัญด้านการค้าและการลงทุนของไทย ในปี 2544 การค้าระหว่างไทยกับ สมาชิกเอเปคมีสัดส่วนร้อยละ 70 ของมูลค่าการค้ารวมของไทย เอเปคเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญ ที่สุดของไทย ในปี 2544 ไทยส่งออกไปเอเปกร้อยละ 72 ของมูลค่าการส่งออกรวมของไทย สินค้า ส่งออกสำคัญของไทยไปเอเปค ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า กุ้งสดแช่เย็น/แช่แข็ง เสื้อผ้าสำเร็จรูป ยานพาหนะ อุปกรณ์และส่วนประกอบ และเม็ด พลาสติก เอเปคเป็นแหล่งนำเข้าที่สำคัญที่สุดของไทย โดยในปี 2544 ไทยนำเข้าจากเอเปคถึงร้อย ละ 68 ของการนำเข้ารวมของไทย สินค้านำเข้าสำคัญจากเอเปค ได้แก่ เครื่องจักรไฟฟ้าและ ส่วนประกอบ แผง วงจรไฟฟ้า เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรม เคมีภัณฑ์ และเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ

ผลดีต่อประเทศไทยในฐานะเป็นสมาชิก

1. ทำให้ไทยมีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจมากขึ้น

2. ไทยได้รับความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนประเทศสมาชิกเอเปค ที่เป็นคู่ค้าที่ สำคัญของไทยได้เข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากที่สุด ความร่วมมือในโครงการเศรษฐกิจต่าง ๆ ภายในกลุ่มเอเปค จะทำให้เกิดการขยายตัวมากขึ้น (มูลค่าการค้าระหว่างประเทศเอเปคมีสัดส่วน ประมาณร้อยละ 66 ของมูลค่าการค้ารวมของไทย และประมาณร้อยละ 75ของมูลค่าการลงทุน จากต่างประเทศทั้งหมด)

3. การเข้าร่วมในเอเปค จะเปิดโอกาสให้สามารถรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จากประเทศสมาชิก ตลอดจนความร่วมมือในการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน ทางด้านโทรคมนาคมการขนส่ง และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ใบงานที่ 3

เรื่อง องค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและแปซิฟิก (APEC) ประกอบแผนการสอนที่ 4
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

จงร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. องค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและแปซิฟิก (APEC) มีความเป็นมาอย่างไร

.....
.....
.....
.....

.....องค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและแปซิฟิก (APEC) มีหลักการดำเนินงานอย่างไร

.....
.....
.....
.....

2. องค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและแปซิฟิก (APEC) มีผลดีต่อประเทศไทยอย่างไร

.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ 3

เรื่อง องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและแปซิฟิก (APEC) ประกอบแผนการสอนที่ 4
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

---

1. องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจภาคเอเชีย-แปซิฟิก เกิดจากการผลักดัน ออสเตรเลียในปี พ.ศ. 2531 และด้วยแรงสนับสนุนจากญี่ปุ่น จึงทำให้เกิดความร่วมมืออย่างเป็นทางการ โดยได้มีการประชุมรัฐมนตรีของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาครวม 12 ประเทศเป็นครั้งแรก เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2532 ณ กรุงแคนเบอร์รา ประเทศออสเตรเลีย ปัจจุบันเอเปค มีสมาชิก 21 ประเทศ ได้แก่อาเซียน 6 ประเทศ คือ บรูไนอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทยสหรัฐอเมริกา แคนาดา นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐประชาชนจีน จีนไทเป ฮองกง เม็กซิโก ปาปัวนิวกินี
2. หลักการดำเนินงานของความร่วมมือในกลุ่มเอเปค มีดังนี้
  1. ส่งเสริมความร่วมมือทางการค้า การลงทุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นเวทีสำหรับการปรึกษาหารือ (Consultative Forum) ที่เกี่ยวกับประเด็นเศรษฐกิจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ
  2. ลดอุปสรรคทางการค้าและสนับสนุนการค้า ภายใต้องค์การความตกลงทั่วไปว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีศุลกากรและการค้า (GATT)
  3. ยึดหลักฉันทามติ (Consensus) ในการดำเนินการใด ๆ โดยยอมรับความเสมอภาคของประเทศสมาชิก
  4. ยึดหลักผลประโยชน์ร่วมกัน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ แบบสังคมและการเมืองของประเทศสมาชิก
3. องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและแปซิฟิก (APEC) มีผลดีต่อประเทศไทยคือ
  1. ทำให้ไทยมีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจมากขึ้น
  2. ไทยได้รับความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนประเทศสมาชิกเอเปค ที่เป็นคู่ค้าที่สำคัญของไทยได้เข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากที่สุด ความร่วมมือในโครงการเศรษฐกิจต่าง ๆ ภายในกลุ่มเอเปค จะทำให้เกิดการขยายตัวมากขึ้น (มูลค่าการค้าระหว่างประเทศเอเปคมีส่วนประมาณร้อยละ 66 ของมูลค่าการค้ารวมของไทย และประมาณร้อยละ 75 ของมูลค่าการลงทุน
  3. การเข้าร่วมในเอเปค จะเปิดโอกาสให้สามารถรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จากประเทศสมาชิก ตลอดจนความร่วมมือในการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานทางด้านโทรคมนาคมการขนส่ง และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ใบความรู้ที่ 4

เรื่อง กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และสิทธิพิเศษทางการค้า (GSP)

ประกอบแผนการสอนที่ 4

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund ; IMF) และสิทธิพิเศษทางการค้า (GSP) กองทุนการเงินระหว่างประเทศ เป็นองค์กรนานาชาติ ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2487 ในการประชุมด้านการเงินของสหประชาชาติที่เมืองตากอากาศเบรตันวูด มลรัฐนิวแฮมเชียร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจโลกและส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ จัดวางระเบียบการเงินโลก ช่วยเหลือสมาชิกเรื่องการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องการเงินและอัตราการแลกเปลี่ยน

สอดคล้องดูแลดุลการชำระเงินระหว่างประเทศให้สมดุลโดยมีกองทุนกลางให้กู้ สำหรับประเทศที่มีปัญหาการขาดดุลชำระเงิน เพื่อค่าของเงินหรืออัตราการแลกเปลี่ยนเงินจะได้ไม่ผันผวนจนเป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกของ IMF เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2492

IMF มีสมาชิก 181 ประเทศ แต่ละปีสมาชิกต้องส่งเงินทุนสมาชิกให้แก่กองทุน และสมาชิกต้องฝากเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ (เป็นเงินบาท ทองคำและเงินสกุลต่างประเทศต่าง ๆ) ไว้กับ IMF โดยมีปริมาณที่ฝากเป็นไปตามสูตรที่โยงใยกับขนาดของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และปริมาณการค้าระหว่างประเทศของประเทศนั้น ๆ

การให้กู้และให้คำแนะนำของ IMF เป็นไปตามข้อตกลง ซึ่งมีราว 30-40 ประเทศที่ได้อำนาจ โดยไม่มีเงื่อนไขแตกต่างกันออกไปในแต่ละประเทศ

ในช่วงที่ประเทศไทยประสบภาวะเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ได้ขอความช่วยเหลือจาก IMF ต้องปฏิบัติตามนโยบายของ IMF อย่างเคร่งครัด แม้ว่าจะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ในระดับหนึ่ง แต่ก็ทำให้ไทยไม่สามารถดำเนินการพัฒนาประเทศตามนโยบายที่วางไว้อย่างอิสระได้

สิทธิพิเศษทางการค้า (GSP)

สิทธิพิเศษทางการค้าเป็นการตกลงระบบสิทธิพิเศษทางการค้า ในการค้าระหว่างประเทศของกลุ่มประเทศร่ำรวยด้วยการกำหนดนโยบายทางการค้า เพื่อกีดกันสินค้าบางประเภทจากประเทศคู่ค้าจำนวนมาก เป็นการปกป้องเงินตราในประเทศมิให้รั่วไหล เพื่อป้องกันการขาดดุลการค้าต่างประเทศ มีการลดหย่อนและขยายการค้าในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา และมีการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือกันในการผลิตและบริการ บางครั้งใช้เป็นเครื่องมือสำหรับบีบ

บังคับประเทศคู่ค้าทางการเมืองอีกด้วย โดยนโยบายนี้จะกำหนดในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อผลประโยชน์ของประเทศ เช่นสิทธิพิเศษที่ทางรัฐบาลประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยให้ในรูปของการลดภาษีนำเข้า ทำให้สินค้าจากประเทศกำลังพัฒนาสามารถส่งไปขายในอเมริกาได้ในราคาถูก เช่น ปกติกล้วยหอมของประเทศไทยอาจเสียภาษีนำเข้าเพียงร้อยละ 5 ซึ่งลดไปได้ถึง 3 เท่า หากสินค้าของประเทศไทยได้รับสิทธิพิเศษดังกล่าว ก็จะสามารถเข้าไปขายในตลาดอเมริกาได้ในราคาถูกประชาชนก็จะให้ความสนใจซื้อเพราะมีราคาถูก ตรงกันข้ามหากสินค้าชนิดใดไม่ได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าก็ยังคงผลให้สินค้า ประเทศนั้น ๆ เข้าไปขายตลาดอเมริกาในราคาแพง เช่น ประเทศไทยไม่ได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าทำให้เสียภาษีนำเข้ากล้วยหอมในอัตราร้อยละ 20 เป็นผลให้กล้วยหอมของประเทศไทยขายในประเทศอเมริกาหิวละ 500บาท ขณะที่ประเทศบราซิลได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าทำให้เสียภาษีนำเข้ากล้วยหอมร้อยละ 5 เป็นผลให้กล้วยหอมบราซิลขายตลาดสหรัฐอเมริกาหิวละ 300 บาท จากเหตุการณ์ดังกล่าวจะเห็นว่ากล้วยหอมของบราซิลถูกกว่าของไทยเป็นอันมาก ปัญหาที่ตามมาคือไทย ไม่สามารถแข่งขันในตลาดการค้าของอเมริกาได้ สหรัฐอเมริกาเลือกให้สิทธิพิเศษทางการค้าแก่ประเทศที่อเมริกาได้ผลประโยชน์เป็นสำคัญ เช่นประเทศในทวีปแอฟริกาได้บางประเทศอเมริกาช่วยรัฐบาลของประเทศนั้นจัดตั้งรัฐบาลให้เงินในการบริหารประเทศ โดยผู้นำของประเทศนั้นยอมให้นักลงทุนของอเมริกาลงทุนได้อย่างเสรี เป็นผลให้อเมริกาได้รับผลประโยชน์จากประเทศดังกล่าวโดยตรง ส่งผลให้ประเทศนั้น ๆ ส่งสินค้าเข้าไปยังอเมริกา อเมริกาจะให้สิทธิพิเศษ GSP แก่ประเทศดังกล่าว เป็นต้น ประเทศไทยช่วงหลังที่ผ่านมาได้ส่งสินค้าเข้าไปยังอเมริกา มากกว่านำเข้าประเทศ ขณะที่สินค้าของไทยคุณภาพดี เมื่อเข้าไปขายในอเมริกาปรากฏว่าได้รับการต้อนรับจากคนอเมริกาเป็นอย่างมาก ทำให้ดุลการค้าเกินดุลอเมริกาขาดดุล จึงเป็นเหตุผลให้อเมริกาต้องถอนสิทธิพิเศษในสินค้าบางรายการของไทยออก เพื่อลดการขาดดุลของสหรัฐอเมริกาที่มีต่อประเทศไทย อีกทั้งเป็นเหตุผลทางการเมือง เพื่อควบคุมการบริหารของรัฐบาลไทยทางอ้อมอีกด้วย

สหรัฐอเมริกาได้ประกาศให้ประเทศไทยเป็นพันธมิตรพิเศษนอกกลุ่มนาโต้ของสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้โดยไทยจะได้รับสิทธิพิเศษได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน การลงทุน จากต่างประเทศ สิทธิพิเศษในการซื้ออาวุธก่อนประเทศอื่น ๆ ประเทศที่ได้รับสิทธิพิเศษก่อนหน้าประเทศไทยได้แก่ ญี่ปุ่น อิสราเอล เกาหลีใต้ และฟิลิปปินส์

ใบงานที่ 4

เรื่อง กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และสิทธิพิเศษทางการค้า (GSP)
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

จงอธิบายในประเด็นต่อไปนี้

1. กองทุนการเงินระหว่างประเทศให้ความช่วยเหลือประเทศไทยจากการประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างไรและมีผลกระทบกับการพัฒนาประเทศหรือไม่

.....
.....
.....
.....
.....

สิทธิพิเศษ
ทางการค้าคืออะไร

.....
.....
.....
.....

2. สิทธิพิเศษทางการค้ามีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศของไทยอย่างไร

.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ 4

เรื่อง กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และสิทธิพิเศษทางการค้า (GSP)

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

1. กองทุนการเงินระหว่างประเทศให้ความช่วยเหลือประเทศไทยจากการประสบปัญหาทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 โดยการให้กู้ยืมเงินและให้คำแนะนำ ซึ่งต้องเป็นไปตามข้อตกลงของ IMF โดยมีเงื่อนไขที่ประเทศไทยต้องปฏิบัติตาม การได้รับความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ มีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยคือต้องปฏิบัติตามนโยบายของ IMF อย่างเคร่งครัด เช่นการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การแก้กฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของชาวต่างชาติในประเทศไทย แม้ว่าจะแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ในระดับหนึ่ง แต่ก็ทำให้ไทยไม่สามารถดำเนินการพัฒนาประเทศตามนโยบายที่วางไว้ได้อย่างอิสระได้

2. สิทธิพิเศษทางการค้า เป็นการตกลงระบบสิทธิพิเศษทางการค้า ในการค้าระหว่างประเทศของกลุ่มประเทศร่ำรวยด้วยการกำหนดนโยบายทางการค้า เพื่อกีดกันสินค้าบางประเภทจากประเทศคู่ค้าจำนวนมาก เป็นการปกป้องเงินตราในประเทศมิให้รั่วไหล เพื่อป้องกันการขาดดุลการค้าต่างประเทศ มีการลดหย่อนและขยายการค้าในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา มีการรวมกลุ่มเพื่อการช่วยเหลือกันในการผลิตและบริการบางครั้งใช้เป็นเครื่องมือสำหรับบีบบังคับประเทศคู่ค้าทางการเมืองอีกด้วย โดยนโยบายนี้จะกำหนดในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อผลประโยชน์ของประเทศ เช่นสิทธิพิเศษที่ทางรัฐบาลประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยให้ในรูปแบบของการลดภาษี

3. สิทธิพิเศษทางการค้า มีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศของไทยคือ ทำให้สินค้าของประเทศไทยที่ส่งออกไปขายยังประเทศ ที่ตัดสิทธิพิเศษทางการค้ามีราคาสูงขึ้นไม่สามารถแข่งขันได้กับประเทศที่ได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า เช่น สิทธิพิเศษที่ทางรัฐบาลประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยให้ในรูปแบบของการลดภาษีนำเข้า ทำให้สินค้าจากประเทศกำลังพัฒนา สามารถส่งไปขายในอเมริกาได้ในราคาถูก เช่น ปกติกล้วยหอมของประเทศไทยอาจเสียภาษีนำเข้าเพียงร้อยละ 5 ซึ่งลดไปได้ถึง 3 เท่า หากสินค้าของประเทศไทยได้รับสิทธิพิเศษดังกล่าว ก็สามารถเข้าไปขายในตลาดสหรัฐอเมริกาได้ในราคาถูกประชาชนก็จะให้ความสนใจซื้อสินค้าชนิดใดไม่ได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าก็ยิ่งผลให้สินค้านั้น ๆ เข้าไปขายตลาดอเมริกาในราคาแพง เช่น ประเทศไทยไม่ได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าทำให้เสียภาษีนำเข้ากล้วยหอมในอัตราร้อยละ 20 เป็นผลให้กล้วยหอมของประเทศไทยขายในประเทศอเมริกาหิวละ 500บาท ขณะที่ประเทศบราซิลได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าทำให้เสียภาษีนำเข้ากล้วยหอมร้อยละ 5

เป็นผลให้กล้วยหอมบราซิลขายตลาดสหรัฐอเมริกาหีละ 300 บาท จากเหตุการณ์ดังกล่าวจะเห็นว่ากล้วยหอมของบราซิลถูกกว่าของไทยเป็นอันมาก

ใบความรู้ที่ 5

เรื่อง การรวมกลุ่มอนุภูมิภาค
วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 4
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

การรวมกลุ่มอนุภูมิภาค

ในที่นี้จะยกตัวอย่างเฉพาะที่ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิก ได้แก่

1. โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามเหลี่ยม อินโดจีน มาเลเซีย ไทย หรือ สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT – GT : Indonesia – Malaysia Thailand Growth Triangle)

เขตเศรษฐกิจสามฝ่ายเป็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่าง 3 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย ซึ่งต่างเป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน โครงการนี้เริ่มต้นในช่วงเดือน มกราคม-เมษายน 2536 โดยทั้ง 3 ประเทศเห็นชอบให้ ขอความร่วมมือจากธนาคารพัฒนา เอเชีย (ADB) ให้ศึกษาความเป็นไปได้ และกำหนดกรอบความร่วมมือระหว่าง 3 ประเทศ ลักษณะเป็นความร่วมมือเฉพาะเขตที่กำหนดขึ้นและมีจุดเด่นคือ เอกชนจะเป็นที่ระบุนความต้องการและรัฐบาลให้การสนับสนุนความต้องการของเอกชน พื้นที่ประกอบด้วยภาคเหนือของ เกาะสุมาตรา อินโดนีเซีย (อาเซห์ สุมาตราเหนือและตะวันตก) 4 รัฐตะวันออกเฉียงเหนือ (เดคาห์ เบร์ลิส เปรักและปีนัง) และ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย (สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล) เป้าหมายเพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจร่วมกัน เพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดในการค้าการลงทุน ถ่ายทอดเทคโนโลยี การเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อ ลดต้นทุนการขนส่ง ทั้งนี้เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

2. โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค 6 ประเทศ กัมพูชา-จีน-พม่า- ลาว-เวียดนาม-ไทย หรือหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ (GMS-EC : Greater Mekong Subregional Economic)

เป็นโครงการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือกันระหว่างกันอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนเพิ่มขีด ความสามารถและโอกาสในการแข่งขันในด้านการค้าโลก ที่ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) ให้การ สนับสนุนทางวิชาการ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจใน อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เริ่มครั้งแรกเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2536 เพื่อกำหนดขอบเขตโครง- การแต่ละสาขา คือคมนาคมขนส่ง พลังงาน สื่อสารโทรคมนาคม พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ท่อง- เที่ยว สิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและการค้าการลงทุน

วัตถุประสงค์ของการร่วมมือกันก็เพื่อส่งเสริมการขยายตัวทางอุตสาหกรรม การเกษตร และการบริการ เพื่อสร้างงานและยกระดับการครองชีพของประชาชน เป็นการถ่ายทอดเทคโนโลยี ระหว่างกัน ใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มสมาชิกให้มีอำนาจการแข่งขันในตลาดโลกได้

3. ความร่วมมือ เอเชีย Asia Cooperation Dialogue (ACD)

ACD หรือความร่วมมือเอเชียเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายต่างประเทศที่รัฐบาล (พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร) แถลงต่อรัฐสภา โดยเล็งเห็นว่ากระแสโลกาภิวัตน์ ได้ส่งผลให้ประเทศในทวีปต่าง ๆ ต้องขยายความร่วมมือระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง ดังตัวอย่างของทวีปอเมริกาเหนือ ทวีปอเมริกาใต้ ทวีปยุโรป ทวีปแอฟริกา ล้วนมีกลไกความร่วมมือภายในทวีปด้วยกันทั้งสิ้น ยังคงมีแต่เอเชีย ที่ถึงจะมีความร่วมมือกับภูมิภาคอื่น แต่ยังคงขาดเวทีหรือความร่วมมือภายในทวีปด้วยกัน

ไทยจึงเสนอแนวความคิดว่าเอเชียควรมีกลไกดังกล่าว โดยเน้นความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ เพื่อทำหน้าที่เชื่อมโยงองค์กรและเวทีความร่วมมือระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาคที่มีอยู่แล้วและผนึกกำลังของประเทศต่าง ๆ ให้เข้มแข็งมีอำนาจต่อรองยิ่งขึ้น

ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดประชุม ABD ครั้งแรกขึ้นที่ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ระหว่างวันที่ 18-19 มิถุนายน พ.ศ. 2545 มีรัฐมนตรีต่างประเทศและรัฐมนตรีเศรษฐกิจจากประเทศสำคัญ ๆ ในอนุภูมิภาคต่าง ๆ 16 ประเทศ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม อินเดีย ปากีสถาน บังกลาเทศ กาตาร์ บาห์เรน และ ไทย (ซึ่งรวมเป็น 17 ประเทศ)

ข้อสรุปในท่าทีเบื้องต้นด้านที่อาจร่วมมือกัน ได้แก่

1. การสร้างความเชื่อมโยงและความร่วมมือทางกายภาพ เช่น การสร้างเครือข่ายการคมนาคมขนส่ง และการติดต่อสื่อสารในเอเชียทางบก ทางทะเล อากาศ
2. การสร้างเครือข่ายทรัพยากรธรรมชาติ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
3. การสร้างความเชื่อมโยงและความร่วมมือระหว่างประชาชน เช่น ยาสมุนไพรรักษาโรค การปราบปรามอาชญากรข้ามชาติ เช่น ยาเสพติด การควบคุมโรคเอดส์
4. การสร้างโครงข่ายรองรับทางสังคม และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
5. การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เช่น การค้า การเงิน การลงทุน การท่องเที่ยว และการค้าอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

ใบงานที่ 5

เรื่อง กลุ่มอนุภูมิภาค

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ประกอบแผนการสอนที่ 4

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

จงอภิปรายประเด็นต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์สำคัญของเขตสหภูมิเศรษฐกิจคืออะไร

.....
.....
.....
.....

2. เขตสหภูมิเศรษฐกิจเกี่ยวข้องกับประเทศไทยอย่างไร

.....
.....
.....

3. ความร่วมมือ เอเชีย Asia Cooperation Dialogue (ACD)มีความสำคัญต่อประเทศไทยอย่างไร

.....
.....
.....

เฉลยใบงานที่ 5

เรื่อง การรวมกลุ่มอนุภูมิภาค

ประกอบแผนการสอนที่ 4

วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์

ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1

1. วัตถุประสงค์สำคัญของเขตหกเหลี่ยมเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมความร่วมมือกันระหว่างกัน
 อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถและโอกาสในการแข่งขันในด้านการค้าโลก ที่
 ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) ให้การสนับสนุนทางวิชาการ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ
 พัฒนาคือความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง เริ่มครั้งแรกเมื่อเดือนกุมภาพันธ์
 พ.ศ. 2536 เพื่อกำหนดขอบเขตโครงการแต่ละสาขา คือคมนาคมขนส่ง พลังงาน สื่อสาร
 โทรคมนาคม พัฒนาระบบสาธารณสุข ท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
 และการค้าการลงทุนเพื่อสร้างงานและยกระดับการครองชีพของประชาชน เป็นการถ่ายทอด
 เทคโนโลยี

2. เขตเศรษฐกิจสามเหลี่ยม (IMT – GT : Indonesia – Malaysia Thailand Growth
 Triangle) เกี่ยวข้องกับประเทศไทย เนื่องจาก เป็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่าง 3 ประเทศ
 คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทยซึ่งต่างเป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน ให้ขอความร่วมมือ
 จากธนาคารพัฒนาเอเชีย(ADB) ในการ กำหนดกรอบความร่วมมือระหว่าง 3 ประเทศ ลักษณะ
 เป็นความร่วมมือเฉพาะเขตที่กำหนดขึ้น และมีจุดเด่นคือ เอกชนจะเป็นที่ระบุนความต้องการ
 และให้รัฐบาลให้การสนับสนุนพื้นที่ที่ประกอบด้วย ภาคเหนือของเกาะ
 สุมาตรา อินโดนีเซีย (อาเซห์ สุมาตราเหนือและตะวันตก) 4 รัฐตะวันออกเฉียงเหนือ (เค
 ดาห์ เปอร์ลิส เปรักและปีนัง) และ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย (สงขลา ปัตตานี
 ยะลา นราธิวาส และสตูล) เป้าหมายเพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจร่วมกัน
 เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการค้าการลงทุน ถ่ายทอดเทคโนโลยี การเชื่อมโยงด้านโครงสร้าง
 พื้นฐานเพื่อลดต้นทุนการขนส่ง ทั้งนี้เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

3. ACD หรือความร่วมมือเอเชียเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายต่างประเทศที่รัฐบาล
 (พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร) แดลงต่อรัฐสภา โดยเล็งเห็นว่ากระแสโลกาภิวัตน์ ได้ส่งผลให้
 ประเทศในทวีปต่าง ๆ ต้องขยายความร่วมมือระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง ยังคงมีแต่เอเชีย ที่ถึง
 จะมีความร่วมมือกับภูมิภาคอื่น แต่ยังขาดเวทีหรือความร่วมมือภายในทวีปด้วยกันไทยจึงเสนอ
 แนวความคิดว่าเอเชียควรมีกองกำลังกล่าวโดยเน้นความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ เพื่อผนึกกำลังของ
 ประเทศต่าง ๆ ให้เข้มแข็งมีอำนาจต่อรองยิ่งขึ้น

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง การรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ประกอบแผนการสอนที่ 4
 วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 เวลา 10 นาที

คำสั่ง จงทำเครื่องหมายกากบาท (x) ทับข้อที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. โครงการใดของอาเซียนที่เป็นความร่วมมือเฉพาะภาคเอกชน
  - ก. โครงการสะพานมิตรภาพ
  - ข. โครงการสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ
  - ค. โครงการชายแดนไทยมาเลย์
  - ง. โครงการร่วมมือด้านอุตสาหกรรม
2. การสนับสนุนการผลิต และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมของอาเซียนได้ดำเนินการอย่างไร
  - ก. เพิ่มอัตราภาษีศุลกากร
  - ข. ส่งผู้แทนไปเจรจากับธนาคารโลก
  - ค. สร้างศักยภาพการผลิตให้เด่นชัด
  - ง. เอกชนของ 2 ประเทศให้ความร่วมมือกัน
3. สาเหตุใดการตั้งเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศสมาชิกของอาเซียนจึงไม่ประสบผลสำเร็จ
  - ก. จำนวนประชาชนไม่เท่ากัน
  - ข. ระดับความเจริญทางเศรษฐกิจไม่เท่ากัน
  - ค. แหล่งที่ตั้งของสมาชิกอยู่ไกลเกินไป
  - ง. แต่ละประเทศมีสินค้าคล้ายคลึงกัน
4. สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ เป็นการรวมกลุ่มของประเทศใด
  - ก. ไทย พม่า มาเลเซีย
  - ข. ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย
  - ค. ไทย เขมร เวียดนาม
  - ง. ไทย พม่า ลาว
5. ปัจจุบันสมาชิกอาเซียน ประเทศใดที่มีปัญหาด้านพรมแดนมากที่สุดของไทย
  - ก. ลาว
  - ข. พม่า
  - ค. เขมร
  - ง. เวียดนาม

6. เขตการค้าเสรีอาเซียน ได้เชื่อมโยงการค้ากับเขตการค้าเสรีกลุ่มใดเป็นกลุ่มแรก
  - ก. อเมริกา แคนาดา เม็กซิโก (NAFTA)
  - ข. อาร์เจนตินา บราซิล ปารากวัย อุรุกวัย (MERCOSUR)
  - ค. นอร์เวย์ ไอซ์แลนด์ สวิสเซอร์แลนด์ ลิกเตนสไตน์ (EFTA)
  - ง. ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ (CER)
7. ข้อใดเป็นหน้าที่หลักของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ
  - ก. ฟื้นฟูเศรษฐกิจโลกด้วยการให้กู้เงินโดยไม่มีดอกเบี้ย
  - ข. ดูแลรักษาดุลการชำระเงินระหว่างประเทศให้สมดุลโดยตั้งกองทุนกลางให้กู้ยืม
  - ค. ช่วยเหลือประเทศที่มีปัญหาการขาดดุลการชำระเงิน โดยคิดดอกเบี้ยต่ำ
  - ง. ส่งเสริมการค้าโลกร่วมกับองค์การการค้าโลก (WTO)
8. องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของครีใดมีที่ตั้งสำนักงานในประเทศไทย
  - ก. อาเซียน (ASEAN)
  - ข. เอสเคเป (ESCAPE)
  - ค. องค์การการค้าโลก (WTO)
  - ง. โอเปค (OPEC)
9. บุคคลใดเป็นผู้เสนอจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาฟตา
  - ก. นายชวน หลีกภัย
  - ข. นายบรรหาร ศิลปอาชา
  - ค. พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ
  - ง. นายอานันต์ ปันยารชุน
10. หน่วยงานใดที่ก่อตั้งโดยสนธิสัญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration)
  - ก. อาเซียน (ASEAN)
  - ข. เอเปค (APEC)
  - ค. อาเซ็ม (ASEAM)
  - ง. โอเปค (OPEC)

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

1. ง   2. ง   3. ง   4. ข   5. ค   6. ก   7. ข   8. ข   9. ง   10. ข

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง การรวมกลุ่มเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ประกอบแผนการสอนที่ 4
 วิชา 20001302 ภูมิเศรษฐศาสตร์ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 เวลา 10 นาที

คำสั่ง จงทำเครื่องหมายกากบาท (x) ทับข้อที่เห็นว่าถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ในช่วงของการเกิดภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ ปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยได้รับความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจจากองค์กรใด
  - ก. อาฟตา (AFTA)
  - ข. กลุ่มอาเซียน
  - ค. สหประชาชาติ
  - ง. กองทุนการเงินระหว่างประเทศ
2. จุดหมายเบื้องต้นในการรวมกลุ่มสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คืออะไร
  - ก. การรวมกลุ่มประเทศผู้ค้าข้าว
  - ข. เสริมสร้างให้เกิดสันติภาพในภูมิภาค
  - ค. รวมกลุ่มประเทศผู้ค้าน้ำมันปิโตรเลียม
  - ง. สนับสนุนการให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า
3. องค์กรใดที่จัดตั้งโดยองค์การสหประชาชาติเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาด้านการเงิน
  - ก. สมาคมชาวจีนโพ้นทะเล
  - ข. ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป
  - ค. สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
  - ง. กองทุนการเงินระหว่างประเทศและธนาคารโลก
4. ข้อใดคือหน้าที่หลักของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ
  - ก. ให้เงินกู้แก่ประเทศกำลังพัฒนา
  - ข. ดูแลระบบการเงินระหว่างประเทศ
  - ค. จัดทำดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ
  - ง. ช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศที่ประสบปัญหาเศรษฐกิจ

5. โครงการหกเหลี่ยมเศรษฐกิจได้รับการสนับสนุน จากหน่วยงานใด
  - ก. กองทุนการเงินระหว่างประเทศ
  - ข. ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย
  - ค. ธนาคารโลก
  - ง. สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
6. ข้อใดเป็นวัตถุประสงค์หลักของโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ
  - ก. ถ่ายโอนทรัพยากร
  - ข. ลดต้นทุนการผลิต
  - ค. ส่งเสริมความมั่นคงในภูมิภาค
  - ง. ความสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก
7. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือเอเชีย (ACD)
  - ก. ยาเสพติด
  - ข. สมุนไพร
  - ค. พัฒนาทรัพยากรมนุษย์
  - ง. ความมั่นคงด้านการทหาร
8. การแปรรูปรัฐวิสาหกิจเป็นเงื่อนไขของประเทศไทยที่ผูกพันกับองค์กรใด
  - ก. กองทุนการเงินระหว่างประเทศ
  - ข. ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย
  - ค. ธนาคารโลก
  - ง. สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
9. การผูกตัด สิทธิพิเศษทางการค้า (GSP) ทำให้ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาใด
  - ก. ต้องกำหนดมาตรฐานสินค้าสูงขึ้น
  - ข. ต้องนำเข้าวัตถุดิบในราคาสูงขึ้น
  - ค. ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น
  - ง. สินค้าส่งออกมีราคาสูงขึ้น

10. ข้อใดเป็นผลดีต่อประเทศไทยมากที่สุดในการเป็นสมาชิก องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
แห่งเอเชียและแปซิฟิก (APEC)
- ก. มูลค่าการค้าสูงขึ้น
  - ข. มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี
  - ค. มีการลงทุนระหว่างประเทศสูงขึ้น
  - ง. มีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจสูงขึ้น

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1. ง 2. ข 3. ง 4. ง 5. ข 6. ก 7. ง 8. ก 9. ง 10. ง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางประไพ ชิตรัฐถา
วัน เดือน ปีเกิด	23 กันยายน 2502
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
ประวัติการศึกษา	กศ.บ. วิชาเอกประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน พ.ศ. 2522
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยเทคนิคระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 7